

Разред: Први

Предмет: Први страни језик - Енглески језик

Годишњи фонд часова: 74 часа

По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да:

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

Исходи:

- адекватно реагује на усмене поруке у вези са активностима у образовном контексту;
- разуме основну поруку краћих излагања о познатим темама у којима се користи стандардни језик и разговетан изговор;
- разуме информације о релативно познатим и блиским садржајима и једноставна упутства у приватном, јавном и образовном контексту;
- разуме општи смисао информативних радијских и телевизијских емисија о блиским темама, у којима се користи стандардни говор и разговетан изговор;
- разуме основне елементе радње у серијама и филмовима у којима се обрађују релативно блиске теме, ослањајући се и на визуелне елементе;
- разуме суштину исказа (са)говорника који разговарају о блиским темама, уз евентуална понављања и појашњавања;
- изводи закључке после слушања непознатог текста у вези са врстом текста, бројем саговорника, њиховим међусобним односима и намерама, као и у вези са општим садржајем;
- ослањајући се на општа знања, искуства и контекст поруке, увиђа значење њених непознатих елемената; памти и контекстуализује битне елементе поруке.

Пример 1

Саслушајте дијалог између водитеља, Карен и Мартина, који ће се емитовати са аудио-записа

P-presenter K –Karen M- Martin

P: Welcome to The World of Work. Today we have two young people in the studio. They are going to talk to us about voluntary work. Welcome to the show, Martin and Karen.

M/K: Thank you.

P: Karen, let's start with you. What kind of voluntary work do you do?

K: I visit elderly people in their homes. There are people in my town who don't have any family. Some of them have a dog or cat, but often they feel lonely and unhappy. I spend time with them and most of the time they just want to talk.

P: That's great, Karen. And what about you, Martin? What does your voluntary work involve?

M: I work on an organic farm.

P: What exactly do you do on the farm?

M: I do lots of different jobs. I plant trees and vegetables. I feed the pigs and chickens. I collect the eggs from the chickens and I sometimes cook lunch for all the other volunteers. It's a big farm and there are 15 volunteers.

P: How many hours do you work, Karen?

K: I'm a student and I have a busy social life. I don't have much free time, especially at the weekend, so I do 2 or 3 hours during the week.

P: And you, Martin?

M: I do quite a lot. I go every Saturday and Sunday. We start very early in the morning and finish at about 7 in the evening. It's very hard work and I feel tired at the end of the day. But I don't mind because I love being on the farm.

P: What sort of people volunteer?

K: Fantastic people! No. Um, volunteers are caring people. Of course, a lot of people are caring, but volunteers are more likely to do something about it.

P: So why do you do voluntary work, Martin?

M: I'm passionate about the environment and I'm interested in responsible farming. I believe that organic farming is very important for the future. I also like working in a team. I learn important life skills and I'm more confident than before. Also, I want to study farming and agriculture, so this is good experience.

P: What about you, Karen?

K: Well, there are problems in my community and I want to help. There's also a selfish reason for doing it – it impresses people and I like that.

P: Thank you, Karen and thank you, Martin. Now, unemployment is a big problem...

Основни ниво постигнућа (у даљем тексту само основни ниво) : Одговори на питање: Where do Martin and Karen do their volunteer work?

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 Who helps old people in the local area? 2 Who works with farm animals? 3 Who volunteers a few hours a week? 4 Who does volunteering work every weekend? 5 Who thinks that volunteers are more active than other people? 6 Who enjoys working with other people? 7 Who thinks that voluntary work makes you more sure of yourself? 8 Who thinks that doing voluntary work makes a good impression?

Напредни ниво: Imagine you could volunteer anywhere in the world. Which country would you choose? Why? Разговарај са оним ко седи поред тебе.

Пример 2: Саслушајте Беки која ће говорити о волонтирању у иностранству са аудио-записа

Hi, I'm Becky. Your teacher has asked me to talk to you about doing voluntary work in Africa. I worked in South America a few years ago and then in Africa last year for 6 months. It was amazing. There are lots of jobs for volunteers in Africa. I chose to work with animals and I helped look after young elephants who had no parents. A lot of people do voluntary work in other countries, but you must think about it carefully. It isn't easy work! You have to work long hours and sometimes things are very different from your country. For example, the weather is sometimes quite extreme! It can be very hot or very cold! People who volunteer should be fit and healthy and also interested in different cultures. You learn a lot of new things when you work as a volunteer. Also, you don't work on your own – you work in a team. So you need to be a good team player and have good communication skills. If you think it's right for you, then I recommend Volunteer Today, the agency that helped me. They are always looking for responsible young people who want to help others and learn new skills. Go online to volunteertoday.com and you can read all about their projects. Or you can phone them on 07923 341 565. I'll give you my number too in case you have any questions. That's 02364 556 76 14.

Основни ниво: Допуни Бекине реченице једном речи/ фразом

Средњи ниво: Одговори на питања: 1. Who do you think Becky is talking to? How do you know? 2. Did Becky enjoy doing her voluntary work? How do you know? 3. What does she think are the benefits of volunteering? How do you know? What did she say?

Напредни ниво: Are you a good candidate for international volunteer work? Why? Why not? Разговарај са оним ко седи поред тебе.

Пример 3 – 1. Погледај слике А-Ф и размисли коју област деловања представљају. Затим, слушај шта ће наставник прочитати и повежи те области са фотографијама (области – chemistry, ecology, physics, archaeology, geology and marine biology) 2. Саслушај аудио запис

1. A: You're really good at Science. Are you going to be a scientist?

B: I'd like to. My dad's an archaeologist and of course, he wants me to do archaeology but I'm not very keen on digging up old things! I'd prefer to do something useful, like ecology, and help with the world's energy problems and things. How about you?

A: When I was younger, I was quite good at chemistry – I enjoyed doing experiments – it was fun. Now it's getting a bit too difficult. I think I'll study languages.

2. A: There was an amazing programme on TV last night. Did you see it? All about how mountains are formed.

B: I did. You're right. It was fascinating. I really enjoy geology.

A: Me too. It's a good series. Last week's was about famous physicists. I'm hopeless with physics, so it was good for me!

B: I missed that one. But next week's is about marine biology. Divers in Australia have filmed incredible plants under water. I mustn't miss that one.

Основни ниво: 1. Погледај слике А-Ф и размисли коју област деловања представљају. Затим, слушај шта ће наставник прочитати и повежи те области са фотографијама (области – chemistry, ecology, physics, archaeology, geology and marine biology) 2. Одговори на питања: 1. What does the girl want to study in the future? 2. The girl and the boy have both seen one of the documentaries. What was it about? a) photo D b) photo E c) photo F

Средњи ниво: Допуни реченице које представљају дефиниције одређених занимања једном од понуђених речи – an archaeologist, a chemist, an ecologist, a geologist, a marine biologist, a physicist

Напредни ниво: Прочитај претходне реченице и објасни својим речима како сваки од наведених научника обавља свој посао како је описан у датим реченицама и зашто је сваки од њих важан.

Пример 4 Саслушај део радио емисије

A: It's 2.30 on Saturday afternoon and you're listening to the Culture Programme. In this part of the programme, we invite a guest to talk about their Artist of the Week. This week we have Katy West in the studio. Katy is the editor of Photo Monthly magazine. Welcome to The Culture Programme.

B: Thank you.

A: Katy, tell us about your Artist of the Week.

B: My Artist of the Week is a French photographer. He takes photographs and makes them enormous. Then he pastes them in public places.

A: Does he have a name?

B: Ah, well, he's called JR. These are his initials, but his full name is a secret. This is because most of the work he does is not legal.

A: So what kind of photographs does he take and where can we see them?

B: He takes black and white portraits of people and pastes them on buildings, walls and bridges. He has had exhibitions in museums such as the Pompidou Centre in Paris, but his favourite art gallery is in the street. He wants people who don't usually go to museums to see his work. He usually takes photographs of people with difficult lives. For his first project, he went to a very poor and dangerous suburb of Paris and took photos of the people who live there. Then he pasted them in the rich parts of the city centre. He has worked in many different places of the world. In Africa, he did a project called Women are Heroes. He put enormous photos of women on the rooftops of their houses. This gives women a unique chance to tell their story to the world. One girl from Kenya said "I'm happy somebody sees my photo and asks "Who is that girl? What does she do?" In Brazil, he went to a famous favela in Rio. He pasted photographs of the women on the houses they live in. The eyes of the portraits look towards the centre of Rio – it's a powerful message that says "Don't forget about us".

A: Thank you, Katy. JR sounds like a fascinating artist...

Основни ниво: Погледај три фотографије француског фотографа ЏР-а. Обележи бројевима 1-3 којим редом се спомињу у аудио запису док га слушаш и о којим местима се ради – Африка, Бразил или Париз.

Средњи ниво: Одговори на 6 питања у вези са текстом (понуђени одговори)

Напредни ниво: Испричај шта си сазнао о ЏР-у и шта мислиш о томе/ Да ли примећујеш фотографије/графите које виђаш сваког дана на улици? Како изгледају и шта, по твом мишљењу, представљају?

Пример 5 Саслушај двоје тинејџера који говоре о најдрагоценијим стварима које поседују у својим собама

D-Daffyd K-Karen

D: OK, I'm going to give you a little tour of my bedroom and tell you about three things – three of my most treasured possessions. So let's start over here. On my desk there are two screens – my laptop and my TV. My laptop is the first of my most treasured possessions. I've only had it for two weeks – it was a birthday present. I love it – it can do everything. Over there, in the corner next to the bookcase, is my guitar. It's really old - I've

had it for about 5 years but it was my dad's before. He gave it to me for my eleventh birthday. Finally, on the wall above my bed I've got a flag – it's the Welsh flag. My family are from Wales and I'm proud of being Welsh, so that's really important.

K: So, welcome to my bedroom. I want to show you my three most treasured possessions. That's my wardrobe over there, and on top of it there is my collection of animals. They're fluffy toys and I've had them since I was a baby. The big lion is probably my favourite, but I love them all. Next to my bed there's a bedside table and my favourite bedside lamp is on it. It's special to me because my father brought it back from Africa. Opposite my bed you can see my bookshelves – they're full of magazines, books and DVDs. But on the bottom shelf I've got a collection of shells – these are very important to me because they are souvenirs from all the holidays I've had since I was five years old.

Основни ниво: док слушате, допуните празнине у белешкама (1 a laptop: has had it for two weeks, a birthday present 2 a collection of animals: has had them since she was a baby; her favourite is a lion...)

Средњи ниво: изабери одговарајући предлог и допуни реченице информацијама о Дафид и Карен по сећању

Напредни ниво: у паровима опишите своје собе једно другом; затим разговарајте о најдрагоценијим предметима у њима, реците где се налазе и зашто су вам драгоцене

Пример 6 Саслушај текст о (зло)употреби сигурносних камера

Today there are more than four million CCTV cameras in Britain. That's one camera for every fifteen people. The cameras are there to film dangerous or illegal behaviour. But they don't just watch criminals – they watch almost all of us, almost all of the time. Every time we use a cashpoint machine, travel on public transport or go into a shop, a camera records our actions. Shops say that this technology helps to catch shoplifters – but only by treating everyone as a potential criminal.

Cameras are not the only way of monitoring our actions. Every time you use your mobile phone, the phone company knows the number of the phone you are calling and how long the call lasts. It is even possible to work out your location. The police often use this information when they are investigating serious crimes.

And what about satellites? Are they watching us from space? How much can they see? Anybody with a computer can download Google Earth and get satellite photos of the entire world. Perhaps governments are using even more powerful satellites to watch their citizens.

Even when you are at home, you are not necessarily safe from surveillance. When you use your computer to visit websites, you are probably sending and receiving "cookies" without even realising it. Cookies transfer information from your computer to the website and, in theory, could record which websites you visit. Some cookies, called "zombie cookies", are very difficult to remove from your computer. Modern technology is making it easier and easier to stay in contact, but it is also making it nearly impossible for us to hide.

Основни ниво: Одговори на питање: What sort of text is this? a) an opinion article b) a narrative c) a description

Средњи ниво: Одговори на 4 питања у вези са текстом (одговори су понуђени). Употреби понуђене речи да попуниш празнине у реченицама

Напредни ниво: Наведи 2 аргумента за широку употребу сигурносних камера и 2 аргумента противи објасни их.

Пример 7

Саслушај три кратка аудио записа.

1

1 A: So, do you know what you want to do when you leave school yet?

B: Erm... Yes, there's something I really, really want to do but I'm not sure if I can.

A: Oh? What's that?

B: I want to do your job!

A: Ah! Right. Well, why not? It's a great job and we need more women in the profession. There aren't many female pilots. Did you know that only five percent of airline pilots are women?

B: That's terrible. Why is that?

A: I'm not sure. The training is long and very expensive, but it's the same for men and women. Maybe women think it's a man's job so they don't apply for the training..

2

A: Is your dad enjoying his new job? He started last month, didn't he?

B: Yes. He decided to leave his last job because he spent ages travelling to work every day. He earned a lot more money then, but he thinks it's better to be at home longer.

A: I think he's right! My dad works from home now. He earns quite a lot and he can decide what time to start and finish work himself.

B: I think my mum would go mad if dad stayed home every day!

3

I'm the manager of a big supermarket and I really love my work. When I was at school, I really didn't know what I wanted to do. I wasn't very good at exams and studying has always been hard for me. So, I didn't want to go to university and get a degree. I get on well with people and I worked on the check-out at a supermarket. It was great fun and I enjoyed meeting all the different people. I got promotion and they sent me on several courses. Now I'm the boss! To do this job you need to be sensible and organised but most importantly, you need good social skills. I sit at a desk a lot so I go jogging and swimming to keep fit too.

Основни ниво: Изабери слику која је одговор на свако од три питања и укратко објасни.

Средњи ниво: Препричај у више детаља све три ситуације.

Напредни ниво: Постоји ли подела на мушка и женска занимања? Зашто? Зашто не?

Пример 8 Саслушај радио интервју са експертом за куповину поклона

P- presenter   A- Amy

P: Hello and welcome to Ask the Expert. The topic of today's programme is buying presents and our expert is psychologist Amy Black. Thanks for joining us this afternoon, Amy.

A: You're welcome. I'm pleased to be here.

P: Amy, can you tell us what sort of person is good at choosing presents?

A: Well, it's true that some people are really good at buying presents and some people are really bad, but I don't think it's a question of personality. I think anybody can buy a good present but they have to do some research. They have to think about the type of person the present is for – what are their hobbies and interests? Do they have a favourite shop, a favourite brand, a favourite colour? The best presents are chosen after a lot of thinking.

P: Do you think women are better than men at buying presents?

A: Well, I suppose women like shopping more than men and this means they don't mind spending hours in shopping centres or online. But as I said, anybody can buy a good present.

P: OK, let's read our first question. This was sent by Isabelle, 17 years old, from Bristol. She says, "My mum is going to be 40 and I want to get her something special to cheer her up." What do you think, Amy?

A: Well, Isabelle, it's great that you want to get your mum something special. If you want to cheer her up, toiletries are always a good idea, but be careful. Your mum doesn't want to feel old. So don't buy face cream for the older woman. You could try perfume, but first, look in the bathroom and find out which perfume she wears.

P: OK, our next question is from Alexander, 18 years old, from Bournemouth. He says, "It's my girlfriend's birthday next week. We haven't been going out together for very long – just two weeks. Should I get her a present?"

A: Hi, Alexander. I think it's fine to get your girlfriend a present if you want to, but don't spend too much money. Get her something personal but cheap, like a purse or friendship bracelet. Don't buy expensive jewellery – maybe next birthday if you're still together.

P: Time for one more – this one's from Charlotte, 16 years old, from London. She says, "One of my classmates is having her sixteenth birthday soon and I want to get her something nice, but I can't afford to spend much."

A: Well, Charlotte, why don't you collect money from a group of friends and buy something really good from all of you? It doesn't have to be an object – I think it's a really nice idea to buy an experience for your friend. For example, if she's musical, you could pay for a few hours in a recording studio.

P: That's a great idea. Thanks, Amy. Before we finish, do you have any more tips?

A: Well, the most important thing to remember is that it isn't the value of the present that matters, it's the amount of time you spend thinking about the person. That's the key.

P: Good advice, Amy. That's all we have time for today...

ОСНОВНИ НИВО: Одговори на питања: 1 Which presents from the photos are suggested for each person?

A Isabelle's mum   B Alexander's girlfriend   C Charlotte's classmate

2 Are the statements true or false according to the text you've just heard.(5 statements)

Средњи ниво: Допуни савете о куповини поклона користећи понуђене глаголе. Да ли мислиш да су то добри савети?

Напредни ниво: У паровима, разговарајте о томе кад сте последњи пут купили неке поклоне и били задовољни собом? Ова питања вам могу послужити као смернице: Who was it for? What was the occasion? What did you buy? Why did you buy it? Where did you buy it? How much did it cost? Did the person like it?

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА

Исходи:

- разликује најчешће врсте текстова, познајући њихове основне карактеристике, сврху и улогу;
- разуме краће текстове о конкретним темама из свакодневног живота, као и језички прилагођене и адаптиране текстове утемељене на чињеницама, везане за домене општих интересовања;
- разуме осећања, жеље, потребе исказане у краћим текстовима;
- разуме једноставна упутства и саветодавне текстове, обавештења и упозорења на јавним местима;
- разуме краће литерарне форме у којима доминира конкретна, фреквентна и позната лексика (конкретна поезија, кратке приче, анегдоте, скечеви, стрипови);
- проналази, издваја и разуме у информативном тексту о познатој теми основну поруку и суштинске информације;
- идентификује и разуме релевантне информације у писаним прототипским документима (писмима, проспектима) и другим нефикционалним текстовима (новинским вестима, репортажама и огласима);
- препознаје основну аргументацију у једноставнијим текстовима (нпр. новинским колумнама или писмима читалаца, као и другим врстама коментара);
- наслућује значење непознатих речи на основу контекста.

Пример 1

Прочитај следећи текст са интернета и коментаре 5 тинејџера

What are teenagers really like?

A recent survey shows that there are reasons why teenagers behave badly. The study suggests that teenagers need to sleep more and that is why 65% of parents say that teenagers are bad-tempered, uncommunicative and lazy. The report also shows that most teenagers are obsessed with their phones. They spend more time chatting online or playing computer games than doing homework. Most parents also say that their teenage children are selfish and unhelpful. Only a few of them help with housework at home.

Your comments

Sarah

¹ _____. *Most of us are adorable, cheerful, very hard-working, interesting, brave, generous, loyal, helpful and very good cooks. Oh, and very modest!*

Janet

² _____. *It's my friends. We love each other. We don't argue or fight. We go to the park after school and we sit under a tree, eat ice cream and talk about guys. We like cooking and camping, not just texting and computer games. I don't have time to read much but I play the guitar and sing. I'm not a bad-tempered monster – I (usually) apologise when I'm wrong and I like spending time with my grandparents.*

Andrew

³ _____. *I get up at 6.30a.m. every school day and I work hard all day. I never make plans to meet friends in the evening – that's when I do my homework. I think I need about nine and a half hours sleep a night, but I usually get only seven hours. So I'm sometimes a bit grumpy like my parents!*

Ryan

4 _____ . Not all teenagers are the same. Some of us are lazy, some of us aren't. Some of us like chatting online or playing computer games but some of us prefer to play football or go for a run. OK, some of the things people say about teenagers are true. For example, music is really, really important to us but we like different kinds of music. We are INDIVIDUALS!

Mel

5 _____ . I care about other people. I'm interested in the world. I want to travel and learn about other cultures. Then I want to get a job in a developing country. Most of my friends are like me! Where did you find your information? It's wrong!

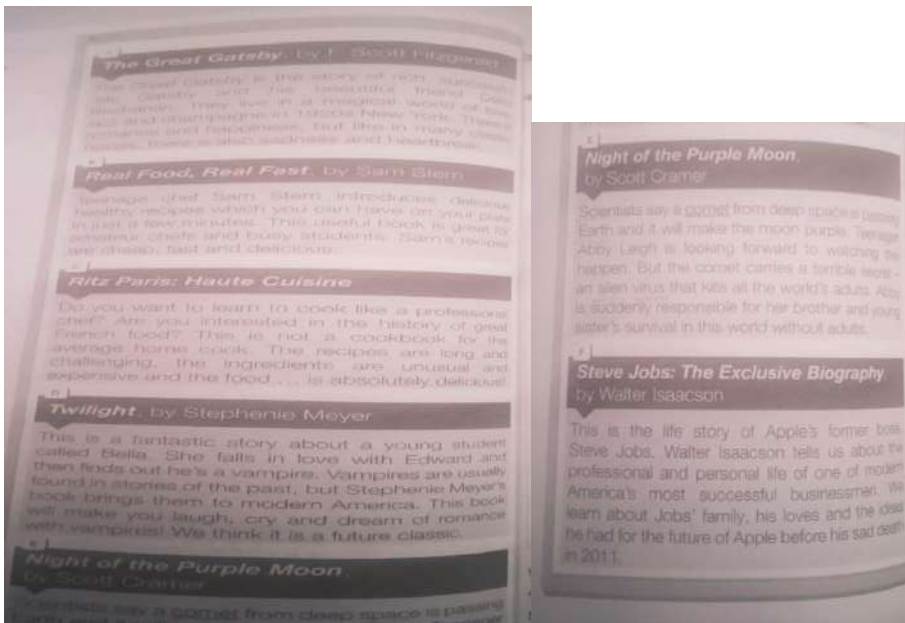
Основни ниво: 1 Прочитај коментаре још једном. Изабери од наведених реченица (A-F) ону која највише одговара свакој празнини (1-5). Једна реченица је вишак. 2 Одговори на следећих 5 питања (Who thinks that teenagers work really hard? _____ and _____)

Средњи ниво: 1 Повежи почетке реченица 1-5 са крајевима а-е и направи питања. Затим одговори на та питања 2 Нађи придеве супротног значења у Сарином коментару

Напредни ниво: Допуни реченице придевима из претходног вежбања. По завршетку, реци са којим изјавама о тинејџерима си сагласан и зашто, а са којима не, и зашто.

Пример 2

Прочитај критике филмова А-Е. Затим прочитај описе тинејџера 1-5.

Gareth, 16 – I'm training to be a professional chef, so I'm very busy. When I find time to read, I like books that help me forget about my work and studies. I love reading about the real lives of successful, famous people. I'm not really into romantic stories.

Karen, 18 – I'm a student and I don't have much time to read for pleasure. I enjoy practical books. One of my favourites is 101 Things Every Student Needs to Know. I hate books about monsters and space.

Nathan, 16 – I love getting lost in great stories. I enjoy reading stories about the lives, love and relationships of people from the past. I like a book to make me laugh, cry and to show me what life was like in other countries, at other times.

Sean, 15 – I like books where the heroes are teenagers like me. I prefer stories that don't follow the rules of the real world. My favourite books have incredible people, strange aliens and amazing events. I don't like stories with romance in them.

Jemma, 18 – I'm studying Science but I prefer fictional books that make me forget about the real world. When I was a little girl, I used to imagine I had magic powers. I killed monsters and fought dragons- things like that. Now I'm older, I like stories that mix romance with fantasy.

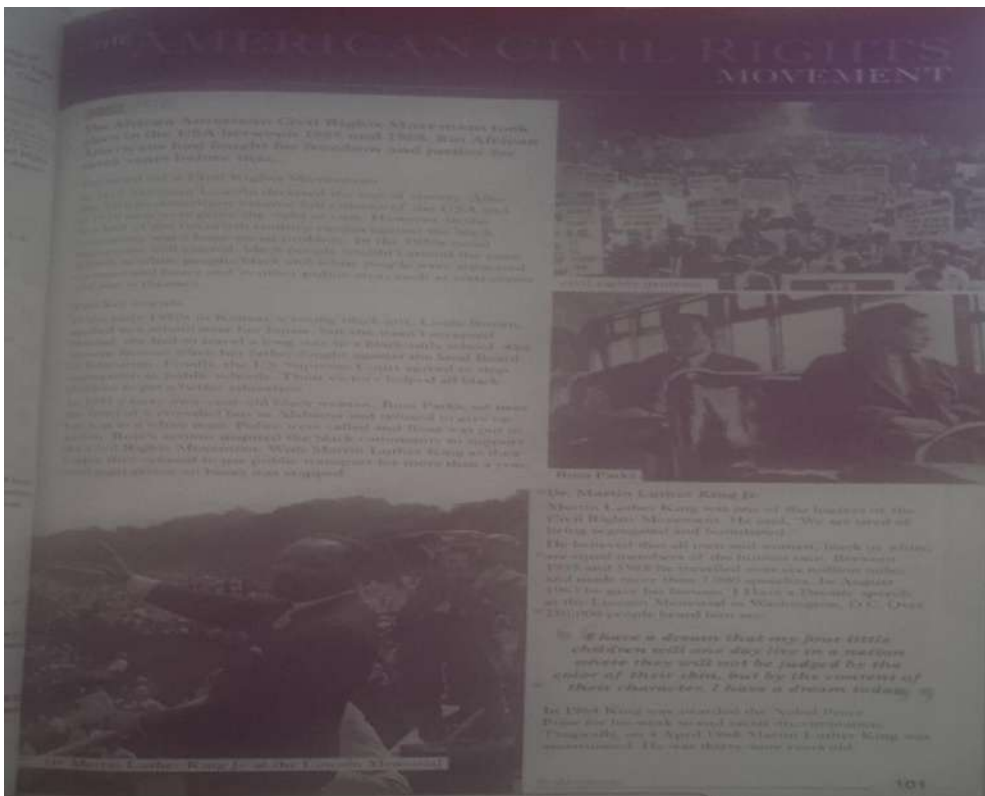
Основни ниво: 1 Одговори на питање: да ли књиге припадају белетристици или не? 2 Да ли ти волиш да читаш? Зашто? Зашто не?

Средњи ниво: 1 Одговори на питање: која књига би била најпогоднија за сваког од 5 тинејџера и зашто? 2 Да ли ти волиш да читаш? Зашто? Зашто не?

Напредни ниво: 1 Књига Е припада жанру научне фантастике. Подвуци све речи и фразе које се могу користити у овом жанру. 2 Књиге В и С су кувари. Нађи речи у описима тих књига које одговарају дефиницијама 1-5 3 Да ли ти волиш да читаш? Зашто? Зашто не?

Пример 3

Прочитај текст о борби за грађанска права у САД-у.

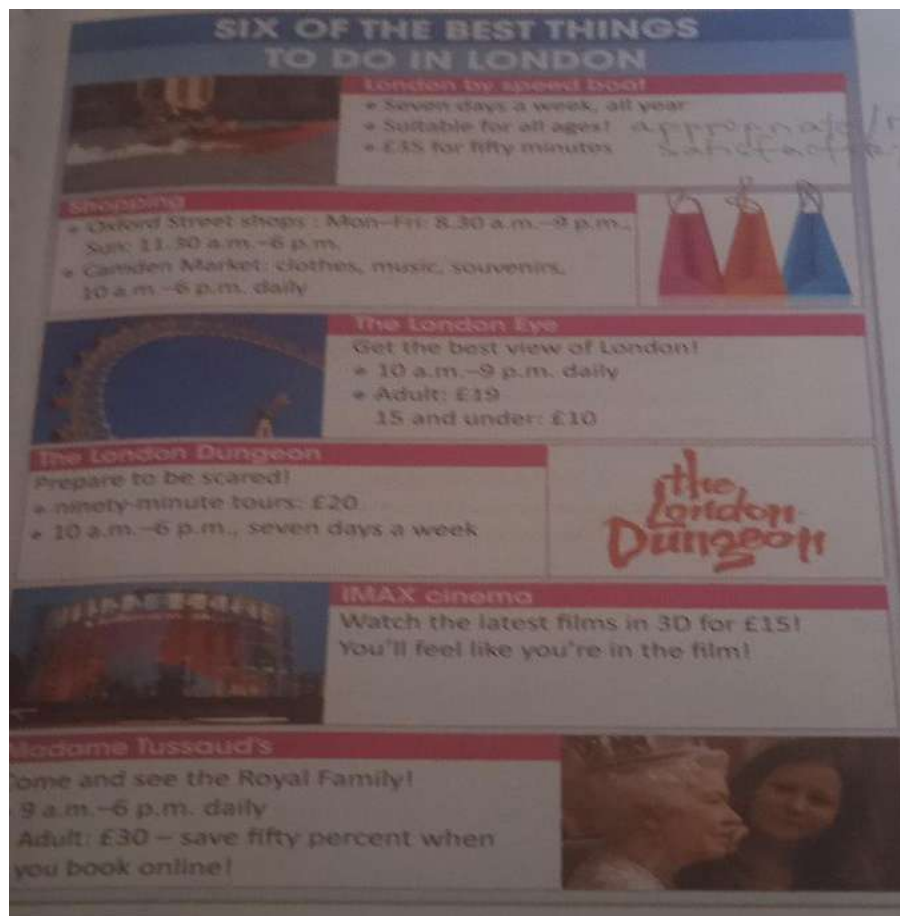
Основни ниво: Одговори на питања: Шта се догодило током ових година? (1865., 1870., 1955., 1963., 1964. и 1968.)

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 Да ли су наведене тврдње тачне или не (1-6) 2 Повежи речи 1-6 са речима а-ф и направи сложенице

Напредни ниво: 1 Употреби направљене сложенице у својим примерима 2 Одговори на питање: Шта мислиш, да ли је сан Мартин Лутер Кинга остварен данас?

Пример 4

Прочитај овај летак.

Основни ниво: Одговори на питања: 1 Ако желиш да обиђеш сва места која се нуде, колико новца је потребно за две одрасле особе и дете од 10 година? 2 Ако си љубитељ хорор филмова, које место би било добро да посетиш у Лондону? 3 Сазнај на интернету јо неколико детаља о Камден Маркету

Средњи ниво: Одговори на питање: 1 Са буџетом од 50 фунти, шта би изабрао да радиш у Лондону, а шта би прескочио и зашто? 2 Сазнај на интернету још по неколико детаља о у Музеју Мадам Тисо и улици Оксфорд

Напредни ниво: Одговори на питања: 1 Испланирај дан у Лондону 2 Додај још 3 ствари које би препоручио неке ко иде у Лондон. Нађи информације на интернету

Пример 5

Прочитај оглас за посао.

Основни ниво: Одговори на питања: тачно или нетачно 1 If you are 16 years old, you can take this job.

2 You earn \$10 dollars a day. 3 Working hours are not regular. 4 Previous experience is necessary.

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 What kind of job is it advertising? 2 Is it a permanent job? 3 Is it a well-paid job? 4 How old do you have to be to apply? 5 What personal characteristics should a candidate have? 6 What are the working hours?

Напредни ниво: Одговори на питање: Да си заиста видео овај оглас у локалним новинама, да ли би био заинтересован? Објасни.

Пример 6

Прочитај овај рекламни летак за теретану

Best Body Fitness

About us

You don't want just a gym membership. You want a membership that means something. And that means you need support, expert help and a community.

Best Body Fitness *isn't just a gym: it's a full-service fitness membership made for you.*

Here's how it works:

STEP ONE: Your assessment

*We begin with an assessment session. This is a chance for you to see what we do at **Best Body**. Our assessment plans are no-cost and no-risk. We'll also make a training plan specifically for you.*

STEP TWO: Your training

*When you decide to become a **Best Body** member, we show you what to do, how to do it and why you are doing it. After a few sessions with an expert private trainer you will feel comfortable working out on your own. But don't worry, we'll always be nearby if you have questions.*

STEP THREE: Your membership

Membership works on a month-to-month basis. There are no sign-up fees and no cancellation fees. Start and stop whenever you want. And the best part? Our fees are the most competitive in the whole downtown area.

STEP FOUR: Your community

*At **Best Body Fitness**, we see everyone as part of a big team. And when you work with a team, you can do great things. Join any of our specialised classes, led by expert instructors. Come to our nutrition classes. Participate in our regular social events. Everything is included in your fee.*

Finally, we wanted to share with you some reasons why our members say that they have chosen us over any other fitness centre in the city.

It's so EASY

- *Easy to start, stop, cancel or refund a membership*
- *Easy to access – we're open 24/7, we never close*
- *Easy to do exercise – we have lots of equipment, no long wait*
- *Easy results – our trainers and equipment give you success, fast*
- *Easy to find – in the centre of town, near public transport and with parking*

It's WONDERFUL

- *Wonderful members*
- *Wonderful trainers and staff*
- *Wonderful equipment*
- *Wonderful energy*
- *Wonderful location*

Come and visit us for a personal tour!

Основни ниво: Тачно или нетачно? 1. The first visit to the club is free. 2. Everybody gets the same training plan. 3. At this gym, you always do exercise with an expert instructor. 4. If you stop your membership, you don't have to pay anything. 5. This gym says it's the best value for money. 6. Nutrition classes cost a little bit extra. 7. The gym is open at 4 o'clock in the morning. 8. The gym is outside of town.

Средњи ниво: Допуни реченице: 1 The gym offers a full-service fitness _____. 2 We'll make a training program _____ for you. 3. You can now work out on your _____ 4 We'll always be _____ to help.

5. Start and stop _____ you want. 6. Join any of our classes, _____ by expert instructors. 7. This is why our members have chosen us _____ any other gym. 8. Stop, start or refund your membership any _____.

Напредни ниво: 1 Употреби следеће речи/фразе у сопственим примерима: membership; community; nutrition; fee; on a ....basis; assessment; competitive; cancellation 2 Шта би ти се највише допало у овој теретани?

Пример 7

Прочитај програм/ сатницу конференције на тему менаџмента

Morning programme

9.00– 9.30	Conference opening <i>Dr Jon Martinez</i>
-----------------------	---

9.30– 10.45	<p>Management styles with Helena Clark</p> <p>Consider the different management styles and how you can adapt yours to suit your team.</p>	<p>Giving feedback with Amelia Novak</p> <p>Explore the different ways to give feedback to maximise development.</p>	<p>Managing change with Akira Yoshida</p> <p>Help your employees deal with change and to see the positives change can bring.</p>
10.45– 11.15	Coffee break		
11.15– 12.30	<p>Using storytelling in leadership communication with Antoine Martin</p> <p>Sometimes, the best way to communicate with your team is by telling stories. Find out how to do this in this workshop.</p>	<p>Leading small businesses with Cheng Wei</p> <p>How is leading small businesses different and how can leaders of small businesses bring success to their team?</p>	<p>Leading in uncertain times with Omar Abboud</p> <p>Uncertainty can affect the success of your team. Learn to bring confidence to your team in a time of uncertainty.</p>

Afternoon programme

12.30– 2.00	Lunch		
2.00– 3.15	<p>Managing international projects with Alisa Petrov</p> <p>Consider how to ensure successful intercultural communication in your international teams.</p>	<p>Developing creative thinking in your team with Mariana Silva</p> <p>How can you get your team to think more creatively? Explore the different ideas that can help your team see things in a new way.</p>	<p>Conflict management with Tracy Edwards</p> <p>Conflict can create problems in your team, but managing conflict well can bring about development. Learn how to manage conflict in this workshop.</p>
3.15– 4.15	Group discussions		

4.15–
5.00

Conference closing
Dr Grace Moloney

Основни ниво: Тачно или нетачно? 1 Helena Clark thinks that we should know our own management style and not change it. 2 Amelia Novak believes that we should give feedback to help our employees get better at what they do. 3 Yoshida will focus on the problems with change. 4. Cheng Wei believes that leading small businesses is different from leading big ones. 5. Omar Abboud thinks that when your team doesn't feel sure about the things happening around them, it can cause problems. 6 Tracy Edwards believes that conflict is bad and you should not let it happen in your team.

Средњи ниво: Допуни реченице: 1 Being positive and patient will help employees _____ with change. 2 Team leaders should consider how they _____ feedback to motivate their team. 3 Marketing experts say your brand should _____ a story. 4 Team members should be encouraged to solve problems together and _____ creatively. 5 Talking about plans with a colleague can help to _____ ideas. 6 It is important that people know how to _____ conflict at work.

Напредни ниво: Одговори на питање: Which of the conference sessions would you attend? Why?

Пример 8

Прочитај текст о шифрама на интернету

Основни ниво: Који би наслов највише одговарао овом чланку? а) How to guess someone's password
b) How to create a secure and easy-to-remember password c) How to remember all your passwords

Средњи ниво: Повежи поднасловe 1-8 са пасусима A-F овог чланка. Два поднаслова су вишак.

Напредни ниво: Одговори на 6 питања у вези са чланком

Пример 9

Прочитај текст о саветима како учити страни језик

Many studies about language learning ask the question: What makes a good language learner? There are some things that good language learners do and some things they don't do. Here are some of the most useful suggestions from studies.

- *Don't be afraid of making mistakes. People often get things wrong. Good language learners notice their mistakes and learn from them.*
- *Do group activities. People use language to communicate with other people. A good language learner always looks for opportunities to talk with other students.*
- *Make notes during every class. Notes help you to remember new language. Look at your notes when you do your homework.*
- *Use a dictionary. Good language learners often use dictionaries to check the meaning of words they don't know. They also make their own vocabulary lists.*
- *Think in the language you're learning outside the classroom. When you're shopping or walking down the street, remember useful words and phrases. Sometimes, when you're at home, say new words to practise your pronunciation.*
- *Do extra practice. Test and improve your language, reading and listening skills with self-study material. You can find a lot of this online.*
- *Imagine yourself speaking in the language. Many good language learners can see and hear themselves speaking in the language. This helps their motivation.*
- *Enjoy the process. Good language learners have fun with the language. Watch a TV series or film, listen to songs, play video games or read a book. It's never too late to become a good language learner.*

Основни ниво: тачно или нетачно: 1. Good language learners don't make mistakes. 2. It's a good idea to talk with other students. 3. Take notes only before an exam. 4. Good language learners write down the words and expressions they learn. 5. Think of language you know when you are outside the classroom. 6. Don't take tests outside of class – it's very stressful.

Средњи ниво: Направи именице од следећих глагола : learn, suggest, communicate, mean, pronounce, motivate

Напредни ниво: Који савет/Које савете ти сматраш најкориснијим за учење језика? Додај још најмање два своја.

ОБЛАСТ/ТЕМА: УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Исходи:

– учествује у краћим дијалозима, размењује информације и мишљење са саговорником о блиским темама и интересовањима;

- користи циљни језик као језик комуникације у образовном контексту, прилагођавајући свој говор комуникативној ситуацији, у временском трајању од два до три минута;
- описује себе и своје окружење, догађаје у садашњости, прошлости и будућности у свом окружењу и изван њега;
- изражава своје утиске и осећања и образлаже мишљење и ставове у вези са блиским темама;
- описује догађаје и саопштава садржај неке књиге или филма, износећи своје утиске и мишљења;
- излаже унапред припремљену краћу презентацију на одређену тему (из домена личног интересовања);
- указује на значај одређених исказа и делова исказа пригодном гестикулацијом и мимиком или наглашавањем и интонацијом.

Пример 1

Ученици гледају кратак видео у којем тинејџери разговарају о својим интересовањима. После првобитне изјаве, други саговорник показује интересовање и констатује да ли су слични или различити

Основни ниво: 1 После гледања видеа, попуни кратке дијалоге понуђеним фразама које недостају за изражавање горе наведеног (Do you? Really? That's cool! Is she? Really? I love it. Me too.) 2 Прецртај нетачну опцију у кратким дијалозима. Затим саслушај аудио запис и провери одговоре

Средњи ниво: 1 Попуни табелу 2 Доврши реченице тако да буду истините за тебе (I really like... I'm really into... I haven't got... I'm very interested... I'm not very keen on... I'm not very good at...) 3 Поређај испретуране речи а затим фразе искористи да допуниш кратке дијалоге

Напредни ниво: Рад у паровима – Ученик А изабере једну реченицу из претходног вежбања и каже је ученику Б. Ученик Б затим покаже интересовање за то што ученик А каже и констатује да ли су слични или су различити. Затим обрнуто.

Пример 2 Причање кратке приче

Ученици гледају фотографију у уџбенику и одговарају на 3 питања: 1 Где је био Ед? 2 Шта је тамо радио? 3 Шта мислиш да је био проблем? После тога ученици читају и истовремено слушају како Ед прича причу о томе шта му се догодило.

Основни ниво: Свака прича има 5 фаза. Обележи делове Едове приче бројевима 1-5. (увод, шта се дешавало у околини, проблем, главни догађаји, крајњи коментар) Затим прочитај упутство за причање прича

Средњи ниво: Прочитај пажљиво упутство за причање прича и примере глаголских увремена која ће бити потребна (прошла времена), линкера, придева да опишу како сте се осећали, фраза које могу послужити као закључак, тј. крајњи коментар. Затим прочитај поново Едову причу и пронађи још фраза и израза које је Ед користио. Њима попуни празнине у упутству. Изабери једну од понуђених тема и направи план како би испричао ту причу. Испричај своју причу пред целим одељењем.

Напредни ниво: Изабери једну од прича које си чуо и смисли неколико коментара којима би могао прекинути оног ко прича да би прича постала дијалог, односно да и онај који слуша причу има активнију улогу од пуког слушаоца и да истовремено покаже интересовање и разумевање за говорника

Пример 3

У паровима ученици треба да смисле 3 разлога због којих неки млади људи реше да не иду на факултет, већ да заврше са школовањем и нађу посао. Затим, ученици слушају разговор између Еда и Лизе.

Основни ниво: По завршетку слушања, реците да ли се Ед и Лиза слажу у вези са 5 наведених изјава или не.

Средњи ниво: 1 После другог слушања, поређати изразе и фразе у упутству оним редом којим их чујете. Упутство се тиче речника који се користи у разговорима где се износи мишљење на неку тему, где се саговорници слажу или не слажу и то образлажу. 2 У 5 кратких разговора изабрати од 2 или 3 понуђена решења оно које је тачно на основу упутстава из претходног вежбања

Напредни ниво: 1 У паровима дискутујте о следећим темама – бавити се спортом у средњој школи, носити униформе у школи, школе само за дечаке/ само за девојчице, узимање приватних часова
2 У паровима, осмислите и изведите разговор пред одељењем користећи правила и вокабулар из упутстава. Тема је следећа: Ваша школа је добила донацију од 5000 евра. Постоје три предлога – нови кабинет са рачунарима, теретана или школска кафетерија. Изаберите опцију која је, по вашем мишљењу, најбоља, наведите разлоге за то и објасните зашто сте одбацили остале опције.

Пример 4

Погледај 3 фотографије у уџбенику.

Основни ниво: Одговори на питања: Колико је људи на фотографији? Ко су они? Где се налазе? Шта раде? Прочитај упутство са вокабуларом потребним за описивање и поређење фотографија.

Средњи ниво: Опиши фотографије детаљније. Користи што више придева да опишеш људе на њима и како ти се чини да се они осећају. Пробај да препоставиш зашто се тако осећају. Користи што више вокабулара из упутства. Одговори на питање: Шта је заједничко свим фотографијама? Која тема их спаја? (уметност – књижевност/ ликовна уметност/ музика)

Напредни ниво: Припремити кратко излагање на једну од две теме 1- Музика коју волиш/ омиљени бенд или певач(ица)/ Опиши један концерт на којем си био 2 – Какву врсту ликовне уметности преферираш/ ко ти је омиљени уметник/ца/ Опиши једну своју посету музеју

Пример 5

Прочитај чланак из новина UK Today.

Основни ниво: Одговори на питања: Шта је радно искуство/пракса? Зашто је то важно за ученике завршних година средње школе?

Средњи ниво: Саслушај разговор између Ника и Лизе о пракси. Затим одговори да ли су изјаве које следе истините или не. Док слушате разговор други пут, штриклирајте изразе/реченице које чујете у њиховом разговору, а део су упутства са вокабуларом на тему тражења савета, давања савета, прихватања и неприхватања савета.

Напредни ниво: Прочитај 5 изјава/ ситуација и размисли какве би савете могао дати у сваком од случајева. Запиши своје идеје. У паровима одлучите се за једну ситуацију и припремите кратак разговор где ученик А изложи свој „проблем“ или жељу, ученик Б га посаветује/ предложи нешто, ученик А то прихвати или не. Изведите тај разговор пред одељењем

Пример 6 Тема: Куповина и рекламације

Основни ниво: 1 Повежи коментаре купаца са ситуацијама. 2 Погледај две слике у уџбенику и саслушај два разговора. 3 Затим одговори са којим од та два разговора имају везе наведене речи

Средњи ниво: Прочитај упутство са вокабуларом везаним за тему и попуни празнине. Затим саслушај још једном два разговора и провери тачност својих одговора

Напредни ниво: У паровима, следећи упутства и користећи задати вокабулар, припреми разговор. Ученик А је купац који враћа оштећени пар фармерица у продавницу. Треба да каже кад их је купио и да

објасни шта није у реду с њима.(промениле боју после прања/ скупиле се/поцепале се..) Ученик Б је продавац. Треба да пита ученика А да ли је сачувао рачун и да предложи решење проблема. (да се врати купцу новац/ да замени оштећени пар другим...)

Пример 7 Тема: - School times negatively affect students' learning

Основни ниво: Одговори на једноставнија питања у вези са темом

Средњи ниво: Разговарај са својим паром о овој теми. Изнеси своје мишљење и упоредите ваша искуства и ставове.

Напредни ниво: Припреми излагање о овој теми. Изнеси свој став и мишљење твојих вршњака. Наведи аргументоване предлоге шта би требало променити.

ОБЛАСТ/ТЕМА: ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Исходи:

- пише на разложен и једноставан начин о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања;
- описује особе и догађаје поштујући правила кохерентности (обима 100–120 речи);
- описује утиске, мишљења и осећања (обима 80–100 речи);
- пише белешке, поруке и лична писма да би тражио или пренео релевантне информације;
  - резимира прочитани/преслушани текст о блиским темама и износи сопствено мишљење о њему;
- попуњава формуларе, упитнике и различите обрасце у личном и образовном домену;
- пише краћа формална писма (писма читалаца, пријаве за праксе, стипендије или омладинске послове);
- пише електронске поруке, СМС поруке, учествује у дискусијама на блогу.

Пример 1 Тема – кратке поруке

Прочитати упутство са правилима о писању порука у уџбенику. Затим прочитати поруку.

Основни ниво: 1 Нађите и подвуците примере за сва правила из упутства у поруци. 2 Прочитајте 3 поруке и у њима нађите и подвуците примере неформалног почетка/краја/ изостављених заменица, чланова и помоћних глагола/ императива и партиципа

Средњи ниво: 1 – Повежи скраћенице са њиховим значењима 2 –Скрати следећих 8 реченица

Напредни ниво: Колега те је позвао да учествујеш у „очистимо плажу“ акцији. Напиши му поруку у 40-50 речи. Пристани да помогнеш. Питај кад и где ће се та акција одржати и шта треба да понесеш.

Напиши прво план поруке – одговори на питања: Ко ме шаљеш поруку? Како да почнеш? Које информације треба порука да садржи? Треба ли још нешто да се каже? Како ћеш завршити поруку?

Пример 2 Извештај

Основни ниво: 1 Прочитај пример извештаја и одговори на питања у вези са правилима писања извештаја (Да ли је тачно да је стил неформалан? Да ли је тачно да ће ваш извештај читати особа која вам је надређена? Да ли је тачно да извештај треба да буде подељен на пасусе?) 2 Напиши извештај о новом шопинг центру у 100 речи. Реци где се налази, колики је, шта садржи од продавница, да ли је роба разноврсна, скупа, квалитетна. Спомени добре и лоше стране.

Средњи ниво: 1 Обрати пажњу на везнике и изразе који повезују реченице и текст чине кохерентним.

2 Искористи ове набацане речи и од њих направи лепе, дуге реченице. 3 Напиши извештај о новом шопинг центру у 150 речи. Реци где се налази, колики је, шта садржи од продавница, да ли је роба

разноврсна, скупа, квалитетна. Да ли има ресторана, тоалета, приступ за хендикепиране особе, какав је паркинг, особље. Спомени добре и лоше стране.

Напредни ниво: Напиши извештај о новом шопинг центру у 200 речи. Реци где се налази, колики је, шта садржи од продавница, да ли је роба разноврсна, скупа, квалитетна. Да ли има ресторана, тоалета, приступ за хендикепиране особе, какав је паркинг, особље. Спомени добре и лоше стране. Упореди га са већ постојећим центрима у граду. Да ли би га препоручио и зашто?

Пример 3 Прича

Основни ниво: 1 Прочитај причу у уџбенику. Одговори на питање: Изабери најбољи наслов за причу. Прочитај упутство за писање приче. Нађи и подвучи примере тих правила у самој причи. 2 Напиши причу у 100 речи. Прва реченица је дата. Дај наслов својој причи. Користи придеве и прилоге да прича буде занимљивија читаоцу. Нека крај буде ефектан.

Средњи ниво: 1 Поређај реченице логичним редом. 2 Доврши реченице својим идејама 3 Напиши причу у 150 речи. Прва реченица је дата. Дај наслов својој причи. Користи придеве и прилоге да прича буде занимљивија читаоцу. Нека крај буде ефектан.

Напредни ниво: Напиши причу у 200 речи. Прва реченица је дата. И последња реченица је дата. Дај наслов својој причи. Користи придеве и прилоге да прича буде занимљивија читаоцу и што више линкера. Опиши своја осећања детаљно. Нека крај буде ефектан.

Пример 4 Есеј „за и против“

Основни ниво: 1 Прочитај пример есеја у уџбенику. Затим прочитај упутство са правилима о писању оваквог есеја и нађи примере у самом есеју. 2 Напиши „за и против“ есеј на тему становања у згради у 100 речи. Држи се правила о пасусима, кључним реченицама, аргументима за и против. Направи план прво

Средњи ниво: 1 Замени болдиране линкере из примера есеја њиховим синонимима. 2 Напиши „за и против“ есеј на тему становања у згради у 150 речи. Држи се правила о пасусима, кључним реченицама, аргументима за и против. Направи план прво.

Напредни ниво: Напиши „за и против“ есеј на тему становања у згради у 200 речи. Држи се правила о пасусима, кључним реченицама, аргументима за и против. Направи план прво.

Пример 5 Лични мејл

Основни ниво: 1 Прочитај мејл једног студента на размени и штриклирај теме о којима пише 2 Напиши још по једну реченицу на сваку тему која се спомињала у мејлу. 3 Поређај реченице логичким редом и добићеш сиже мејла

Средњи ниво: 1 Које се од наведених фраза/ реченица користе на почетку, а које при крају мејла?

2 Прочитај упутство са правилима писања личног мејла и допуни празнине

Напредни ниво: Недавно си добио мејл од Џени, енглеске тинејџерке код које треба да одседнеш кад одеш у Енглеску. Прочитај део њеног мејла и напиши јој одговор у 100 речи. Поштуј правила писања мејла. Не заборави да јој се захвалиш на мејлу. Пиши јој каква су ти осећања поводом одласка у Енглеску, какву музику волиш, шта волиш да радиш у слободно време. Питај каква су њена интересовања и, наравно, опрости се на крају мејла

Пример 6 Неформални мејл (захвалити се некоме, саопштити неке вести, изразити саосећање, позвати неког негде...)

Основни ниво: 1 Прочитај Рајанов мејл упућен његовој тетци и течи. 2 Допуни га понуђеним реченицама 3 Одговори на питање: Шта је Рајан урадио у мејлу? Допуни реченице

Средњи ниво: 1 Допуни упутство са правилима о писању неформалног мејла 2 Допуни Моникин мејл њеној сестри од тетке 3 Прочитај 5 ситуација и одреди да ли би тим поводима требало да напишеш мејл захвалности, саосећања, обавештења или позива

Напредни ниво: Добио си мејл од пријатеља ког си упознао у школи језика у Лондону. Прочитај део тог мејла и напиши одговор у 150 речи. Не заборави да се захвалиш на мејлу и на линку који ти је послао. Напиши му шта је ново код тебе. Изрази саосећање због тога што је пао испите и реци да верујеш да ће следећи пут положити. Позови га у госте код тебе. Реци му шта ћете све да радите кад дође. Опрости се и заврши мејл на уобичајен начин.

Пример 7 Пријава за посао путем мејла

Основни ниво: 1 Прочитај оглас за посао у уџбенику 2 Замисли да желиш да конкуришеш за тај посао. Штриклирај 5 информација које би требало да споменеш у пријави. 3 Прочитај мејл и провери да ли си био у праву, а онда прецртај 3 реченице које су потпуно ирелевантне за пријаву

Средњи ниво: 1 Допуни упутство са правилима писања пријаве за посао 2 Допуни реченице из пријаве за посао неким изразима/ реченицама из упутства 3 Прочитај оглас и реченице неких потенцијалних кандидата. Да ли су одговарајуће особе за тражени посао? Зашто? Зашто нису?

Напредни ниво: Хоћеш да конкуришеш за посао из огласа. Напиши пријаву у форми мејла до 130 речи. Не заборави правила- одговарајући почетак и крај мејла, подела на пасусе, коректна граматика и правопис... Где си видео оглас, да ли си тренутно запослен и где и зашто те интересује тај посао, спомени своју кратку биографију и евентуално одговарајуће радно искуство и наведи када си на располагању за разговор

Пример 8 Коментар читаоца на интернету– изразити сопствено мишљење и образложити га

Основни ниво: 1 Прочитај чланак са неког сајта где се свакодневно дискутује о различитим темама. Овог пута тема је да ли су графити уметност или вандализам. Шта ти мислиш? 2 Прочитај коментар читаоца и одговори на питања 3 Прочитај чланак са истог сајта и прикључи се дискусији својим коментаром од 100 речи. Не заборави на правила

Средњи ниво: 1 Допуни упутство с правилима писања коментара читалаца линкерима из чланка

2 Повежи реченице које изражавају мишљење са онима које дају образложење 3 Прочитај чланак са истог сајта и прикључи се дискусији својим коментаром од 120 речи. Не заборави на правила

Напредни ниво: 1 Прочитај и допуни коментар читаоца фразама из упутства 2 Прочитај 3 теме за дискусију. Напиши по две реченице за сваку тему у којима ћеш изразити своје мишљење 3 Прочитај чланак са истог сајта и прикључи се дискусији својим коментаром од 150 речи. Не заборави на правила

Разред: Други (друштвено-језички смер)

Предмет: Први страни језик - Енглески језик

Годишњи фонд часова: 74 + 18,5

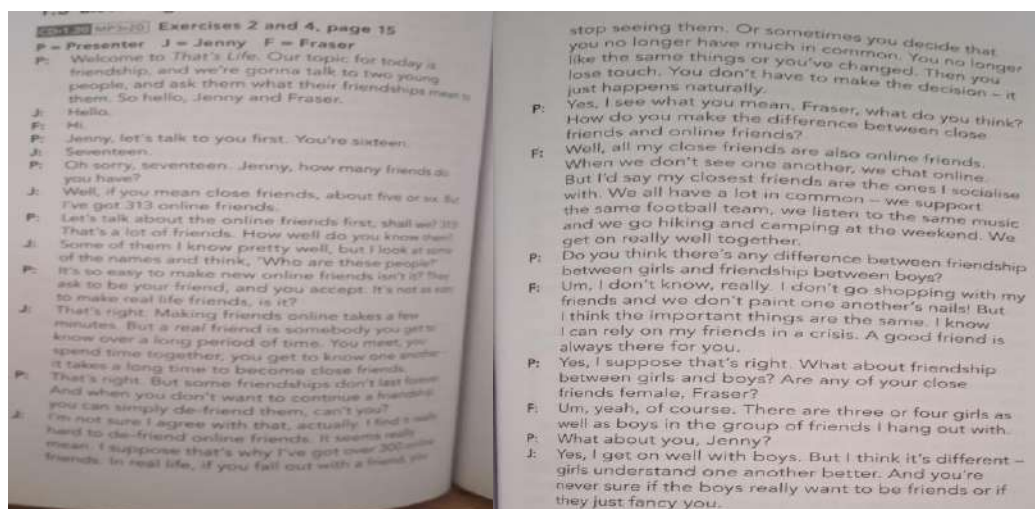
По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да:

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

Исходи:

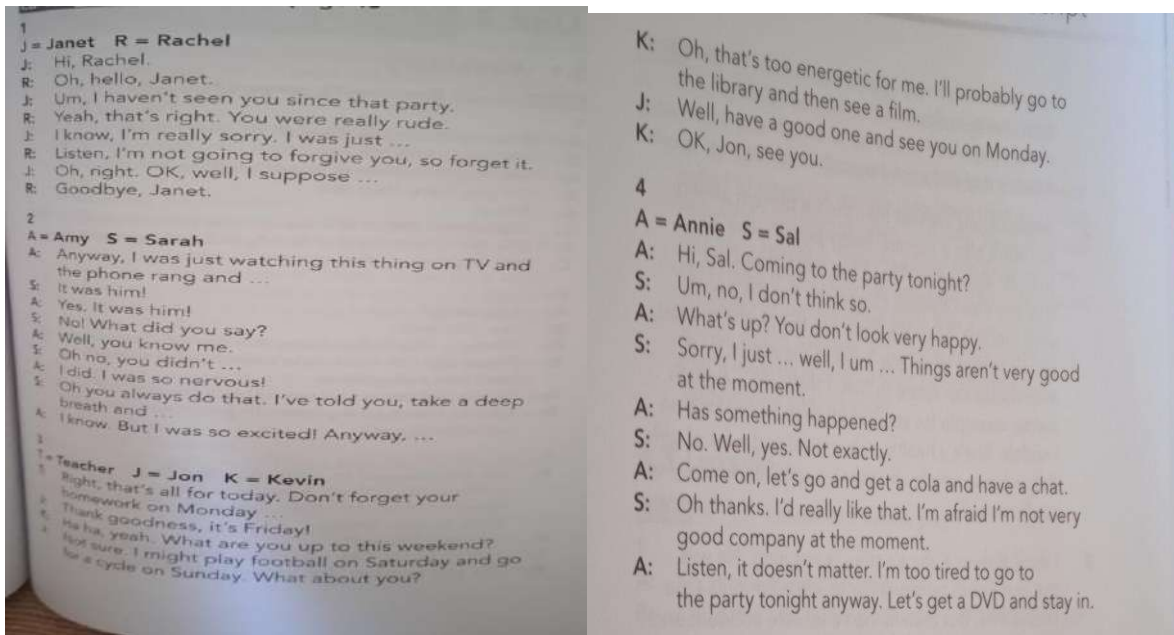
- разуме и извршава упутства и налоге за различите активности у образовном контексту и у свакодневним (приватним и јавним) комуникативним ситуацијама;
- разуме општи садржај и најважније појединости краћих монолошких и дијалошких излагања о познатим и узрасно примереним темама, у којима се користи стандардни језик и разговетан изговор;
- разуме општи смисао информативних прилога (на интернету, радију, телевизији) о познатим или блиским темама, у којима се користи стандардни говор и разговетан изговор;
- разуме основне елементе садржаја (актере и њихове међусобне односе, околности радње, заплет и епилог...) у краћим медијски подржаним аудио и аудио-визуелним формама (исечци аудио-књига дијалошког карактера, радио-драма и других радијских снимака, краћих филмова и серија; видео спотови, прилози са јутјуба итд), у којима се обрађују блиске, познате и узрасно примерене теме;
- разуме суштину размене информација саговорника који разговарају о блиским и познатим темама;
- разуме аргументе, осећања, жеље, потребе и образложења ставова и мишљења саговорника, уколико су изнета једноставним језичким средствима, умереним темпом говора и уз евентуалну невербалну, паравербалну или визуелну подршку;
- разуме најопштији садржај излагања у којима се на узрасно примерен начин тематизују опште друштвена питања;
- разуме општи смисао и одређене препознатљиве појединости текстова савремене музике различитих жанрова;
- разуме, на основу контекста и језичког предзнања, непознате елементе поруке контекстуализујући њене битне елементе;

Пример 1 Саслушајте аудио запис 1.20 (део радиоемисије која говори о пријатељству)

Саслушајте следећи аудио запис (4 кратка разговора)

Основни ниво: Одговори на питања: 1 What is true about Janet and Rachel? a) They've lost touch. b) They've fallen out. c) They often hang out. 2 What's the relationship between Amy and Sally? a) They're close friends. b) They're mother and daughter. c) They're teacher and student. 3 What are Jon and Kevin going to do at the weekend? a) do similar activities b) hang out together c) do different things 4 Which sentence is true about Anna? a) She has got a lot in common with Sal. b) She's always there for Sal. c) She has lost touch with Sal.

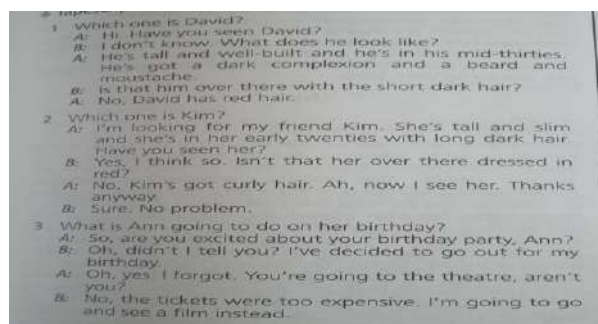
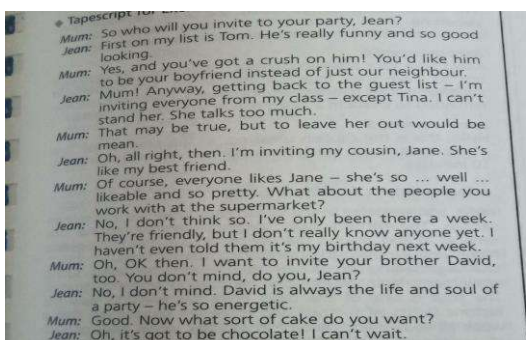
Средњи ниво: 1 Одговори на питања о Џени и Фрејзеру: 1 How many close friends has Jenny got? 2 How many online friends has she got? 3 How many close friends of the opposite sex has Fraser got? 2 Да ли су следеће изјаве тачне или нетачне

Напредни ниво: 1 Наведи синониме или дефиниције израза из радио емисије 2 Укратко препричај радио емисију и реци да ли су твоји ставови о пријатељству ближи Џениним или Фрејзеровим

Пример 2

Саслушајте први аудио запис (разговор мајке и ћерке о томе кога ће ћерка позвати на рођенданску забаву)

Саслушајте други аудио запис (три кратка разговора-два описа физичког изгледа људи и трећи о плановима за рођендан)

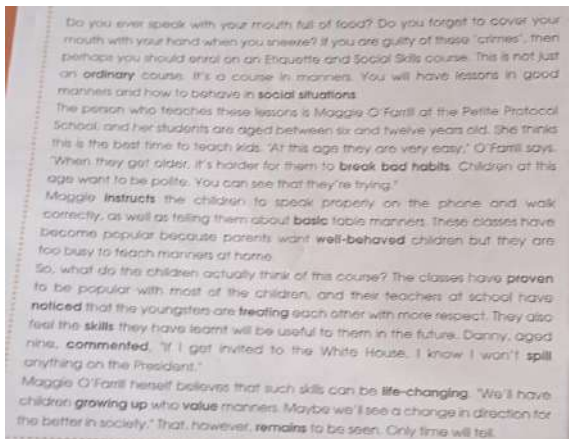
Основни ниво: Саслушај други запис и изабери слику на којој је тачан одговор на питање: 1 Which one is David? 2 Which one is Kim? 3 What is Ann going to do on her birthday?

Средњи ниво: Саслушај други запис и повежи имена људи са њиховим карактерним особинама и на крају у каквом су односу са Џин

Напредни ниво: Изабери две особе из одељења и опиши како изгледају и какве су особе. Остали ученици погађају о коме се ради

Пример 3

Саслушај аудио запис текста.

Основни ниво: 1 Шта мислиш, који би наслов најбоље одговарао овом тексту? а) Maggie O'Farrell's School б) All Children Are Bad-Mannered в) Mind Your Manners 2 Допуни реченице коректним препозицијама

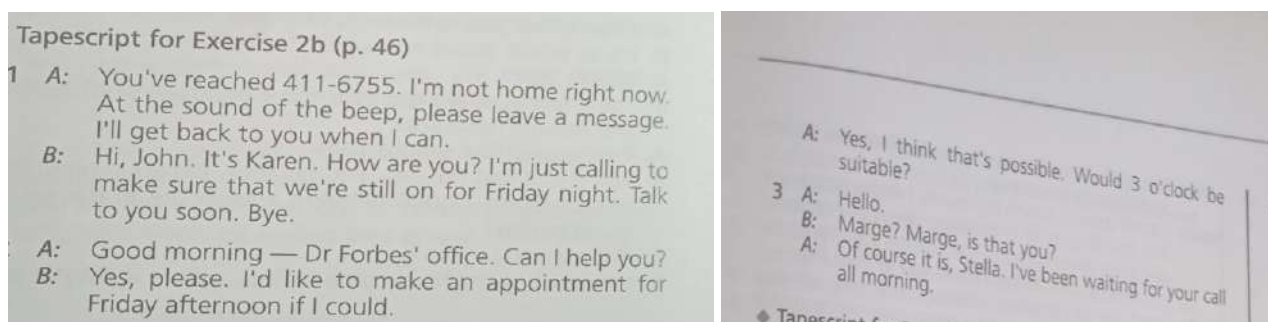
Средњи ниво: 1 Одговори на питања у вези с текстом. 2 Повежи речи из две колоне да добијеш колокације или фразе, а затим их употреби у својим примерима

Напредни ниво: Замисли да си госпођа О'Farrell и да пред родитељима потенцијалних ученика своје школе говориш о њој. Изложи то пред одељењем у трајању од 3 минута

Пример 4

Прочитајте у уџбенику текст – формални телефонски разговор, а затим упутство/табелу са изразима/реченицама које се често могу чути током телефонског разговора.

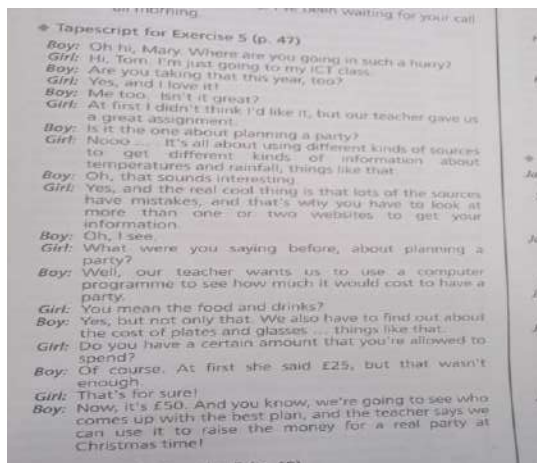
Затим саслушајте три кратка разговора.

Основни ниво: 1 Одреди за сваку реченицу у табели да ли је део разговора између два пријатеља или између секретарице и клијента 2 Који је разговор формалан? У ком неко оставља поруку? Ко разговара у трећем? Како знаш?

Средњи ниво: Саслушај разговор Мери и Тома. 1 Затим реци о чему разговарају. 2 После тога

одговори на 6 питања затвореног типа.

Напредни ниво: Користећи све што сте научили на часу, у паровима, осмислите, а затим изведите пред свима један од 3 телефонских разговора: а) позовите професорку клавира/математике/енглеског да је питате можете ли померити термин одржавања часа б) позовите разредну да јој кажете да сте болесни и да нећете доћи у школу ц) позовите друга/другарицу напоље

Пример 5   Интонација

Прочитајте дијалог на слици у уџбенику. Да ли се упитним фразама тражи информација или се очекује потврда/слагање са претходно реченим? Како градимемо те упитне фразе?

Допуните реченице упитним фразама.

Одслушајте први аудио запис. Одслушајте други аудио запис.

Основни ниво: 1 На основу интонације штриклирајте у табели да ли говорник тражи информацију или само тражи потврду. 2 Док слушате други аудио запис и читате те примере, покушајте да уочите неки шаблон у интонацији – интонација иде горе кад изражавате изненађење и пада кад потврђујете претходно речено. 3 Пробајте да поновите/имитирате говорника после сваке реченице

Средњи ниво: 1 На основу интонације штриклирајте у табели да ли говорник тражи информацију или само тражи потврду. 2 Док слушате други аудио запис и читате те примере, покушајте да уочите неки шаблон у интонацији – интонација иде горе кад изражавате изненађење и пада кад потврђујете претходно речено. 3 Правилним интонирањем покушајте да изразите прво изненађење, а затим потврду сваке изјавне реченице

Напредни ниво: 1 На основу интонације штриклирајте у табели да ли говорник тражи информацију или само тражи потврду. 2 Док слушате други аудио запис и читате те примере, покушајте да уочите неки шаблон у интонацији – интонација иде горе кад изражавате изненађење и пада кад потврђујете претходно речено. 3 Правилним интонирањем покушајте да изразите прво изненађење, а затим потврду сваке изјавне реченице

Пример 6

Ученици су на часу разумевања прочитаног текста прочитали и разговарали о одломку из „Пигмалиона“ Џ.Б. Шоа, о ликовима, о језику... Сада ће одслушати сцену која следи одмах за оном коју су читали.

Шта мислите да се десило следеће? Одслушајте и сазнајте.

Higgins: How much do you propose to pay me for the lessons?
 Liza: Oh, I know what's right. A lady friend of mine gets French lessons for eighteen pence an hour from a real French gentleman. Well, you wouldn't have the face to ask me the same for teaching me my own language as you would for French; so I won't give more than a shilling. Take it or leave it.
 Higgins: You know, Pickering, if you consider a shilling, not as a simple shilling, but as a percentage of this girl's income, it works out as fully equivalent to sixty or seventy guineas from a millionaire.
 Pickering: How so?
 Higgins: Figure it out. A millionaire has about 150 pounds a day. She earns about half-a-crown.
 Liza: Who told you I only-
 Higgins: She offers me two-fifths of her day's income for a lesson. Two-fifths of a millionaire's income for a day would be somewhere about 60 pounds. It's handsome. By George, it's enormous! It's the biggest offer I ever had.
 Liza: Sixty pounds! What are you talking about? I never offered you sixty pounds. Where would I get-
 Higgins: Hold your tongue.
 Liza: But I ain't got sixty pounds. Oh-

repecripts

Pearce: Don't cry, you silly girl. Sit down. Nobody is going to touch your money.
 Higgins: Somebody's going to touch you, with a broomstick, if you don't stop snivelling. Sit down.
 Liza: Ah-ah-ah-oo-o! One would think you was my father.
 Higgins: If I decide to teach you, I'll be worse than two fathers to you. Here! [he offers her his silk handkerchief]
 Liza: What's this for?
 Higgins: To wipe your eyes. To wipe any part of your face that feels moist. Remember: that's your handkerchief; and that's your sleeve. Don't mistake the one for the other if you wish to become a lady in a shop.

Основни ниво: Одговори на питање: How many people take part in this scene? Is it the same as in the previous scene?

Средњи ниво: Одговори на питање: How does Higgins treat Liza? With respect? Како знаш?

Напредни ниво: Одговори на питање: How does Liza behave? What do you remember she says and how?

Питање за све: Да ли вам је ово било духовито? Шта конкретно? Зашто не?

Пример 7 Саслушајте текст мејла

To:

James Forrester

Date:

6 November

Subject:

Possible help with product design

Dear James,

As you know, we have been working on the new perfume that we are launching in April and we are unsure about some of the packaging details. We have seen some of your creative work in the sales department and we think you have a very good eye for detail.

Do you have some time before close of business this Friday to sit down with us and talk through some of our designs? We would truly appreciate your advice on this. It shouldn't take longer than two hours of your time and we would be happy to clear it with Patricia, your department head, if necessary.

Best regards,

Sarah Ford

Head of Department

Product Design

Основни ниво: Саслушај мејл. Поређај догађаје хронолошки.

Средњи ниво: Саслушај мејл. Одговори на питања: 1 What department does James work for?

A)Marketing b)Product Design c)Sales d) Research and Development 2 Which department is working on the new perfume?a)Marketing b)Product Design c)Sales d)Research and Development 3 What is happening in April? a)The company will introduce the new perfume to the public.b)The product design

department will finish their design of the new perfume. c)The sales department will stop selling perfume. d)The marketing department will design advertisements for the new perfume. 4 What is Sarah requesting? a)For James to design the perfume.b)For James to have a meeting with the product design department to help them with the packaging of the perfume. c)For James to ask Patricia for permission to sell the perfume. d)For James to move to the product design department. 5 Who is the head of the sales department? a) James b)Sarah c)April d) Patricia 6 When would Sarah like to sit down with James?a)Today b) Some time next week c)Any time between today and the end of Friday d)This weekend

Напредни ниво: Саслушај мејл. Match the words to their definitions. 1 the material used to protect goods and present them to the customer 2 the process of producing or improving a product to suit customers' needs 3 to introduce a product to the customers for the first time 4 to be good at noticing the smaller but important parts of things 5 to discuss something carefully and in detail 6 to get approval or permission from somebody to do something

a) to have a good eye for details b) to launch a product c)to talk through something d) packaging
e)product design f) to clear something with somebody

Пример 8 Important people in our lives

Саслушај текст са аудио записа.

A (Girl):

She lives next door and she's always been really important in my life. When we were little and my mum was working she used to look after us. She'd tell us stories about her childhood. It was like listening to fairy stories, life was so different when she was a child. In her kitchen she used to keep a special dish with sweets for us, and she was always baking cakes and pies. Now she doesn't bake so much. She's started eating more healthily in her old age, salads and vegetables and things. It's funny how she's changed. She also goes to this special gym class for old people, it's amazing. I don't see her so often now, but she's always the same person however much her lifestyle changes.

B (Boy):

He's four years older than me and that seemed like a huge amount when we were children. When we were at the same school we'd never talk to each other during school hours. But now we're older it's a lot better, although I'll always be the little one, and that's annoying sometimes. He's taken me to rock concerts that I wouldn't have gone to otherwise and when he was at uni I went to stay with him sometimes. That was really cool. It was great to see what real student life was like when I was still at school. Now that he's working he's really busy, but we still hang out sometimes. We go to football matches together because we both support our home team. It's always good to see him.

C (Girl):

We've known each other since we were five and we've always got on really well. Well, apart from that time when we fell out because we both liked the same boy. But he went off with Heather Jenkins, so we made friends again quite quickly! We both like the same kind of music and going dancing at the weekend, and when we were younger we went out on our bikes together. At school we're good at different things. I'm good at languages and Laura's good at maths. That's good though – it means that we can help each other

with our homework. Next year I'm probably going to study in London and she's going to Manchester, but I'm sure our relationship won't change.

D (Boy):

His family moved in just a few houses down from us when I was about ten, and I still remember how excited I felt when I found out there was another boy on the street. I'd been the only boy, you see. The others were all girls. We were good friends from the beginning because we were into the same things: computers and football, mostly. But we had quite a few of the same hobbies for a while. I remember making lots of models of aeroplanes one year. Another year we took up fishing. We had all the equipment and everything and we'd spend ages down by the river. I never go fishing now. His family moved away a couple of years ago. We're still friends on Facebook but we don't really have much contact.

E (Girl):

I can remember all the details of when we met. I was wearing a red dress and I'd just had my hair cut. I can even remember what music was playing the first time I saw him. I knew he was special from the beginning, and I was right. We've been together ever since. Well, it's only been eighteen months, and some people say that isn't very long, but it seems like ages to me. We've got such similar personalities and so much in common. I'm sure we'll stay together forever.

Основни ниво: Одговорите на питања док слушате: 1 Говорник А говори о ....

Средњи ниво: Одговори на 10 питања, 2 о сваком говорнику, тачно или нетачно

Напредни ниво: Шта значе следећи изрази? 1 She looked after me. 2 We hang out a lot. 3 We get on well. 4 We fell out. 5 He's into the same things. 6 We have a lot in common.

Пример 9

Саслушај текст са аудио записа где професор саветује своје ђаке како да буду успешни на испитима

Morning, everyone. Quiet, please. Right, OK. So, today I'm going to give you some advice to help you prepare for the exams next week. So, make some notes as I'm talking, please. Everybody ready?

Now, while you're studying, eat food that gives you energy. Don't be tempted to eat sweets or drink cola. Sugar won't help you study but fruit and cereals will. Apples, actually, are especially good.

Find a comfortable place with plenty of light when you study. But not 'too' comfortable or you'll fall asleep!

Try and keep a positive mind. It is easier to study when you are positive and relaxed. Now, if you start feeling anxious, have a little break. Go out for a stroll around the block.

Don't try to learn everything. There isn't time. Just choose the 'important' things, the things that'll get you the most points in an exam. And if you aren't sure about this, ask me.

First, learn the main ideas and don't worry too much about the details. If you have time, you can come back later and read the details.

Make notes of these key points and read them, then cover them up and try to remember all the points. Now, it might be boring, but repetition helps you to remember.

Use past exam papers to study. They will help you understand what kind of questions come up. There are plenty of past exam papers in the library. You can photocopy them and take them home.

Take regular breaks while you're studying. A five-minute break every half hour is usually enough. Get some fresh air and stretch your arms and legs. Drink a glass of water too. It's important to keep hydrated.

And, last but not least, good luck! I'm sure you'll all do your best.

Основни ниво: Класификуј следеће реченице. Спадају ли оне у ствари које треба или не треба радити. Focus on the details. Eat sugary food while you are studying. Get very comfortable. Try to learn everything. Photocopy past exam papers. Read your notes again and again. Start by choosing the important things to study. Take regular breaks.

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 The teacher wants the students to ...a)take notes after she has finished speaking. b)take notes while she is speaking. c)forget about taking notes. 2 The teacher suggests eating ...a)sugary snacks. b)only apples. c)fruit and cereals. 3 The teacher suggests finding a study place with a lot of ...a)light. b)space. c)books. 4 If students feel stressed they should ...a)go to bed. b)go out for a walk. c)drink some water. 5 Students are advised to ... a)select the important things to learn. b)read through everything once. c)make notes about every topic. 6 The teacher understands that repeating things can be ...a)difficult. b)uninteresting. c)tiring. 7Students can do past exam papers ...a)in the library only.b)at home if they take photocopies. c)in the after-school study group. 8 The teacher recommends a break of five minutes every ...a)hour b) two hours c)thirty minutes 9 It's important to...a)eat regularly b)sleep when you feel tired. c)keep hydrated. 10 The teacher is sure that the students will...a)pass their exams b) fail their exams c) do their best

Напредни ниво: Објасни значење следећих речи/ израза: cover something up, repetition,last but not least, anxious, advice, plenty, to be tempted, a stroll around the block

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА

- разуме краће текстове о блиским темама из свакодневног живота, као и о темама културног, наставног и образовног контекста;
- разуме општи садржај и допунске информације из обавештења или упозорења на јавним местима;
- разуме описе догађаја, намера, осећања и интересовања из преписке коју добија (имејлови, поруке, писма);
- проналази и издваја релевантне информације из обавештења или проспеката и рекламних материјала;
- разуме основну нит аргументације, чак и уколико не разуме све детаље текста;
- разуме краће текстове на блиске, познате и обрађиване друштвене теме, препознаје најважније ауторове ставове и закључке;
- разуме једноставније књижевне текстове различитих жанрова (поезија, проза, драма), у којима се појављују учесталије метафоре, пренесена или скривена значења;
- открива значење непознатих речи у писаном тексту на основу познатог контекста и језичког предзнања;

Пример 1

Прочитај следећи текст

Accommodation

7 a. In pairs, match the symbols to their meanings.

a	b	c	d	e	f
g	h	i	j	k	

1 h swimming pool
2 d health club/gym
3 i telephone
4 b parking
5 c TV
6 e room service

7 f wheelchair access/
disabled facilities
8 g air conditioning
9 a restaurant
10 k hairdryer
11 j conference facilities

Основни ниво: Повежите симболе са њиховим значењима

Средњи ниво: Прочитај наслов и погледај слику. Какву врсту смештаја текст описује? Шта очекујеш да се нуди? Прочитај и провери да ли си у праву.

Grange Hotel
Station Square
Grange-over-Sands, Cumbria

Whether you are looking for a rural retreat or a city break, Grange Hotel gives you the best of both worlds. It is in the heart of the beautiful English countryside, but still only five miles outside the city.

Our pleasant and friendly staff will do everything to make your stay magical and memorable, whether it is for one night or a fortnight. Our service is second to none.

We offer comfortable and stylish rooms as well as a wide range of facilities, including an excellent restaurant, a swimming pool and a fully-equipped gym for you to enjoy during your stay. All our rooms have air conditioning, telephone, hairdryer and TV. The hotel also offers ample parking, conference facilities, room service and a laundry service.

Book online at www.grange-hotel.co.uk or call 01539 533666

Напредни ниво: Одговори на питања: Where is the hotel? What facilities does each room have? What other facilities are there in the hotel? How can you book a room?

Пример 2

Прочитај следећи текст

Culture Clip

What comes to mind when you think of London? Even if you've never been there, you will probably think of Big Ben and double-decker buses. What about the British? Again, even if you've never met any British people, you will probably come up with ideas such as punctual, reserved, old-fashioned or polite. But what are the British really like?

Do you really know the British?

The most common picture depicting a typical Englishman is a man wearing a bowler hat and reading *The Times* newspaper. However, bowler hats are rarely seen in England nowadays!

The British sense of humour is very subtle. A lot of people find it hard to understand our jokes. This is probably the reason why we have a reputation for being very sarcastic. However, our sense of humour allows us to make fun of ourselves and see life in a comical light.

We are very polite! We say "Please" and "Thank you" a lot. We even thank the bus driver for the ride when we get off the bus! A lot of people think it is extreme, but politeness is an important part of our daily lives!

The British are famous for their stiff upper lip. If you keep a stiff upper lip, you are trying not to show you are upset. However, the fact that we don't show our emotions doesn't mean that we don't have any!

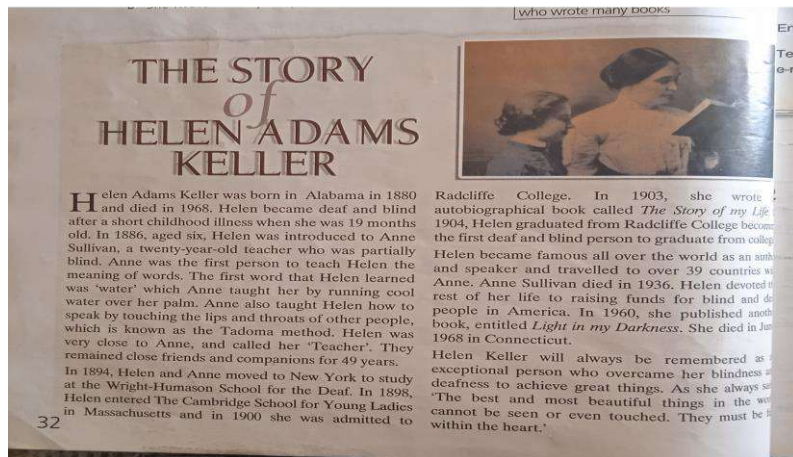
Основни ниво: 1 Наведите три ствари којих се сећате из текста. (Британци су љубазни, не показују осећања, хладни су или нису заиста,...) 2 Забележите 10 придева који се спомињу у тексту. Поделите

их на позитивне и негативне

Средњи ниво: 1 Прочитајте текст још једном и изаберите две најупечатљивије ствари које сте сазнали о Британцима. Испричајте их другу из клупе. 2 Да ли се неки од придева наведених у тексту могу односити на Србе? Који? Покрени дискусију на ту тему

Напредни ниво: 1 Пре него што почнете да читате текст, прочитајте наслов и реците шта очекујете да буде тема текста на основу наслова? Кад прочитате, реците да ли сте били у праву? 2 Шта је стереотип? Дајте примере

Пример 3

Основни ниво: Прочитај текст и изабери тачне одговоре

Средњи ниво: 1 Хелен је била изузетна особа зато што а) she managed to achieve great things б) she was the first blind and deaf person to write a book в) she was the first blind and deaf person to graduate from college г) she raised funds for blind and deaf people in America 2 Који је најбољи опис Хелен Келер?

Напредни ниво: Испричај причу о Хелен Келер и додај своје мишљење о њој

Пример 4

Основни ниво: Зашто су нам потребна правила и шта би се догодило да их нема? Поразговарајте у паровима о томе, а затим прочитајте текст да видите да ли се у њему спомињу ствари о којима сте ви разговарали. 2 Прочитајте текст још једном и одговорите да ли су реченице тачне или нетачне

Средњи ниво: 1 Зашто су нам потребна правила и шта би се догодило да их нема? Поразговарајте у паровима о томе, а затим прочитајте текст да видите да ли се у њему спомињу ствари о којима сте ви

разговарали. 2 Прочитајте текст још једном и објасните значење речи које су болдиране

Напредни ниво: 1 Зашто су нам потребна правила и шта би се догодило да их нема? Поразговарајте у паровима о томе, а затим прочитајте текст да видите да ли се у њему спомињу ствари о којима сте ви разговарали. 2 Размислите о ситуацијама код куће и у школи у којима се налазите свакодневно. Која правила морате да поштујете? Ко је донео та правила? Шта се дешава ако се правило прекрши? Разговарајте о томе са другом

Пример 5

Основни ниво: 1 Нађи главну идеју у сваком пасусу заједно са другом из клупе. Затим поразговарајте о томе шта је аутор хтео да каже. 2 Којих си 5 речи научио из текста данас? Направи 5 реченица користећи те речи.

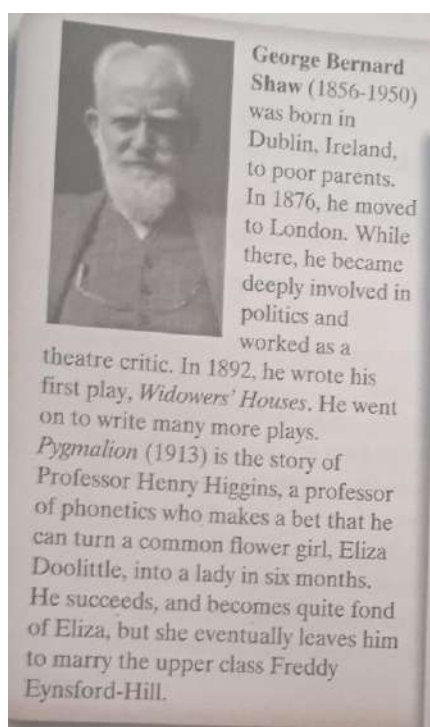
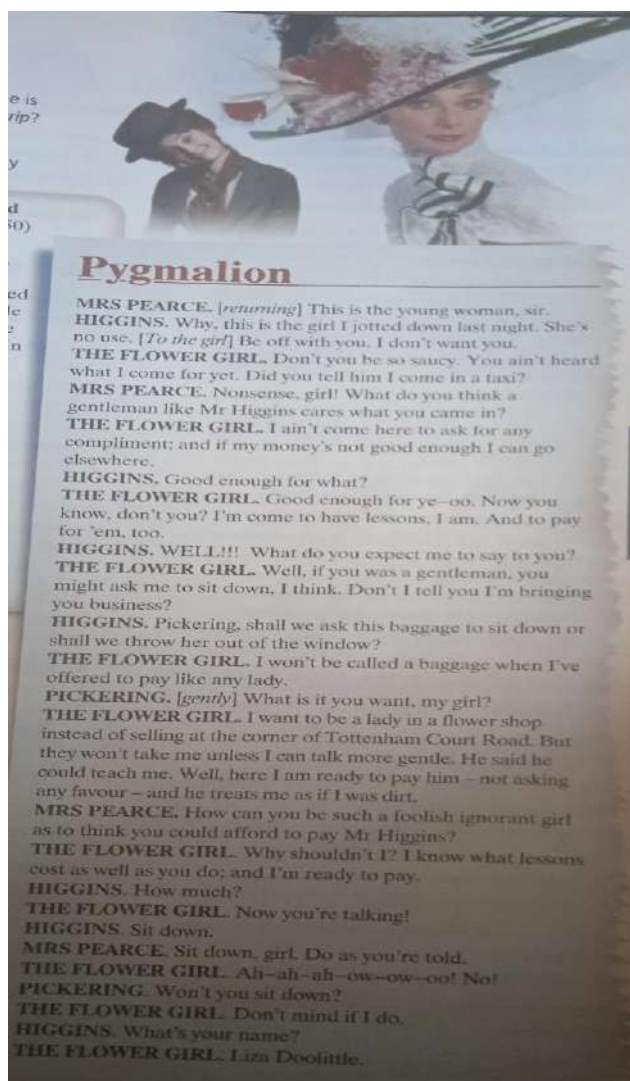
Средњи ниво: 1 Пре читања целог текста, прочитај наслов и поднаслов и реци шта очекујеш да ћеш прочитати у тексту. Затим прочитај текст једном и провери да ли си био у праву. 2 Одговори да ли је тачно или нетачно

Напредни ниво: Објасни значења речи или фраза које су болдиране у тексту. Употреби неколико њих у својим примерима.

Пример 6 Одломак из „Пигмалиона“ Џ.Б.Шоа

Погледајте текст „Пигмалион“.

Основни ниво: 1 Одговори на питање: This extract is from a) a novel b) a newspaper article c) a play.

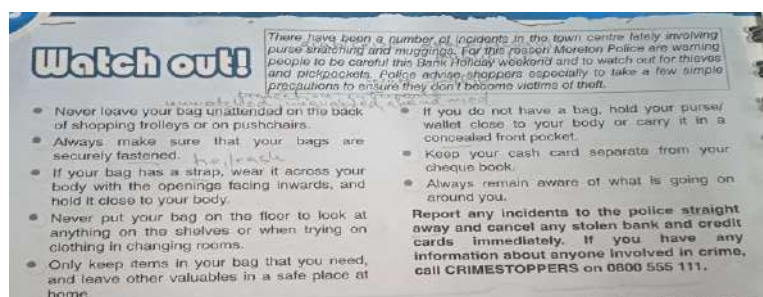
2 Прочитајте одломак. How many people take part in this scene? Who are they? 3 Who uses formal, polite language? Who uses slang and broken English? Find examples 4 Google *Pygmalion* and find out the original meaning. Објасни то осталима

Средњи ниво: 2 Одговори: Who wrote “Pygmalion”? What is it about? Прочитај биографију и сазнај.

2 Прочитајте одломак. Who is the young girl? What does she want? 3 Google *Pygmalion movie* and find out who the actress who played the role of the flower girl was

Напредни ниво: 1 Прочитајте одломак. Where, do you think, does the scene take place? What is your opinion of Higgins? 2 Find the scene “The rain in Spain stays mainly in the plain” on YouTube and play it to everyone 3 Поделите се по улогама и прочитајте одломак

Пример 7 Прочитајте наслов и увод. Шта очекујете да је сврха овог текста?

Основни ниво: Прочитајте цео текст. Одговорите да ли су реченице тачне или не. Попуните табелу (три колоне: злочин/ починилац/ глагол).

Средњи ниво: Прочитајте цео текст. Одговорите на питања. Попуните табелу.

Напредни ниво: Прочитајте цео текст. Објасните значење речи *precaution/ ensure/ watch out/ mugging/ warning*. Попуните табелу. Смыслите нових 5 питања у вези с текстом. Поставите их остатку одељења.

Пример 8

The image shows a sample of a job advertisement page from a newspaper. It contains several job listings with small photos of people. The listings are:

- 1. Tour Guide - Explore Alaska Ltd**: A role of adventure awaits you in Alaska. Explore Alaska Ltd is looking for guides to lead small groups of tourists through the Alaskan wilderness and to provide information in the area. No previous experience is required as on-the-job training will be provided. Apply in writing to Wilson Stewart, Explore Alaska Ltd, 3 Princess St, Fitchingham, Alaska, AK 99501-3405.
- 2. Animal Psychologist - Durable Zoo Plc**: Can you deal with animal antics? Durable Zoo Plc is looking for a trained animal psychologist to work with our collection of wild and exotic animals. Ideal candidates should have a degree in veterinary medicine and a background in psychology. Application forms are available from Human Resources Dept, Durable Zoo, Bedfordshire, LU6 1AP.
- 3. Film Extra - Talent Inc**: Want to be in the movies? Talent Inc is looking for people to take part in a Hollywood film that is being shot here in London. The work requires a great deal of waiting around. Although, there can be no guarantee that you will appear in the final film, you may see yourself read to. For more information, call Sandy on 01262 364 8027.
- 4. Cards Writer - Comic Cards Ltd**: Can you say it with style? COMIC CARDS Ltd want writers with wild and wacky imaginations. Sentences are good for those who can come up with cards, jokes and lots of laughs. Email John Kest, www.comiccards.co.uk
- 5. Caregiver - Spring Lake Retirement**: Do you have the qualities to help people with mental illness lead rich and rewarding lives? Spring Lake Retirement has an excellent success rate in dealing with mental illness and we are looking for caregivers who can approach those in need with respect. For further information call Florence on 01484 627 895.
- 6. Toy Designer - Lullaby Toys Plc**: Want to bring a little magic into young lives? Lullaby Toys Plc is looking for an imaginative toy designer to expand our range of educational toys for children under 7 years of age. The ideal candidate should have experience in toy design and a passion for education. Tell Jay Fischer on 02646 738 901.

(See suggested answers on page 22)

Ово четворо људи тражи посао. Прочитајте информације о њима и подвуците кључне речи. Затим прочитајте огласе за посао А-Ф. И ту подвуците кључне речи.

Основни ниво: Које сте речи подвукли у описима људи? Шта мислите, који би посао највише одговарао оним људима? Објасни.

Средњи ниво: Које сте речи подвукли у огласима? Шта мислите, који би посао највише одговарао оним људима? Објасни.

Напредни ниво: Које сте речи подвукли у огласима? Шта мислите, који би посао највише одговарао оним људима? Објасни. За преостала два огласа, размислите, и у паровима напишите каквим би особама одговарали ти послови.

ОБЛАСТ/ТЕМА: УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- користи релативно спонтано и самостално циљни језик као језик комуникације у учионици са наставником и са осталим ученицима и ученицама;
- описује особе, радњу, место, доживљај или актуелна дешавања у садашњости, прошлости и будућности, користећи познате језичке и ванјезичке елементе;
- саопштава и интерпретира најважније информације садржаја писаних, илустрованих и усмених текстова на теме предвиђене наставним програмом, користећи познате језичке елементе;
- саопштава и интерпретира најважније информације садржаја кратких емисија, видео записа на теме предвиђене наставним програмом, користећи познате језичке елементе;
- износи своје мишљење, изражава и образлаже ставове и реагује на мишљење и ставове других (допадање/недопадање итд.), користећи познате и једноставне језичке елементе;

- започиње и учествује у дијалогу и размењује мишљења и информације у вези са својим окружењем и свакодневним ситуацијама;
- представља укратко резултате самосталног истраживања на одређену тему;
- користи интонацију, ритам и висину гласа у складу са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације;

Пример 1 Тема – очување животне средине

Основни ниво: Погледајте 5 илустрација. Одговорите на питања: What are these people doing wrong? What should they do? (e.g. Bill is wasting paper. He can save paper if he sets to print both sides of the paper. Ann is throwing away glass bottles. She should reduce her waste output if she recycles them. Jane is wasting electricity. She can reduce her use of resources if she turns off the lights when she isn't using them...)

Средњи ниво: У паровима, направите списак речи, колокација, израза које сте научили обрађујући тему очувања животне средине. Разговарајте о стварима које свако од нас може радити/ не радити и тако чувати природне ресурсе и околину. Напишите 10 реченица у којима ћете користити тај вокабулар. Испричајте пред одељењем шта сте закључили/записали

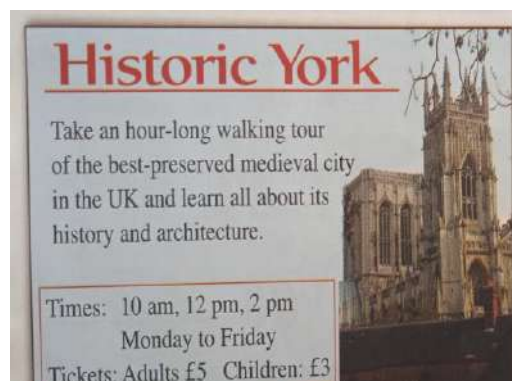
Напредни ниво: У групама од три ученика, спремите говор у трајању од 3 минута на тему очувања животне средине. Прикупите информације које су вам потребне на интернету, направите избор оних које ћете представити, направите белешке. Можете направити ПП презентацију или неки постер. Фокус треба бити оно што сви можемо радити/ престати да радимо у циљу очувања наше планете.

Пример 2 Дијалози везани за путовања (тражење информација, рекламације)

Основни ниво: 1 Погледај питања из дијалога између туристе и продавца карата и убаци их на право место у дијалогу. Прочитајте тај дијалог, мало вежбајте, а затим у паровима одглумите тај разговор.

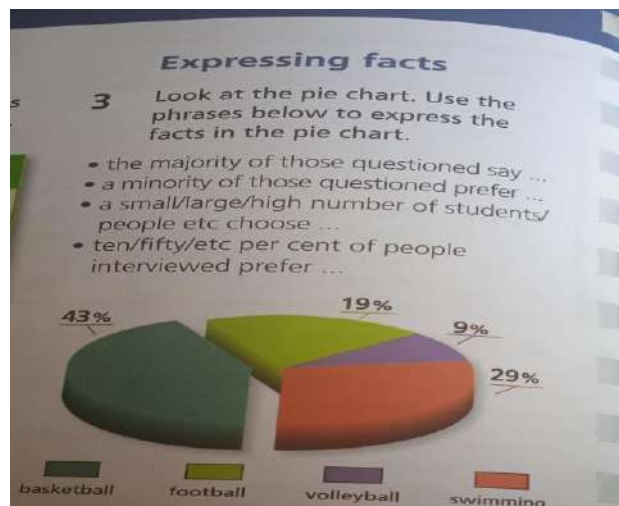
2 Прочитајте понуђене речи/ изразе за 2 ситуације и упутство за изражавање незадовољства и у паровима осмислите и одглумите кратак дијалог између незадовољног туристе и туристичког радника

Средњи ниво: 1 Прочитајте оглас о Јорку. У паровима осмислите дијалог између туристе и продавца карата по моделу који сте имали у уџбенику и одглумите га пред одељењем 2 Прочитајте понуђене речи/ изразе за 2 ситуације и упутство за изражавање незадовољства и у паровима осмислите и одглумите кратак дијалог између незадовољног туристе и туристичког радника

Напредни ниво: 1 Прочитајте оглас о разгледању Лондона са Темзе. У паровима осмислите дијалог између туристе и продавца карата по моделу који сте имали у уџбенику и одглумите га пред одељењем 2 Прочитајте понуђене речи/ изразе за 2 ситуације и упутство за изражавање незадовољства и у паровима осмислите и одглумите кратак дијалог између незадовољног туристе и туристичког радника

Пример 3

Основни ниво: Погледајте фотографију. Реците у процентима колико испитаника воли кошарку, фудбал, одбојку и пливање. Изаберите два понуђена изрази да додате још неки коментар.

Средњи ниво: Користећи све понуђене изразе, прокоментаришите заинтересованост испитаника за одређене спортове. Користите поређење. (Велика већина воли... Најмање заинтересованих... Два пута више....преферира...Четири пута више...Четири пута мање...)

Напредни ниво: На основу података на слици, можете ли претпоставити да ли су испитаници били људи приближних година? Зашто? Зашто не? Како би изгледала слика да су испитаници били наши људи? Наши млади људи? Изнесите своје мишљење и образложите га

Пример 4

1 Погледајте упутство/табелу са реченицама/изразима које користимо кад некога позивамо негде, кад прихватамо нечији позив и кад га одбијамо

2 Планирање забаве

Основни ниво: 1 Осмисли и одиграј следећи дијалог у паровима. Позови друга/другарицу на маскенбал у твојој кући, а он нека прихвати позив. 2 Твоја другарица организује забаву за Ноћ вештица и моли те за помоћ око декорације. Одлучите се за 3 ствари које су најприкладније, а онда допуните дијалог у уџбенику користећи ваше идеје и тај дијалог одиграјте

Средњи ниво: 1 Осмисли и одиграј следећи дијалог у паровима. Одбиј позив на вечеру али уместо тога позови ту особу да идете заједно на музички фестивал. 2 Твоја другарица организује забаву за Ноћ вештица и моли те за помоћ око декорације. Одлучите се за 3 ствари које су најприкладније, а онда допуните дијалог у уџбенику користећи ваше идеје и тај дијалог одиграјте

Напредни ниво: 1 Осмисли и одиграј следећи дијалог у паровима. Позови другарицу у биоскоп. Она нека одбије. 2 Твоја другарица организује забаву за Ноћ вештица и моли те за помоћ око декорације. Одлучите се за 3 ствари које су најприкладније, а онда допуните дијалог у уџбенику

користећи ваше идеје и тај дијалог одиграјте

Пример 5

Основни ниво: Повежите глаголе са именицама да добијете колокације/ фразе везане за проблеме са рачунаром. Прочитајте упутство са реченицама које се могу користити када питате некога у чему је проблем и нудите му помоћ. Користећи те реченице изаберите 2 проблема из претходног вежбања и одглумите кратке дијалоге. Прочитајте реченице извучене из дијалога. О чему се ради, шта мислите? Допуните дијалог тим реченицама. Увежбајте и прочитајте наглас тај дијалог.

Средњи ниво: Прочитајте упутство са реченицама које се могу користити када питате некога у чему је проблем и нудите му помоћ. Користећи те реченице изаберите 4 проблема из претходног вежбања и одглумите кратке дијалоге. Прочитајте реченице извучене из дијалога. О чему се ради, шта мислите? Допуните дијалог тим реченицама. Увежбајте и одглумите дијалог без читања.

Напредни ниво: Прочитајте упутство са реченицама које се могу користити када питате некога у чему је проблем и нудите му помоћ. Користећи те реченице, одглумите кратке дијалоге за свих 6 проблема из претходног вежбања. Прочитајте реченице извучене из дијалога. О чему се ради, шта мислите? Допуните дијалог тим реченицама. Осмислите сличан дијалог, али нека проблем буде да вам је рачунар „забаговао“ и одглумите га.

Пример 6

У групама, направите списак празника који се славе у Србији. Изаберите један о којем ћете одржати презентацију. Скупите све податке – када се слави, како се слави, какава је историја тог празника...Поделите ко ће говорити о ком делу.

Основни ниво: Излагање у трајању од 2 минута по ученику.

Средњи ниво: Излагање у трајању од 3 минута по ученику.

Напредни ниво: Излагање у трајању од 4 минута по ученику.

Пример 7 Како замолити некога за услугу

Прочитајте следећи дијалог.

Noelia: *Paul, have you got a minute? I need a favour.*

Paul: *I'm a bit busy, but sure, what can I help you with?*

Noelia: *So, you know the branding job for Active Arctic?*

Paul: *Of course. It was so good to finally finish that project. It went on and on and on ...*

Noelia: *Yeah, so ... look, I'm really sorry about this, but they want some more changes made.*

Paul: *Seriously? I've already rewritten that copy, I don't know, like, 20 times?*

Noelia: *I know. I'm so sorry. Would you be able to work on it this afternoon?*

Paul: *Well, I'm not really sure if I can, Noelia. I'm finishing the Moosh Monkey social media campaign and they're expecting it by the end of the day.*

Noelia: *I'd forgotten about that. Is there any chance you could work late tonight?*

Paul: Sorry, Noelia. I would if I could, but I can't.

Noelia: Please?

Paul: I'm taking my niece to the cinema for her birthday. It's been planned for ages.

Noelia: OK. Well, then could you come in early tomorrow? I'll make it up to you!

Paul: OK. How?

Noelia: Name your price.

Paul: An extra day's holiday?

Noelia: Can you get in for 5 a.m.?

Paul: 7 a.m.

Noelia: 6 a.m.

Paul: Deal.

Noelia: Deal.

Основни ниво: Подвуците у дијалогу све речи/ фразе/ реченице које бисте могли користити у овој ситуацији. У паровима осмислите сличан дијалог и изведите га.

Средњи ниво: Одговорите да ли је тачно или нетачно. 1. Paul is relaxing, having a break from work. 2. Paul enjoyed the Active Arctic project. 3. Noelia wants Paul to do more work on the Active Arctic project. 4. Paul has another project to finish urgently. 5. Paul has arranged to take his daughter to the cinema. 6. Paul wants to be paid for the extra work. У паровима осмислите сличан дијалог и изведите га.

Напредни ниво: Кад сте последњи пут учинили неке услуге? Испричајте осталима како је то било.

Пример 8   Како разговарати о предностима и недостацима

Прочитај текст

Noelia: So, table tennis, bean bags, board games, video games! Hey, how about a trampoline?

Yuna: Stop right there. I love your ideas, Noelia, but a trampoline? Really?

Noelia: Absolutely. When do you have your best ideas?

Yuna: I don't know. Usually when I'm cooking, I suppose.

Noelia: Exactly. We often have our best ideas when we are away from our desks. The other day I was on a trampoline and the vision for the creativity room came to me.

Yuna: Why were you on a trampo...? Never mind. Look, on the one hand it's a lovely idea and it fits with our brand, but on the other hand it could be noisy and chaotic and maybe too much fun!

Noelia: But having fun helps you be creative, and being creative is vital to our business!

Yuna: I see what you mean, but I'm just not sure if a trampoline is necessary. Also, there could be an issue with the clients arriving at the office and seeing us all jumping around.

Noelia: I see where you're coming from, but I think our clients will love it! And there are lots of advantages

to trampolining. It's good for the body and the mind.

Yuna: Maybe, but I can also see the disadvantages. What if someone hurts themselves?

Noelia: But we're all adults. And we can get extra insurance. Come on! It's a great idea!

Yuna: OK, I'll think about it.

Noelia: Perfect. I'll email you some links!

Yuna: I haven't said yes! Oh, Noelia!

СНОВНИ НИВО: Подвуците у дијалогу све речи/ фразе/ реченице које бисте могли користити у овој ситуацији. У паровима осмислите сличан дијалог и изведите га.

Средњи ниво: Тачно или нетачно? 1. Noelia thinks it would be a good idea to have a trampoline in the office. 2. Yuna has her best ideas when she's at her desk. 3. Noelia has never been on a trampoline. 4. Yuna is worried about what the clients would think of the trampoline. 5. Noelia thinks that trampolining is good for your health. 6. Yuna says yes to Noelia's idea. У паровима осмислите сличан дијалог и изведите га.

Напредни ниво: Поређај речи како треба у тачне реченице. 1 one on hand...the 2 hand...on other but the 3 I what you see mean 4 sure not just I'm 5 could there that an issue be with 6 from see where I you're coming 7 lots there advantages of are 8 the disadvantages see but I can also Када и где вам долазе најбоље идеје? Размислите о томе и испричајте осталима

ОБЛАСТ/ТЕМА: ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- попуњава формуларе, упитнике и различите обрасце у личном и образовном домену;
- пише белешке, поруке (имејлове, СМС поруке и сл.) да би тражио или пренео релевантне информације користећи стандардне формуле писаног изражавања;
- пише текстове према моделу, уз помоћ илустрација, табела, слика, графикона, детаљних упутстава;
- резимира прочитани/преслушани текст о блиским, познатим и обрађиваним друштвеним темама користећи једноставна језичка средства;
- пише о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања;
- описује особе и догађаје поштујући правила кохерентности користећи фреквентне речи и изразе;
- пише о властитом искуству описујући своје утиске и осећања, износећи мишљења, планове и очекивања, једноставним језичким средствима;

Пример 1 Писање летка/флајера у групама (групу чине и ученици основног/средњег и напредног нивоа)

Тема – Дан заштите животне средине

Основни ниво: 1 Осмислите могуће активности за тај дан и запишите их (сађење цвећа и дрвећа, скупљање отпада у крају, разврставање отпада итд) 2 Одредите колико дуго ћете се бавити сваком активношћу и направите распоред 3 Скупите све информације у оквиру групе и заједно осмислите свој летак. Не заборавите да мора да садржи следеће информације: датум, место окупљања, сатница, списак активности, контакт телефоне

Средњи ниво: 1 Смислите назив летка који ће се лако запамтити и неки лого. Такође слоган који би стајао у дну летка 2 Скупите све информације у оквиру групе и заједно осмислите свој летак. Не заборавите да мора да садржи следеће информације: датум, место окупљања, сатница, списак активности, контакт телефоне

Напредни ниво: 1 Пронађите слике/ цртеже које бисте одштампали на том летку 2 Скупите све информације у оквиру групе и заједно осмислите свој летак. Не заборавите да мора да садржи следеће информације: датум, место окупљања, сатница, списак активности, контакт телефоне 3 Представите свој флајер одељењу

Пример 2 Писање приче у првом лицу једнине

Школа је расписала конкурс за кратку причу са насловом „ Путовање где је све ишло наопако“

Основни ниво: 1 Прочитај пример приче у уџбенику. 2 Поређај пасусе логичним редом. 3 Направи листу догађаја хронолошким редом. 4 Прочитај текст о техникама за почињање и завршавање приче 5 Напиши причу са датим насловом у 100 речи

Средњи ниво: 1 Прочитај пример приче у уџбенику. 2 Обрати пажњу на речи које су болдиране. Које служе да се повежу сличне идеје/ говоре о времену одигравања догађаја/ покажу узрочно-последичну везу/ покажу намеру? 3 Повежи парове реченица помоћу задатих везника 4 Прочитај текст о техникама за почињање и завршавање приче 5 Напиши причу са датим насловом у 150 речи

Напредни ниво: 1 Прочитај пример приче у уџбенику. 2 Прочитај текст о техникама за почињање и завршавање приче 3 Напиши причу са датим насловом у 200 речи

Пример 3 Мејл у којем тражите (додатне) информације

Основни ниво: 1 Прочитај мејл и допуни га понуђеним фразама. 2 Затим прочитај упутство за писање формалних мејлова.

Средњи ниво: 1 Одреди да ли је следећим реченицама место на почетку или на крају мејла 2 Промени стил следећих реченица тако да буду формалније

Напредни ниво: 1 Прочитај оглас. Сисли 5 додатних информација које су ти потребне 2 Напиши

мејл у којем ћеш тражити те информације

Пример 4 Писање приче у 3. лицу једине

Основни ниво: Прочитај пример приче у уџбенику. Затим проучи план такве приче по пасусима. Прочитај технике за занимљив почетак и крај приче, за коришћење синонима, много придева и прилога, управног говора итд. Препознај неке технике у примеру приче. Смисли неке друге. Замени придеве у датој причи неким са листе понуђених. Поређај догађаје хронолошки. Напиши причу у 150 речи са следећим почетком:

‘It was a dark and stormy night. John was on his way home.’

Средњи ниво: Прочитај пример приче у уџбенику. Затим проучи план такве приче по пасусима. Прочитај технике за занимљив почетак и крај приче, за коришћење синонима, много придева и прилога, управног говора итд. Препознај неке технике у примеру приче. Смисли неке друге. Доврши реченице глаголима са листе понуђених. Напиши причу у 200 речи са следећим почетком: “I am tired!” complained Jake to his friend Terry. “Can we stop here for a rest?”

Напредни ниво: Прочитај пример приче у уџбенику. Затим проучи план такве приче по пасусима. Прочитај технике за занимљив почетак и крај приче, за коришћење синонима, много придева и прилога, управног говора итд. Препознај неке технике у примеру приче. Смисли неке друге. Спој парове реченица у по једну помоћу партиципа. Напиши причу у 250 речи са следећим крајем: “The next morning he woke up, packed his suitcases and returned home.

Пример 5 Критика вебсајта

Technology review: www.lyricstraining.com

One of my favourite websites is lyricstraining.com. It’s great because you can learn English while you listen to your favourite songs. You choose a song and then listen to the song and complete the lyrics. You can also watch the video of the song.

The good points include the fact that there are lots of up-to-date groups you can listen to such as The Script or One Direction. In addition, you can choose the level: beginner, intermediate or expert, depending on your level of English. Another good feature is that you can repeat a line of the song as often as you want, until you know the missing word. Also, the website is very easy to navigate and you can listen to songs in different languages, for instance in Spanish, German and Italian.

One of the drawbacks is that some songs aren’t on the website. Another bad point is that there is a lot of advertising on the website. However, you can just ignore it.

To sum up, I think this is an excellent website if you like music and you want to improve your English. You should check it out!

Прочитајте критику једног вебсајта.

Основни ниво: Повежи пасусе (1-4) са њиховом темом. a) general information about the website b) some of the problems of the website c) a conclusion and overall opinion d) good things about the website Напиши критику једног сајта по избору у 100 речи

Средњи ниво: Групиши реченице у једну од две групе: чињенице или мишљење. 1 I can learn English while I listen to my favourite songs. 2 It’s great! 3 You can repeat a line of a song. 4 You choose a song and a level. 5 It’s very easy to navigate. 6 This is an excellent website. 7 There are songs in different languages. Напиши критику једног сајта по избору у 150 речи

Напредни ниво: Напиши критику једног сајта по избору у 200 речи

Пример 6 Писање блога

Основни ниво: Одговори на питање да ли су придеви позитивни или негативни: lame, scary, terrible, friendly, boring, funny, hilarious, annoying, disgusting, immature, amazing, brilliant, embarrassing, awesome, interesting, cool, fantastic, awful

Средњи ниво: Одговори да ли је тачно или нетачно. 1 Lara didn't enjoy the trip to the theme park. 2 Lara went to the theme park with her family. 3 Lara's coach had an accident on the way to the theme park. 4 Lara thought the rides were fantastic. 5 The weather was perfect all day. 6 Lara screamed when she went on the water rides. 7 Lara was sick when she went on the scary rides. 8 Lara wants to visit the theme park again.

Напредни ниво: Допуни празнине понуђеним фразама: something amazing happened/ I can't wait/ friendly/ amazing/ fantastic/ check them out/ So scary/ Can you believe

I had an _____ time on summer camp in Florida. Met loads of great people and have lots of stories to tell.

_____ I saw a shark in the sea? Yeah, I was surfing and having a _____ time with my friends, then suddenly a shark came really close. I could see its teeth! _____ ! We all screamed and luckily the shark swam away.

I love Florida, the people are so cool and _____ and the sun is always out. And, _____. Top secret, but I met a really nice girl. We're going to keep in touch!

Anyway, I had a great time. _____ go again next year. I've put loads of new photos on Facebook so _____ and leave a comment, too!

Пример 7 Одговор на писмо/ мејл пријатеља

Your friend Sabrina has written you a letter. Part of it says:

What's your favourite day of the week? I'd love to hear all about it.

Write a letter of about 150 words in reply.

Dear Sabrina

Thanks for your letter and it was great to hear from you. You asked me to tell you about my favourite day of the week. Well, it's definitely Friday.

One reason I like Fridays is because I have my favourite subjects at school: PE and chemistry. Chemistry's great because we do experiments in the science lab and our teacher, Mr King, is so funny. In PE we usually play basketball, which is my favourite sport. I'm good at it because I'm quite tall. Our team usually wins.

We also have French on Fridays, which is actually my least favourite subject, but after that we have ICT which is much more interesting. At the moment I'm creating a webpage for our basketball team. After school I hang out with my friends, and then in the evening I play football at the sports centre. On Friday nights we sometimes go to someone's house for a party or to watch a DVD. We can relax a bit on Friday evenings because there's no school on Saturday.

Tell me about your favourite day in your next letter. Hope to hear from you soon.

Love

Dani

Основни ниво: Одговори да ли је тачно или нетачно: 1 Dani is a high-school student. 2 Dani thinks Friday is the best day of the week. 3 Dani likes French. 4 On Friday Dani has an ICT class before her French class. 5 Mr King is the PE teacher. 6 Dani goes to the sports centre to play basketball. Напиши одговор на писмо у 150 речи.

Средњи ниво: Препиши ове реченице исправивши интерпункцију. 1 you asked about my favourite day of the week. well, its definitely Thursday 2 on thursday we study french, english and chemistry 3 after school we often go to davids house 4 at the weekend i visit my grandparents house 5 whats your favourite day of the week 6 hope to hear from you soon Напиши одговор на писмо у 200 речи.

Напредни ниво: Напиши одговор на писмо у 250 речи.

Разред: Трећи (друштвено-језички смер)

Предмет: Први страни језик - Енглески језик

Годишњи фонд часова: 111 + 37

По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да:

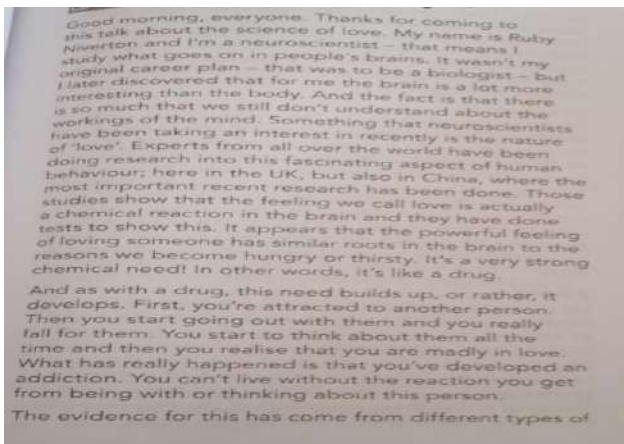
ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

Исходи:

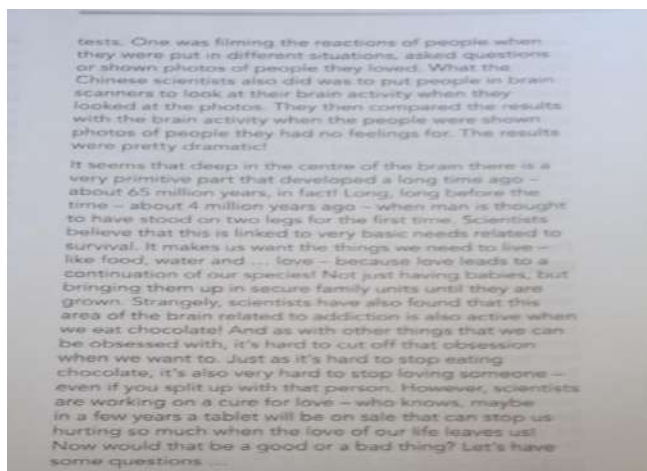
- разуме и извршава упутства и налоге за различите активности, у приватним и јавним комуникативним ситуацијама, исказане стандарднојезичком артикулацијом, уз минимално ометање позадинским шумовима;
- разуме општи садржај и важније појединости монолошких излагања у вези са друштвено релевантним и узрасно примереним темама, уколико се користи стандардни језик;
- разуме општи смисао и најважније појединости информативних прилога из различитих медија о познатим, друштвено и узрасно релевантним темама, у којима се користи стандардни говор;
- разуме битне елементе садржаја у краћим аудио и аудио-визуелним формама, у којима се обрађују блиске, познате и узрасно примерене теме;
- разуме општи садржај и идентификује важније појединости дијалогских форми у којима учествује двоје или више говорника, уколико је реч о размени информација, мишљења и ставова на познате и блиске теме из свакодневног живота, уз употребу стандарднојезичких елемената и споријег ритма, уз евентуална понављања и појашњења;
- разуме садржај и већину тематски повезаних појединости у текстовима савремене музике различитих жанрова, уз поновљена слушања и одговарајућу припрему.

Пример 1

Саслушај текст са аудио записа.

Good morning, everyone. Thanks for coming to this talk about the science of love. My name is Ruby Niverton and I'm a neuroscientist – that means I study what goes on in people's brains. It wasn't my original career plan – that was to be a biologist – but I later discovered that for me the brain is a lot more interesting than the body. And the fact is that there is so much that we still don't understand about the workings of the mind. Something that neuroscientists have been taking an interest in recently is the nature of 'love'. Experts from all over the world have been doing research into this fascinating aspect of human behaviour, here in the UK, but also in China, where the most important recent research has been done. Those studies show that the feeling we call love is actually a chemical reaction in the brain and they have done tests to show this. It appears that the powerful feeling of loving someone has similar roots in the brain to the reasons we become hungry or thirsty. It's a very strong chemical need! In other words, it's like a drug. And as with a drug, this need builds up, or rather, it develops. First, you're attracted to another person. Then you start going out with them and you really fall for them. You start to think about them all the time and then you realise that you are madly in love. What has really happened is that you've developed an addiction. You can't live without the reaction you get from being with or thinking about this person. The evidence for this has come from different types of

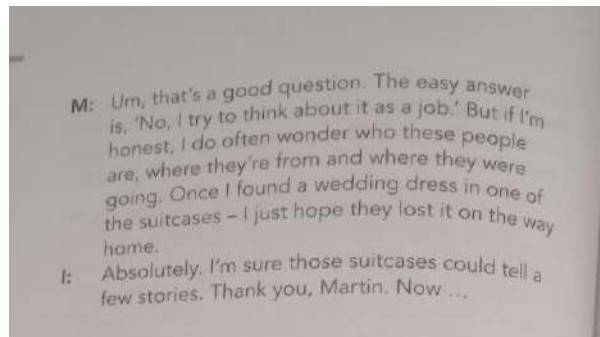
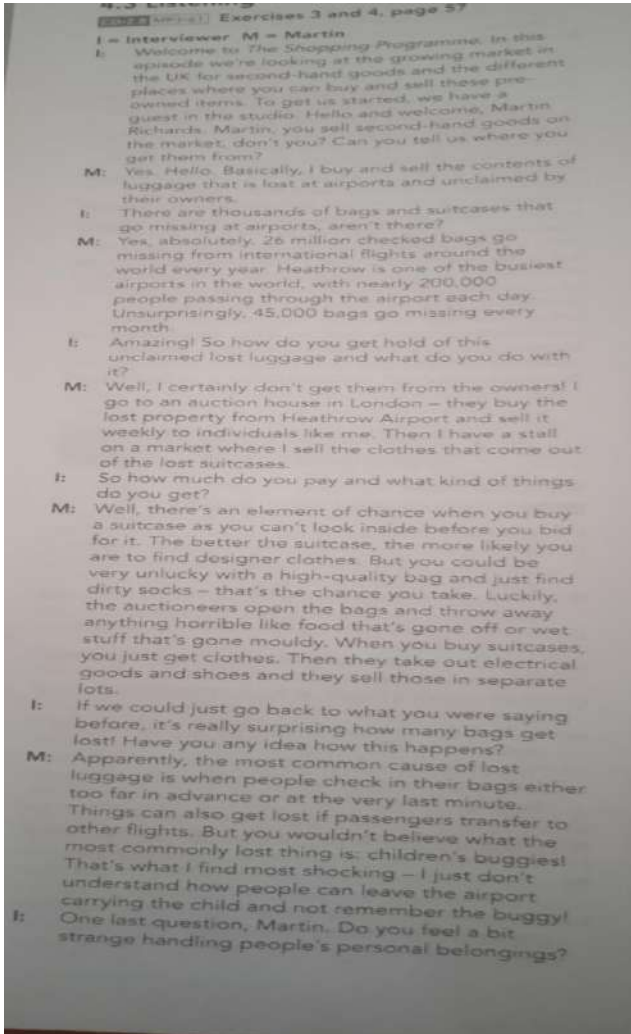
tests. One was filming the reactions of people when they were put in different situations, asked questions or shown photos of people they loved. What the Chinese scientists also did was to put people in brain scanners to look at their brain activity when they looked at the photos. They then compared the results with the brain activity when the people were shown photos of people they had no feelings for. The results were pretty dramatic! It seems that deep in the centre of the brain there is a very primitive part that developed a long time ago – about 65 million years, in fact! Long, long before the time – about 4 million years ago – when man is thought to have stood on two legs for the first time. Scientists believe that this is linked to very basic needs related to survival. It makes us want the things we need to live – like food, water and ... love – because love leads to a continuation of our species! Not just having babies, but bringing them up in secure family units until they are grown. Strangely, scientists have also found that this area of the brain related to addiction is also active when we eat chocolate! And as with other things that we can be obsessed with, it's hard to cut off that obsession when we want to. Just as it's hard to stop eating chocolate, it's also very hard to stop loving someone – even if you split up with that person. However, scientists are working on a cure for love – who knows, maybe in a few years a tablet will be on sale that can stop us hurting so much when the love of our life leaves us! Now would that be a good or a bad thing? Let's have some questions ...

Основни ниво: Одговори на питања: 1 What have scientists become interested in recently? 2 Why do they think humans first developed the instinct to fall in love? 3 What might happen in the future?

Средњи ниво: Доврши реченице информацијама из текста.

Напредни ниво: Доврши фразе о љубави препозицијама из текста. Затим међу наведеним синонимним фразама нађи која којој одговара.

Пример 2

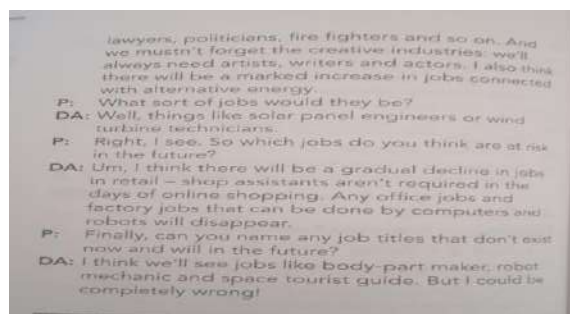
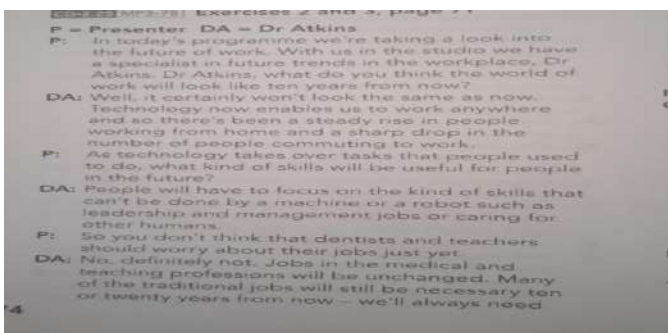

Основни ниво: Саслушај интервју са Мартином. Одговори на питање: What does Martin do for a living?

Средњи ниво: Саслушај интервју са Мартином. Одговори на 5 питања затвореног типа.

Напредни ниво: Допуни реченице понуђеним речима. Затим поређај реченице другачије да то одговара ономе што је Мартин испричао да се дешава са изгубљеним пртљагом на аеродромима.

Пример 3

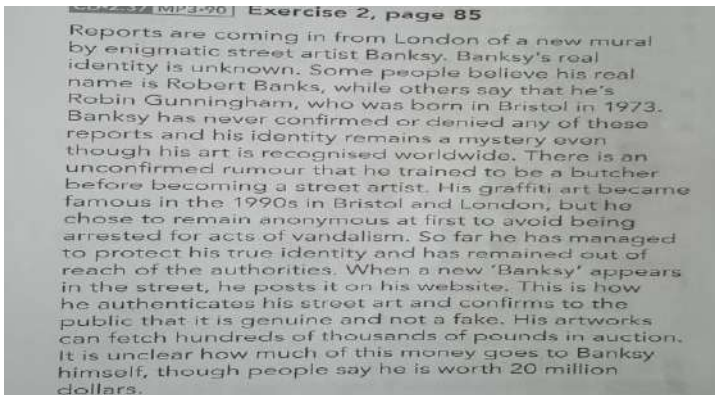
Размислите о будућим трендовима у свету рада. Затим саслушајте текст са аудио записа.

Основни ниво: Наведите послове који ће увек постојати. По одслушаном тексту, одговорите на питање: Who is being interviewed? Then compare his findings with your ideas.

Средњи ниво: Наведите послове који вероватно неће постојати. Допуните реченице понуђеним речима. Затим тим фразама нађите синонимне.

Напредни ниво: Наведите послове који ће бити послови будућности. У паровима опишите трендове у нашој земљи користећи изразе везане за то. (a sharp rise in, a growing number of, a drop in the number of, a rapid decline in, a steady rise in, a sharp drop in, a marked/considerable decrease/increase...) Теме могу бити: колико кошта један излазак/ венчати се у двадесетим/ куповина онлајн/ учење енглеског

Пример 4

Саслушај текст о мистериозном уметнику Бенксију.

Основни ниво: Да ли су информације потврђене у аудио запису или не?

Средњи ниво: У паровим, додајте префиксе pro/ anti да изразите своје мишљење о томе да ли је Бенкси за или против ових идеја.

Напредни ниво: Погледајте видео у трајању од 2 минута по имену Banksy & The Rise of Outlaw Art. Ево линка. Потом испричајте осталима шта сте још сазнали о Бенксију. 7 / 2:21

<https://www.youtube.com/watch?v=Az9ttLyQe9E>

Пример 5

Послушајте текст са аудио записа.

Ayako: Hello, sales department. This is Ayako speaking. How can I help you?

Sam: Hi, Ayako, this is Sam from Events-4-U. I'm calling about the piano you want at your Christmas party next month.

Ayako: Oh, good. It would be a great surprise to have one there for our boss for the night. He can play and it would be a great addition for the party. Have you been able to source one?

Sam: Well, yes, I have, but ...

Ayako: But what?

Sam: Well, we're going to either have an issue with the logistics or the budget, or possibly both.

Ayako: Oh dear.

Sam: Well, we've found a baby grand piano, as you requested, and it's available for the date you want.

Ayako: OK, great. So what's the issue? Is it too expensive?

Sam: No, it's within the budget you gave me, so everything there is OK. But it's too wide for the entrance doorway into the building.

Ayako: Oh, I see. So what are our options? Could we dismantle it outside and reassemble it inside?

Sam: Er, no. Unfortunately, you can't really do that with pianos. But don't worry, I'm sure we can find some inventive solution.

Ayako: Do you have any ideas?

Sam: Well, we could hoist it up to the first-floor balcony. The door there would be large enough to fit it through.

Ayako: Great. That sounds like a good plan.

Sam: That would work, though it would increase the cost considerably as we'd need a crane, an extension on the insurance policy and probably two to three additional people to manage getting it successfully into the building.

Ayako: Oh, I see. Well, we can definitely stretch the budget by about ten per cent, but we shouldn't go over that. If we exceed the budget by more than ten per cent, then other areas of the party budget will have to be cut. And we don't really want that.

Sam: OK, so this idea won't work then. Sorry if I wasn't being clear. The considerable budget increase I was referring to would add a further fifty per cent. You know, cranes are expensive.

Ayako: Oh ... um ... OK. So what other options do we have?

Sam: Well, how fixed are you on the piano being a baby grand? Would an upright piano be an option?

Ayako: Hmm. I don't know.

Sam: It would fit through the door on the ground floor and cause fewer problems. I've also got the option on a really nice white vintage upright piano, with black design work.

Ayako: OK. That sounds like it might work. Could you send me over some photos of it?

Sam: I'll do it now, together with the rental and delivery information and costs.

Ayako: Great. Thanks, Sam. Let me think about it and I'll call you back later today.

Sam: Sure, no problem. I'll wait for your call.

Основни ниво: Поређај речи да добијеш коректне реченице. 1 good sounds a plan like that 2 so this then idea work won't 3 sorry being I if wasn't clear 4 be option would an this 5 work it like that might sounds 6 me photos over you of send it some could 7 it you let and think about back me call I'll 8 I'll your call forwait

Средњи ниво: Тачно или нетачно? 1. Ayako wants a baby grand piano for the Christmas party. 2. The baby grand piano will easily fit through the building doorway. 3. Sam suggests a solution for the problem. 4. Ayako has around 50 per cent flexibility with the budget. 5. Ayako is fixed on the idea that it must be a baby grand piano. 6. Ayako accepts the upright piano when Sam suggests it.

Напредни ниво: Повежи речи са њиховим дефиницијама: 1 to find or locate something 2 to take something apart 3 to put something back together again 4 to creatively think of new or interesting ideas 5 to raise or lift something up 6 to allow something that would not normally be allowed 7 to go beyond a pre-defined limit 8 to have already decided on something, without further flexibility a) to reassemble b) to be fixed on something c) to be inventive d) to exceed e) to hoist f) to source g) to dismantle h) to stretch

Пример 6

Послушајте текст.

Clara: *Hi, how are you? I haven't seen you in class for a while.*

Ben: *Good, thanks. You?*

Clara: *Great, as long as I don't think too hard about all the essays I have to write this term!*

Ben: *Yeah ...*

Clara: *Hey, are you OK?*

Ben: *I have to admit, I'm struggling a bit. Maybe even a lot. I've not been sleeping well at all and then I can't concentrate. And all these things are just going around and around in my head.*

Clara: *Mmm ... that doesn't sound good. So, you're sleeping badly and you can't concentrate. Is that all it is, do you think?*

Ben: *Well, if I'm honest, it's more than that. I'm starting to dread going outside. I find myself worrying about stupid things like what if I forget the way home. Or, what if I go to class thinking it's Monday but actually it's Friday and I'm in the wrong place at the wrong time. It sounds even more stupid when I say it out loud. It took me two hours to leave the house today.*

Clara: *It doesn't sound stupid at all. It actually sounds a lot like me last year.*

Ben: *Really? But you're so together!*

Clara: *I've learned to be, but even I still have bad days. I used to have panic attacks and everything. When you were trying to leave the house today, how did you feel?*

Ben: *Like I couldn't breathe. And my heart was going way too fast.*

Clara: *Hmm ... that sounds like a panic attack to me.*

Ben: *I thought I was going to die.*

Clara: *You'd be surprised how common they are. Loads of people have them, they just don't talk about it.*

Ben: *How did you get over them?*

Clara: *I actually talked to a doctor about it, and you should too. But I learned some practical things as well. Though they're easier said than done, and they're going to sound weird, so hear me out, OK?*

Ben: *OK ...*

Clara: *So, one thing I did was to try to reduce the power of the anxiety and the panic attacks when they came. So – and this may sound strange – at a time when you're feeling safe and OK, you literally do things that make your heart start racing faster and your breathing speed up. Like spinning around on a chair until you're dizzy or hyperventilating so you're short of breath.*

Ben: *That sounds awful!*

Clara: *It is, but it means you get used to the symptoms, so they feel less scary.*

Ben: *Right.*

Clara: *Then you have to deliberately do the things that usually make you feel panic. So, if it's going to class on Monday and being scared you've got the wrong day, on Monday you go to class. If you let the anxiety control you by making you stay at home, it just makes it worse the next time you really do have to go out.*

Ben: *And what did you do if a panic attack came anyway?*

Clara: *I had a distraction plan. So, I walked everywhere instead of taking the bus because the exercise helped, but also I did things like count trees or red cars or something. Whatever it was didn't matter, as long as I had something else to focus on.*

Ben: *I can't tell you how much I appreciate this. I thought ...*

Основни ниво: Поређај савете редом којим их чујеш: Do regular physical activity as part of your lifestyle. Make yourself breathe too fast on purpose. Do something to make your heart beat too fast. Do something to keep your mind busy. Talk to a doctor. Put yourself in a stressful position.

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 What has made Clara check on Ben? 2 What does Ben do at the beginning of the conversation? 3 What is the main way Ben's anxiety is affecting normal life? 4 What is the surprising thing about panic attacks, according to Clara? 5 How does Clara recognise Ben's problems? 6 What does Clara warn Ben about the advice she will give?

Напредни ниво: Објасни значења речи to hyperventilate/a distraction/ anxiety/ to spin. Разговарај са другом о томе шта тебе чини нервозним или анксиозним.

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА

- примењује стратегије читања које омогућавају откривање значења непознатих речи;
- разуме општи садржај и најважније појединости дужих текстова у вези с темама везаним за лична интересовања;
- разуме општи садржај и најважније појединости аутентичних, адаптираних и неаутентичних дужих текстова у вези с блиским темама;
- разуме општи садржај и најважније појединости текстова о мање познатим темама, које спадају у шири спектар интересовања;
- разуме општи садржај и најважније појединости дужих текстова о различитим конкретним и делимично апстрактним темама;
- разуме текстове који садрже различита упутства;
- разуме дуже и сложеније савремене књижевне текстове различитих жанрова, примерене узрасту;

Пример 1

Погледајте 5 фотографија. Затим прочитајте текст.

gestures that might be used in the five example situations mentioned.

the one which fits each gap (1-7). There is one sentence which you do not need to use.

A World of Body Language

As the global village becomes smaller and more multicultural, it is vital we become more culturally aware of the gestures and body language that surround us on a daily basis. As we cross national borders, we are obliged to respect this powerful silent language. This is necessary in order to communicate in an acceptable way with people we meet in other 10 countries.

The unwary traveller may give offence to someone from another culture without even realising it. [1] Being prepared beforehand may mean we 15 avoid some embarrassing situations.

Alternatively, once you are actually there, you can always enquire about unfamiliar gestures from the local people. [2] It is not acceptable to blow one's nose in public, as this is considered an 20 outrageous act of rudeness.

However, our world is also packed with more lively gestures, such as those of drivers. These too may vary in style or 25 intensity from place to place. [3] Arms will undoubtedly be flying, showing each other what did what, fingers will be pointing to indicate blame and heads will be shaking in disbelief at the dreadful quality of the other's driving.

Having said all this, certain body language tends to be of a more universal nature. Take using a lift. [4] If there are only one or two people in a lift, they tend to lean against the walls and, in a group of four people each person will choose their own corner. A slightly larger number will almost certainly face the door. But a crowded lift will contain a group of silent people, touching only at the shoulders, who would rather look upwards than make eye contact!

Body movement is also an integral part of our working lives, enabling others to instantly identify what job we do. [5] The 'vocabulary' can be informative, in the case of a policeman directing traffic or disciplinary, as in the case of the referee sending a football player off: it may even be entertaining when, for example, we watch the gestures of street mime artists.

Without gestures the world would be totally colourless; did you know that 60% of all communication is nonverbal? [6] Even looking a matter over to our table, or waving goodbye to someone—who has not used this system of communication?

Of course, there is one particular gesture that carries certain welcoming characteristics and is unlike any other we know of. [7] This 'gift of all gestures' is none other than the smile! Use it often, for no matter where you travel, it is guaranteed to brighten someone's day.

18 In pairs, take turns in making different gestures to show that you agree, disagree, don't care, are angry/alarmed/nervous/impatient/sure/disappointed/surprised/shocked/hurt/proud while your partner tries to guess the message.

19 a. Read quickly through lines 15-30 and choose one example of body language which you find amusing and one which you find surprising, telling the class why you think so.
b. Scan the text and find four words/phrases related to body language and compare your list with your partner's.

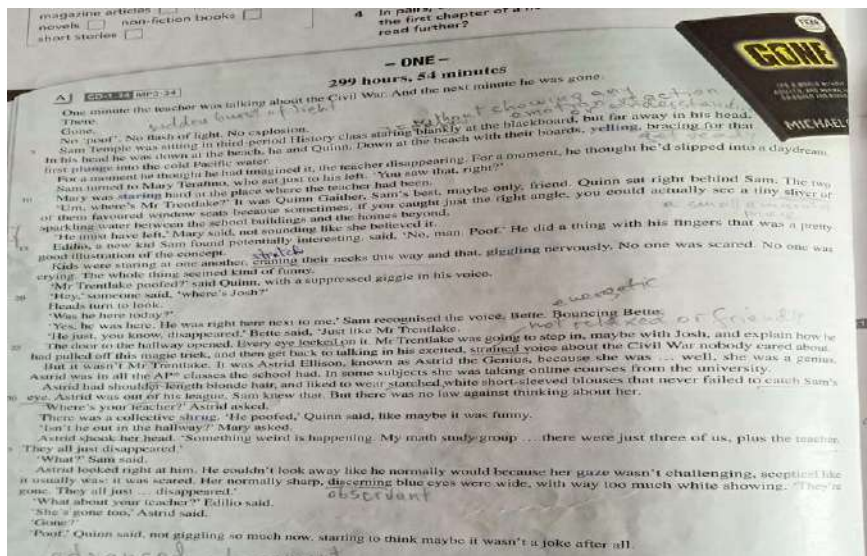
Основни ниво: Одговори на питање: Шта ови гестови значе у нашој култури? Прочитајте пажљиво део од 46. до 65. реда и у пару поразговарајте о томе који би гестови у нашој култури одговарали у наведених 5 ситуација.

Средњи ниво: Седам реченица је изостављено из текста. Нађи која од наведених где иде.

Напредни ниво: Прочитајте још једном део од 15. до 30. реда и изаберите један пример геста који вам је забаван и један који вас је изненадио. Испричајте осталима зашто је то тако.

Пример 2

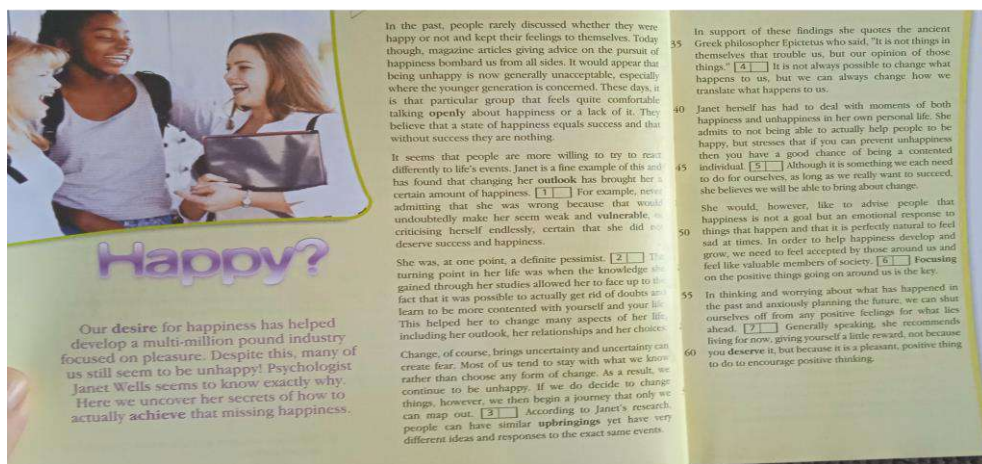
Прочитај одломак из књиге.

Основни ниво: Штриклирај оно што одломак садржи: 1 likable characters 2 mystery 3 humour 4 believable dialogue 5 a situation you can relate to 6 a great opening line 7 romance 8 descriptive language
Упореди своју са листом твог друга и разговарајте о томе, реферишући се на текст

Средњи ниво: Одговори на питања. Затим одговори да ли је тачно или нетачно.

Напредни ниво: Повежи наведене речи/фразе са онима одштампаним плавом бојом у тексту.
Поразговарај са другом о могућим објашњењима мистерије из текста

Пример 3

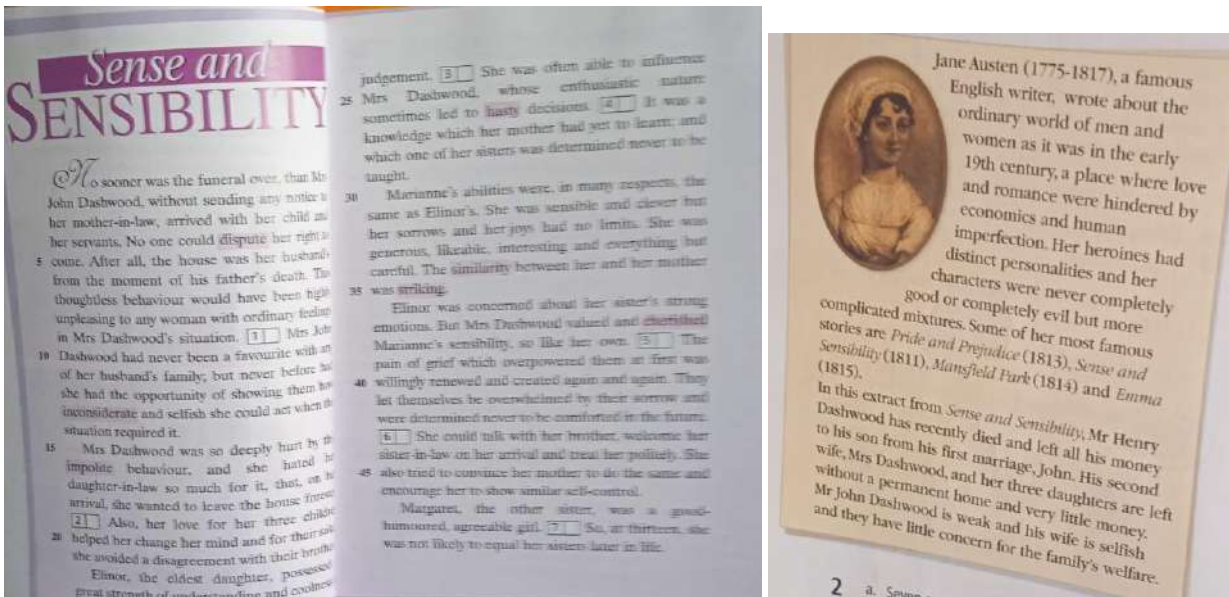

Основни ниво: Прочитај чланак и реченице које су изостављене из њега. Затим одреди која најбоље одговара којој празнини. Једна реченица је вишак. Размисли шта ти је највише помогло да се одлучиш.

Средњи ниво: Прочитај наслов, први и последњи пасус чланка и одговори на питања: 1 What is the article about? 2 What do you expect to read? 3 What do you think Janet's steps to happiness will be? Make a list. Затим прочитај цео чланак и провери да ли си био у праву.

Напредни ниво: Објасни значење речи које су у тексту болдиране. У паровима изаберите 3 најважније тврдње ауторке и разговарајте о њима.

Пример 4

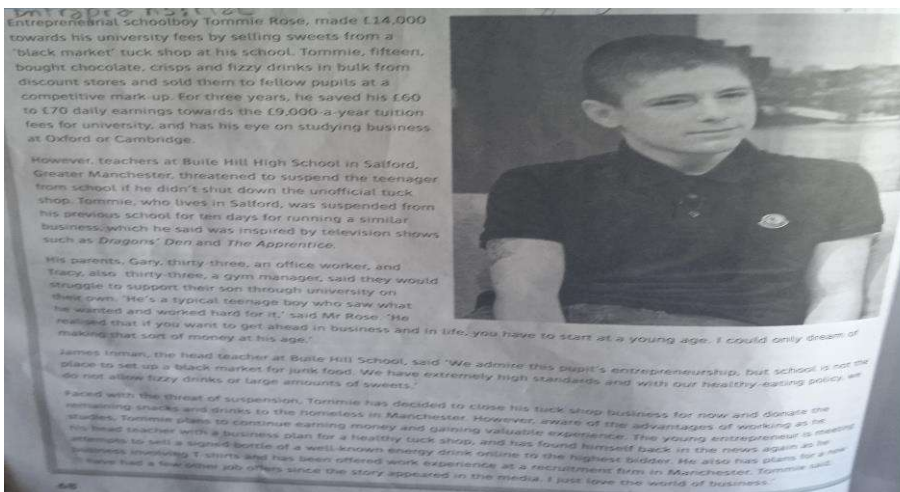
Основни ниво: Прочитај краћи текст о ауторки и роману. Забележите 3 питања која имате у вези с одломком. Затим прочитајте одломак и проверите да ли има одговорана ваша питања.

Средњи ниво: Седам реченица је изостављено из одломка. Изаберите која од 8 се најбоље уклапа у 7 празнина. Једна је, дакле, вишак. У тих 7 реченица нешто је подвучено. Како су вам подвучени делови помогли?

Напредни ниво: Шта значе затамњене речи из одломка? Са којим ликом из одломка највише саосећате? Објасните зашто.

Пример 5

Прочитај текст.

Основни ниво: Одговори да ли је тачно или нетачно (6). Исправи оно што је нетачно.

Средњи ниво: Одговори на 5 питања затвореног типа. Допуни реченице колокацијама из текста.

Напредни ниво: Какав наслов бисте дали овом тексту? Допуни колокације из текста препозицијама, а затим их упари са њиховим значењима.

Пример 6

Прочитай текст.

Millennials in the workplace

Background

Millennials (those born between the early 1980s and the early 1990s) make up a huge part of our workforce but they seem to lack loyalty to the companies and the leaders they work for. Multinational companies are noticing larger turnover rates of millennials as employee retention rates fall. This report looks at the findings of two large-scale surveys on the mindset of the millennial generation and explores how organisations can strive to address these needs, increase employee engagement and encourage retention.

Research

In a global survey conducted by PricewaterhouseCoopers (PwC), more than 40,000 millennial (born between 1983 and 1993) and non-millennial responses were collected on the topics of workplace culture, communication and working styles, pay structure, career development, work–life balance, etc.

In a separate global survey conducted by Deloitte, more than 10,000 millennials participated in a study about their perceptions of the threats and opportunities in the complex world of work.

Key findings

- Millennials are as committed to their work as their more senior colleagues.*
- Millennials value interesting work and a good work–life balance. They do not believe that excessive work demands are worth sacrifices in their personal lives.*
- Millennials want flexibility in their working hours and are willing to give up pay increases and promotions for a flexible working schedule. They believe that success should be measured by productivity and not by the number of hours they are seen in an office.*
- Millennials want to feel supported and appreciated by their company and their superiors.*
- Millennials want more opportunities to develop their skills. These include technological skills, teamwork and interpersonal skills.*
- Millennials believe that businesses and business leaders should contribute to the improvement of society and they are more likely to be loyal to a company with strong ethics.*

Recommendations

Organisations and managers wanting to retain millennials should consider:

- monitoring their workload and satisfaction levels with their work–life balance*
- creating a flexible work culture where employees have more control over their working hours and their work location*
- providing meaningful work and interesting opportunities*
- offering help and support in continuing professional development*
- changing the organisation's goals from being mainly about profit-making to motives that address social concerns and solve wider societal problems.*

Основни ниво: Точно или неточно? 1. This report is based on surveys that only questioned people born between 1983 and 1994. 2. The surveys were conducted in several different countries. 3. Millennials are less loyal to their companies than non-millennials. 4. Millennials believe that their technological skills are sufficiently advanced. 5. Managers should be aware of how happy their staff are with the amount of work

they have been given. 6. Managers should worry about their own work–life balance and not concern themselves with problems in society.

Средњи ниво: Одговори на питања: 1 This report is based on the findings of how many surveys? 2 This report was done for organisations that want to ... 3 According to the report, what would millennials be happy to do? 4 According to the report, what would promote millennials' loyalty to their company? 5 According to the report, millennials believe that it is important to ... 6 If managers want to keep their millennial employees happy, they should ...

Напредни ниво: Повежи речи/ изразе и њихове дефиниције: 1 the percentage of employees leaving the company 2 a company's ability to keep its staff from leaving 3 extensive; involving large numbers or a large area 4 to try hard to 5 something that can cause damage or danger 6 more than necessary or normal 7 something of value that you give up so that you can have something else 8 moral principles defining what's good for society and its individuals 9 to watch and observe over a period of time 10 to stop having something you want a) employee retention b) excessive c) to monitor d) a sacrifice e) to strive to f) large-scale g) to give up h) a threat i) turnover rate j) ethics

Пример 7

Прочитај текст.

Gabriela worked for a multinational company as a successful project manager in Brazil and was transferred to manage a team in Sweden. She was excited about her new role but soon realised that managing her new team would be a challenge.

Despite their friendliness, Gabriela didn't feel respected as a leader. Her new staff would question her proposals openly in meetings, and when she gave them instructions on how to carry out a task, they would often go about it in their own way without checking with her. When she announced her decisions on the project, they would continue giving their opinions as if it was still up for discussion.

After weeks of frustration, Gabriela emailed her Swedish manager about the issues she was facing with her team. Her manager simply asked her if she felt her team was still performing, and what she thought would help her better collaborate with her team members. Gabriela found her manager vague and didn't feel as if he was managing the situation satisfactorily.

What Gabriela was experiencing was a cultural clash in expectations. She was used to a more hierarchical framework where the team leader and manager took control and gave specific instructions on how things were to be done. This more directive management style worked well for her and her team in Brazil but did not transfer well to her new team in Sweden, who were more used to a flatter hierarchy where decision making was more democratic. When Gabriela took the issue to her Swedish manager, rather than stepping in with directions about what to do, her manager took on the role of coach and focused on getting her to come up with her own solutions instead.

Dutch social psychologist Geert Hofstede uses the concept of 'power distance' to describe how power is distributed and how hierarchy is perceived in different cultures. In her previous work environment, Gabriela was used to a high power distance culture where power and authority are respected and everyone has their rightful place. In such a culture, leaders make the big decisions and are not often challenged. Her Swedish

team, however, were used to working in a low power distance culture where subordinates often work together with their bosses to find solutions and make decisions. Here, leaders act as coaches or mentors who encourage independent thought and expect to be challenged.

When Gabriela became aware of the cultural differences between her and her team, she took the initiative to have an open conversation with them about their feelings about her leadership. Pleased to be asked for their thoughts, Gabriela's team openly expressed that they were not used to being told what to do. They enjoyed having more room for initiative and creative freedom. When she told her team exactly what she needed them to do, they felt that she didn't trust them to do their job well. They realised that Gabriela was taking it personally when they tried to challenge or make changes to her decisions, and were able to explain that it was how they'd always worked.

With a better understanding of the underlying reasons behind each other's behaviour, Gabriela and her team were able to adapt their way of working. Gabriela was then able to make adjustments to her management style so as to better fit the expectations of her team and more effectively motivate her team to achieve their goals.

Основни ниво: Тачно или нетачно? 1. Gabriela's management style worked well with her team in Brazil but not with her team in Sweden. 2. Gabriela's team questioned her proposals and her decisions because they didn't trust or respect her. 3. Gabriela was satisfied with her Swedish manager's way of dealing with her problem. 4. Gabriela found it helpful to talk openly with her team about the differences in their expectations. 5. Gabriela faced a problem with her Swedish team because her management style was old-fashioned and wrong for the modern world. 6. The author believes that people from high power distance cultures and low power distance cultures should never work together.

Средњи ниво: Повежи речи/ изразе са њиховим дефиницијама: 1 to perform or complete a job or activity 2 unclear, not specific or definite 3 a system where members are ranked according to status or authority 4 based on the idea that everyone is equal and should be involved in making decisions 5 to think of something such as an idea or plan 6 to be seen or understood in a certain way 7 to have the ability to take action without someone telling you what to do next 8 dissatisfaction and bad feelings from being treated unfairly a) resentment b) democratic c) to be perceived d) vague e) a hierarchy f) to carry out a task g) to have initiative h) to come up with

Напредни ниво: Размисли и разговарај са другом на следећу тему: What do you think the role of a manager should be?

ОБЛАСТ/ТЕМА: УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- користи самостално циљни језик као језик комуникације;
- говори, с лакоћом, о познатим темама и темама које су из домена његовог интересовања на кохерентан начин, примењујући познату лексичку грађу и језичке структуре;
- препричава неки догађај или дешавање и износи очекивања у вези са тим;
- укратко образлаже и објашњава разлоге догађаја или дешавања;
- образлаже своје мишљење и реагује на мишљење других;
- излаже пред публиком, на разумљив начин, унапред припремљену презентацију на познате и одабране теме уз помоћ визуелног подстицаја;
- током и после презентације разуме питања у вези са темом, одговара на њих и пружа додатна

објашњења;

- учествује у дијалогу и размењује мишљења и информације у вези са својим окружењем и свакодневним ситуацијама;
- користи интонацију, ритам и висину гласа у складу са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације;

Пример 1

Погледајте мапу. Шта, по вашем мишљењу, имају заједничко регије које су заокружене? Културу, религију...?

Основни ниво: Како разумете наслов Crossing barriers? Шта је најкорисније за учење енглеског од наведеног? Направите листу по важности/ корисности, а затим је упоредите са листом свог друга и продискутујте сличности и разлике. (dictionaries/ songs/ travel/ reading magazines/books/ watching TV, films, series, the news/the Internet/ attending lessons)

Средњи ниво: Направите списак од 5 ствари које вам представљају проблем при учењу/комуницирању на енглеском. Разговарајте о њима са другом до вас. Коментаришите проблеме оног другог, сугеришите како би се проблем могао решити. Прихватите сугестију или не. We Образложите. Прочитајте упутства са речником за такве ситуације.

Напредни ниво: Парафразирајте следеће цитате: 1 If we all spoke the same language, there would be fewer conflicts and wars. 2 Every time a language dies, the world loses a piece of its ability to survive.

Пример 2

Припремите групну презентацију на задату тему. Прочитајте упутства која садрже вокабулар потребан за то. Прикупите информације, слике и поделите равноправно ко ће о ком делу говорити.

Основни ниво: Ученици држе групну презентацију на тему Вавилонске куле и повезаности те приче

са учењем страних језика.

Средњи ниво: Ученици држе групну презентацију на тему кратке историје енглеског језика.

Напредни ниво: Ученици држе групну презентацију/ дебату на тему Да ли ће енглески бити и даље најраспрострањенији језик у будућности или не?`

Пример 3

Реците ми како бисте дефинисали стрес. Погледајте фотографије.

Основни ниво: Одговорите на питање: What do all these photos have in common? What is stressful about each of them?

Средњи ниво: Разговарајте са другом о овим фотографијама. Издвојте 3 које су за вас најстресније. Да ли се мишљења разликују?

Напредни ниво: У паровима разговарајте о још неким ситуацијама које су за вас стресне. Затим, разговарајте о томе како излазите на крај са стресом, шта обично радите да бисте се опустили.

Пример 4

Саслушајте разговор два кандидата на усменом испиту. Они су добили исти задатак као и ви (у примеру 3). Процените колико су били успешни.

Основни ниво: Процените успешност имајући у виду испуњеност задатка.

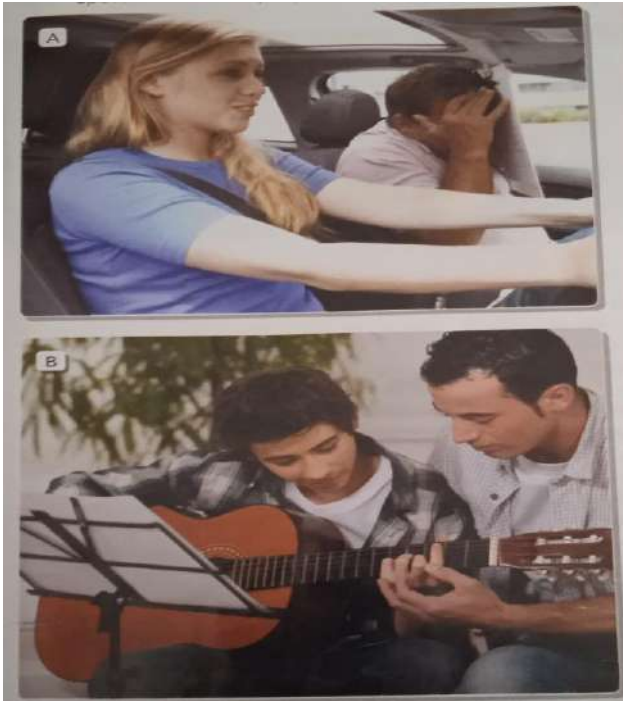
Средњи ниво: Процените успешност имајући у виду граматику и вокабулар.

Напредни ниво: Процените успешност имајући у виду изговор и интерактивну комуникацију.

Пример 5

Погледај фотографије А и Б. Прочитајте упутство са вокабуларом потребним за спекулисање.

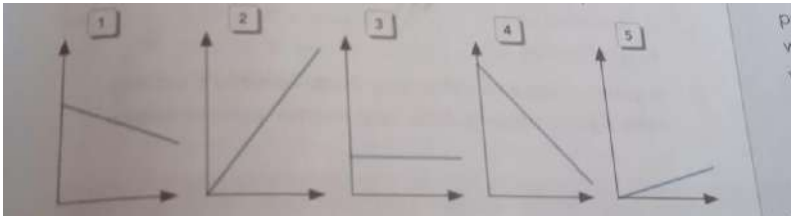

Основни ниво: Одговори на питања/ Опиши фотографије. Кога/ шта видиш на фотографијама? Колико људи? Ко су они? Шта раде? Где су? Како се осећају?

Средњи ниво: Повежи одговарајуће почетке и крајеве реченица. Упореди фотографије А и Б.

Напредни ниво: Допуни празнине одговарајућим речима/ изразима. Испричај другу неку сличну ситуацију коју си доживео/ доживљавао учећи.

Пример 6

Погледајте графиконе.

Основни ниво: Изаберите тачан одговор да опишете тренд изражен сваким графиконом.

Средњи ниво: Допуните реченице изразима који описују трендове, а да одговарају графиконима са слике.

Напредни ниво: Потражите на интернету infographics + topic that interests you + trends, e.g. infographics music trends. Затим вежбајте лексику коју сте усвојили да бисте описали трендове на било ком од графикона које изаберете. Представите неке одељењу.

Пример 7

У паровима, опишите шта се догодило последњи пут кад...

Послушајте разговор између Хане и Данијела.

Основни ниво: сте нешто изгубили или вам је украдено. Одговори на питање: What was the problem and how did Hannah and Daniel try to solve it? Изаберите тачан одговор да допуните упутство

Средњи ниво: вам се нешто покварило. Одговори на питање: What would be a better solution, in your

opinion? Допуните празнине у дијалогу.

Напредни ниво: сте нешто заборавили да урадите. Одговори на питање: What do you think might happen next with Hannah and Daniel? Припремите кратак дијалог и изведите га пред осталима. Ово је ситуација: спремали сте презентацију у паровима. Заједно сте прикупљали информације, писали белешке, бирали слике и направили ПП презентацију. Требало је да ученик 1 донесе флеш, али је управо схватио да га је заборавио. Презентација почиње за 15 минута. Ученик 2 је веома љут што је његов друг заборавио флеш. Нема времена да се оде кући по флеш. Морате заједно да смислите решење.

Пример 8

Одговорите на питања: What comes to mind when you hear the term “the natural world”? How often do you stop to take in the natural world around you? Are humans considerate towards other species that share the same natural world with them? Why/ Why not?

Основни ниво: У пару, упоредите фотографије и реците које животиње, по вашем мишљењу, живе боље и зашто. Такође, реците шта мислите о зоолошким вртovima.

Средњи ниво: У пару, упоредите фотографије и реците како људи утичу на свет природе. Која је, по вашем мишљењу, од ових ситуација гора по свет природе и зашто?

Напредни ниво: Обележите слике следећим речима: captivity, interference, destruction, pollution, in the wild, freedom, nature, oxygen. Поразговарајте о фотографијама и о томе шта оне представљају, а затим о томе зашто је важно да чувамо свет природе и, што је најважније, како ћемо то да урадимо.

Пример 9

Одговорите на питања: Do you like shopping for new clothes? Why? Why not? How important is it for you to wear fashionable clothes?

Основни ниво: У пару, упоредите фотографије 1 и 2 и реците за какву прилику би стил одевања био прикладан. Затим, разговарајте о сопственом стилу облачења.

Средњи ниво: У пару, упоредите слике 3 и 4 и реците на који начин су људи на њима повезани са светом моде. Који посао бисте више волели да радите?

Напредни ниво: У пару продискутујте следеће теме: Шта је сада у моди? Шта мислите о томе што се мода мења сваке године? Да ли начин облачења утиче на ваше мишљење о некој особи? Зашто?

ОБЛАСТ/ТЕМА: ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- пише текст примењујући правила правописа и интерпункције, поштујући основна начела организације текста;
- пише текстове о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања;
- пише краће прегледе/ сажетке књига, филмова, тв емисија и сл. користећи једноставне изразе;
- описује утиске, мишљења, осећања, истиче предности и мане неке појаве или поступка;
- пише белешке, поруке (имејлове, смс поруке и сл.), детаљне извештаје у којима тражи или преноси релевантне информације;
- пише одговоре у којима тражи и преноси релевантне информације и објашњења користећи стандардне формуле писаног изражавања;
- пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања износећи личан став и аргументе сложенијим језичким средствима;
- пише текстове према моделу, тумачи и описује илустрације, табеле, слике, графиконе, истичући релевантне детаље;
- пише неформална писма/мејлове/позивнице и сл. користећи се устаљеним изразима за одбијање/прихватање позива, извињења и сл.;

– Пример 1 Извештај са састанка

- Прочитајте Мендин извештај. Прочитајте упутство са правилима и вокабуларом за писање извештаја.
- Основни ниво: Одговори на питање: When writing a report of a meeting, the writer needs to: a) write down exactly what people said b) summarise the main points to inform the readers Допуни празнине у упутству реченицама из Мендиног извештаја. На основу Џековог мејла напишите његов извештај са састанка ђачког парламента у 120 речи.
- Средњи ниво: Одговори на питања. Повежи делове Мендиног извештаја са темама. На основу Џековог мејла напишите његов извештај са састанка ђачког парламента у 150 речи.
- Напредни ниво: Парафразирај реченице користећи језик из упутства. Одговори да ли је тачно или нетачно. На основу Џековог мејла напишите његов извештај са састанка ђачког парламента у 180 речи.

Пример 2 Чланак на тему адолесценције

Психолошки магазин, тј. његова рубрика *Ви имате реч* расписује конкурс за најбољи чланак на тему адолесценције. Пошаљите нам чланке у којима ћете писати о најбољим и најгорим стварима доба које управо проживљавате. Прочитајте прошлогодишњег победника.

Основни ниво: Прочитај чланак. Затим прочитај упутство са техникама и вокабуларом за писање чланка (од смишљања наслова који ће привући пажњу, увода, разраде, закључка до стила). Штриклирај у упутству технике које аутор прошлогодишњег победника користи. Напиши чланак у 150 речи.

Средњи ниво: Прочитај чланак. Затим прочитај упутство са техникама и вокабуларом за писање чланка (од смишљања наслова који ће привући пажњу, увода, разраде, закључка до стила). Штриклирај у упутству технике које аутор прошлогодишњег победника користи. Напиши чланак у 200 речи.

Напредни ниво: Прочитај чланак. Затим прочитај упутство са техникама и вокабуларом за писање чланка (од смишљања наслова који ће привући пажњу, увода, разраде, закључка до стила). Штриклирај у упутству технике које аутор прошлогодишњег победника користи. Напиши чланак у 250 речи.

Пример 3 А 'for and against' essay

Тема: Живети у студентском дому или не

Основни ниво: Прочитај коментаре бруцоша. Да ли су то предност или недостаци живота у студентском дому? (Freedom!/ It's impossible to get any studying done!/ Rules, rules, rules!Keep quiet, clean up,no visitors!/We all help each other out!....) Напиши есеј на исту тему у 150 речи

Средњи ниво: Прочитај есеј у уџбенику. Допуни упутство за писање оваквог есеја речима и фразама из примера есеја. Напиши есеј на исту тему у 200 речи

Напредни ниво: Трансформиши реченице користећи задату реч. Какво је ауторово мишљење о животу у студентском дому? Напиши есеј на исту тему у 250 речи

Пример 4

Прочитај упутство са правилима писања мејла у којем конкуришете за факултет/ посао...

Основни ниво: Прочитајте пример мејла и сазнајте: 1 Where was the job advertised? 2 What is the applicant doing now? 3 What are his future plans? 4 What is his past work experience? 5 What kind of person is he/she? 6 How can one contact him?

Средњи ниво: Прочитајте пример мејла и напишите другачији уводни и последњи пасус. Напишите формалније речи/ изразе уместо неформалних датих у табели. Употребите те формалне варијанте да напишете реченице које бисте ви написали у оваквом мејлу.

Напредни ниво: Прочитајте следећи мејл, који је потпуно неприкладан пример. Исправите грешке. Прво језичке, а затим стилске.

Пример 5

WANTED: TOUR GUIDE

Enthusiastic young person required to show tourists around Smederevo. Summer months only. Applicants must speak fluent French and Spanish, besides English, of course. Knowledge of local area a must.

Apply by sending mails to touristsmederevo@org.rs

Основни ниво: Конкуришите за посао из огласа. Напишите мејл поштујући сва правила која сте научили из примера 4.

Средњи ниво: Конкуришите за посао из огласа. Напишите мејл поштујући сва правила која сте научили из примера 4.

Напредни ниво: Конкуришите за посао из огласа. Напишите мејл поштујући сва правила која сте научили из примера 4.

Пример 6   Критика филма/ серије/ CD-а/књиге

Прочитај упутство за писање критике које садржи правила поделе на пасусе и шта сваки треба да садржи, као и богат вокабулар који је потребан.

Основни ниво: Прочитај пример критике филма. Одговори на питања: 1 Does the writer give a detailed account of the story or a brief account? 2 What background information does the writer give? 3 Is this a positive or a negative review? 4 Does the writer reveal the end of the story? На крају, напиши критику филма по свом избору у 200 речи.

Средњи ниво: Прочитај пример критике књиге. Поређај пасусе логичним редом. Одговори на питања: How does the writer recommend the book? What is each paragraph about? На крају, напиши критику књиге по свом избору у 250 речи.

Напредни ниво: Прочитај 2 примера критика CD-а. Упореди их. Одговори на питања: Which model a) uses a variety of adjectives? b) is informal in style? c) doesn't give reasons for its recommendation? d) uses simple linkers? e) doesn't have paragraphs? На крају, напиши критику књиге по свом избору у 300 речи.

Пример 7   Писмо/Мејл уреднику

Прочитај упутство и савете за писање оваквог писма/мејла. Затим прочитајте модел.

Основни ниво: Штриклирајте ствари које је аутор урадио. (used the correct register, answered the questions in the task, expressed his ideas in an illogical order, stated his opinion clearly in the conclusion, used the passive voice to sound more objective, used an appropriate greeting and signing off) Уредник The City Times хоће да сазна мишљење читалаца о следећој теми, о којој се данима пише по новинама. Зашто неке ТВ личности зарађују невероватно велике суме новца и да ли је то фер према осталим људима који напорно раде? Напишите мејл уреднику у 180 речи.

Средњи ниво: Поређајте испретуране речи и добићете план за мејл. Уредник The City Times хоће да сазна мишљење читалаца о следећој теми, о којој се данима пише по новинама. Зашто неке ТВ личности

зарађују невероватно велике суме новца и да ли је то фер према осталим људима који напорно раде? Напишите мејл уреднику у 250 речи.

Напредни ниво: Употребите одговарајуће речи/ фразе да допуните реченице. Уредник The City Times хоће да сазна мишљење читалаца о следећој теми, о којој се данима пише по новинама. Зашто неке ТВ личности зарађују невероватно велике суме новца и да ли је то фер према осталим људима који напорно раде? Напишите мејл уреднику у 300 речи.

Пример 8   Мејл са упутствима

Прочитајте упутства за писање оваквог мејла, а затим и пример таквог мејла.

To: Meena

From: Suki

Subject: What to do while we're away

Hi Meena,

Thank you so much for offering to house sit for us next week. I'm only sorry we won't get to catch up properly until we get back from our trip. Anyway, here's everything I won't have time to tell you on Saturday morning.

- 1. The alarm code is 7957. Don't forget to set it when you go out and remember to turn it off when you get back home as it is LOUD!*
- 2. The rabbits need feeding once a day and under no circumstances should they be allowed out of their cage in the garden as the neighbour's cats have attacked them in the past.*
- 3. Please can you use the washing machine in the daytime only as it's old and noisy and the neighbours complain otherwise?*
- 4. Would you mind opening all the upstairs windows for an hour in the morning as the house gets damp at this time of year?*

That's about it! You'll find everything you need in the house, and help yourself to anything in the fridge or cupboards. Feel free to call or text if you have any problems/questions.

See you briefly to hand over keys on Saturday morning and looking forward to a proper chat when we get back!

Thanks again!

Suki

Основни ниво: Разврстај следеће изразе у 1 polite requests 2 friendly offers 3 direct instructions (Would you mind...? The ...need(s) ....Help yourself to...Under no circumstances...Feel free to... Please can you...?) Напишите такав мејл у 200 речи.

Средњи ниво: Допуните упутства, молбе и понуде: 1 _____ feed the fish. 2 Please_____ collect the letters from the box and throw away any junk mail? 3 The plants _____ watering twice a week. 4 _____ keeping the curtains closed if it's sunny? It gets very hot _____. 5 There's plenty of food in the kitchen cupboards. _____ 6 _____ watch television and use the computer. (otherwise,can you, feel free to, would you mind, don't forget to, need, help yourself) Напишите такав мејл у 250 речи.

Напредни ниво: Тачно или нетачно? 1. You should thank the person for helping. 2. You should put all the instructions in a single paragraph. 3. Saying 'Feed the cats' is more polite than 'Please could you feed the cats?' 4. You can explain the reason why you're asking the reader to do these things. 5. You should make sure the person has a way of contacting you if there is anything else they need to ask. Напишите такав мејл у 300 речи.

Пример 9 Мејл професору факултета

Прочитајте упутства за писање оваквог мејла, а затим и пример таквог мејла.

Dear Professor Henley,

I am writing to inform you that, unfortunately, I am unable to continue to attend the Logic II course this semester. I would like to request permission to defer as I understand that this is only possible with your approval.

The issue is that I am currently doing an internship with ABC Ltd. It started in July and will continue until the end of the semester. The internship takes up 25 hours per week and I am concerned that it does not leave me with enough time to study. I have already asked if I can reduce my hours there, but this is not possible.

With your approval, I could take Logic II next semester instead. I realise that this would mean a heavier workload than usual next semester, but I assure you that I would be able to manage my time and keep up.

Thank you for considering my request and I would be happy to come in and discuss the matter further.

Regards,

Sarah Price

Основни ниво: Одговори на питања: 1 I am writing to ____ you of a change of address. inform/warn/instruct 2 I sent an email last week to ____ information about the Philosophy course. demand/ask/request 3 I ____ seven classes before I had to take time off for sickness. assisted/attended/appeared 4 I am ____ about managing the workload of the course at the same time as my other responsibilities. bothered/concerned/upset 5 I think one ____ has been the difficulty in accessing the library as a distance student. mess/subject/issue 6 ____, family circumstances mean it is difficult for me to study in the evenings. currently/ actually/ momentarily 7 I would like to request your ____ for a change of timetable. toleration/ promise/approval 8 I would be happy to come in and ____ it with you. discuss/argue/dispute Напишите такав мејл у 250 речи.

Средњи ниво: Тачно или не? 1. The email follows the structure of introduction, main point, what you want to happen next. 2. The tone is formal. 3. The email includes unnecessary details. 4. The writer suggests a solution to their problem. 5. The closing phrase means there is an obligation to discuss the subject. 6. 'Regards' is for use between friends in emails. Напишите такав мејл у 280 речи.

Напредни ниво: Повежите изразе са њиховим формалнијим варијантама. 1 to inform you 2 to request 3 an issue 4 concerned 5 currently 6 discuss the matter further (a) worried b) to ask for c) a problem d) talk about it more e) at the moment f) to tell you Напишите такав мејл у 300 речи.

Разред: Четврти (друштвено-језички смер)

Предмет: Први страни језик - Енглески језик

Годишњи фонд часова: 33 + 66

По завршетку првог разреда ученик ће бити у стању да:

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

Исходи:

- разуме и извршава упутства и налоге за различите активности, укључујући и оне у којима постоји узрочно-последични и/или хронолошки след од неколико једноставнијих корака које треба обавити, и то у различитим приватним и јавним комуникативним ситуацијама и у образовном контексту, исказаних споријим ритмом и сасвим разговетном стандарднојезичком артикулацијом, уз минимално ометање позадинским шумовима;
- разуме општи садржај и важније појединости монолошких излагања на познате теме, друштвено релевантних, узрасно примерених и у складу са личним интересовањима, уколико се користи стандардни језик;
- разуме општи смисао и најважније појединости информативних прилога из различитих медија о познатим, друштвено и узрасно релевантним темама, у којима се користи стандардни говор;
- разуме битне елементе садржаја (главну тему и најважније споредне елементе тематике, актере и њихове међусобне односе, околности радње, заплет и епилог, хронологију дешавања у општим цртама, главне узрочно-последичне аспекте) у краћим медијски подржаним аудио и аудио-визуелним формама, у којима се обрађују блиске, познате и узрасно примерене теме;
- разуме општи садржај и идентификује важније појединости дијалогских форми у којима учествује двоје или више говорника, уколико је реч о размени информација, мишљења и ставова на познате и блиске теме из свакодневног живота, уз употребу стандарднојезичких елемената и споријег ритма, без упадљивих индивидуалних говорних специфичности и паралелног говора учесника у комуникацији (тзв. „упадања у реч”), а уз евентуална понављања и појашњења (по потреби);
- разуме једноставнија образложења ставова и мишљења саговорника, прати нит аргументације и евентуалне противаргументе, формулисане једноставнијим језичким средствима и изнете на недвосмислен начин, уз евентуалне пропратне невербалне и паравербалне комуникативне сигнале;
- разуме садржај и већину тематски повезаних појединости у текстовима савремене музике различитих жанрова, уз поновљена слушања и одговарајућу припрему

Пример 1

Ученици слушају аудио запис разговора између агента за некретнине и госпође и господина Браун.

Основни ниво: Одговори на питања: 1 Where are these people? 2 How much does the house cost? 3 Do you think the Browns will consider buying it? Why (not)?

Средњи ниво: Обележи бројевима ствари о којима агент говори оним редом којим говори. (price/ location/ condition of house/ kitchen/ dining room/ living room/ front garden/ back garden/ parking)

Напредни ниво: Прочитај реченице о правим манама поменутих кућа. 1 Churchill Road is in a busy, noisy area. 2 The local shops are a 30-minute walk away. 3 The house needs extensive redecoration. 4 The roof needs replacing. 5 The kitchen units are old and the kitchen is small. 6 The house is expensive. Напиши како

агент еуфемистички покушава да умањи сваку ману. На пример: 1 Churchill Road is in a lively, popular area of town.

1.1.1
Estate agent: Mr and Mrs Brown?
Mrs Brown: That's right.
Estate agent: Gary Connolly from Sellit and Runn. How do you do?
Mr & Mrs Brown: Hello.
Estate agent: I understand you're interested in number 21 Churchill Road.
Mr Brown: Yes, that's right.
Estate agent: Here are the details of the property. ... Churchill Road is in a lively, popular area of town.
Mrs Brown: Are there any shops nearby?
Estate agent: Yes, the local shops are within walking distance. And I believe there's a regular bus service into the city centre.
Mrs Brown: Oh, hoh.
Mr Brown: Is there a drive or garage?
Estate agent: Well, the house benefits from ample parking space, even, directly in front of the house.
Mrs Brown: Oh, so, no front garden?
Estate agent: Heh, heh, not as such, no.
Mrs Brown: What decorative condition is the house in?
Estate agent: It's ideal for the DTV enthusiast. A lick of paint certainly wouldn't go amiss.
Mr Brown: Is there any building work that needs doing?
Estate agent: No, I think just the roof is in need of some attention. Here's a photo of the living room. ... As you can see, it's been tastefully modernized. It was the previous owner I believe who got rid of the draughty old fireplace. And here's the kitchen. ... Full of character, as you can see.
Mrs Brown: The units look really old.
Estate agent: A little on the old side perhaps. Ideal for modernizing!
Mr Brown: And it's rather small.
Estate agent: Well, yes, it's not exactly enormous, but then I like to have everything within easy reach if I'm standing at the cooker or the sink, don't you?
Mrs Brown: [doubtfully] Mmm. And is this the dining room?
Estate agent: Yes, it's a bit on the small side, but very cosy.
Mr Brown: I don't think you could get a very large dining table in there.
Mrs Brown: And is it dark?
Estate agent: It isn't the brightest room in the house, certainly, but there's a nice view from the window, looking out over the rear garden. ... I think we have a photo of the garden. ... Yes, here. As you can see, the garden is very mature and well established.
Mrs Brown: Those roses need pruning.
Mr Brown: How much did you say the house was on for?
Estate agent: £250,000. Not exactly cheap. I grant you, but in view of the popularity of the area, a very reasonable price, I'm sure you'll agree.

Пример 2

1.1.1
Interviewer: Simon, if you could tell me how you came to be a foreign correspondent and a travel writer in the first place.
Winchester: Well, I became a journalist in a rather peculiar way. I was um I read geology at Oxford and got a fairly bad degree and not therefore being able to go into academics I went into commerce and found myself in Uganda, in western Uganda, looking for copper, ostensibly, finding no copper, at all, but being fascinated by one particular thing which was mountain climbing. I was on a range of mountains and there's a lot of interesting mountain landscape in central Africa. So I used to, I lived in a tent, essentially, in the

foothills of these mountains, and would get from the British Council library in a place called Fort Portal any books I could about mountain climbing. And one day after I'd been there for maybe six months I got a book called *Coronation Everest* by a man called James Morris which was about his account of being *The Times* correspondent on the successful Mount Everest expedition of 1953. And it was particularly his story, not just of climbing the mountain, but of getting the news of it having been climbed back to London to appear in *The Times* on the morning of the Queen's coronation on 2 June 1953. And it struck me that not only was this a story of great heroism, but it was also a story of amazing journalistic triumph, beating all his rivals and getting the news exclusively for his paper. So I wrote to him. I mean I knew nothing about journalism, but I said, 'Dear Mr Morris ...' care of his publishers Faber and Faber in London, 'I'm a 21-year-old geologist living in East Africa. Can I be you, essentially?' And oddly enough we found we were moving house in America a few months ago, and found in a biscuit tin his reply which was so unbelievably solicitous and kind, in which he said, 'It really is the best job in the world. You'll never make yourself very rich, but you'll have the most wonderfully interesting and fulfilling life. So if you really want to do it, my advice to you is to give up geology on the day you receive this letter, come back to Britain and get a job on a local newspaper.' So I did it. I handed in my resignation in Africa that day and I thought, 'What the heck? Why not?' Got to Entebbe, took the BOAC flight – it was that long ago – back to London, couldn't get a job on a newspaper immediately, I mean, who would want a 21-year-old geologist, if you're a news editor? But eventually I spent some time working on an oil rig in the North Sea as a geologist but eventually a newspaper in Newcastle upon Tyne took me on, and to cut a very long story short, James and I corresponded for years, he, by this time I knew he was a well-known writer, with books on in those days Venice and Spain and Oxford and things, and um but we never met, until one day in 1974 when we met in Wales. I was then the *Guardian's* correspondent in um Washington, and I came back to go climbing in Wales and the woman I was climbing with said, 'You've got to meet your hero, your mentor, James Morris.' And he had changed into a woman. He had become Jan Morris. And um which was something of a surprise. But we've remained the very best of friends. We've written a book together, and um I will talk to Jan on this visit to Britain I always do, and we stay with each other, but it is rather strange when your guru turns into your guruess.

Саслушајте аудио запис текста у којем Сајмон Винчестер, страни дописник ББЦ-а говори о томе како је почела његова каријера.

7 Simon Winchester: how I became a journalist

1 **1.1.1** Listen to Simon Winchester, a BBC foreign correspondent, talking about how he began his career. Put these events in the correct order.

- ☐ read a book called *Coronation Everest*
- ☐ met James Morris in Wales
- ☐ received a letter from James Morris
- ☐ read Geology at Oxford University
- ☐ resigned from his job in Africa
- ☐ worked on an oil rig in the North Sea
- ☐ went to Uganda to work as a geologist
- ☐ flew back to Britain
- ☐ wrote to James Morris
- ☐ found a job as a journalist in Newcastle upon Tyne

Основни ниво: Поређај догађаје хронолошки.

- 1 ☐ Simon didn't become an academic because he didn't get a very good degree.
- 2 ☐ They reached the summit of Everest on the morning of the Queen's coronation on 2 June 1953.
- 3 ☐ Simon was particularly impressed that Morris had been the first journalist to report the news.
- 4 ☐ Simon wrote to James for advice on how to become a journalist.
- 5 ☐ James advised him not to become a journalist.
- 6 ☐ Simon didn't meet James until 1974.
- 7 ☐ James had changed into a woman and changed his name to Jan.
- 8 ☐ Simon and James have lost touch with each other.

Средњи ниво: Тачно или нетачно?

A	B
1 ☐ get	a a long story short
2 ☐ go into	b a degree
3 ☐ beat	c your resignation
4 ☐ move	d the best of friends
5 ☐ hand in	e commerce
6 ☐ cut	f house
7 ☐ remain	g a rival

Напредни ниво: Повежи глаголе и именице да бисте направили колокације

Пример 3

Прочитај текст о Хенрију VIII . Не обрађај пажњу на празнине. Затим са аудио записа саслушај Симон и Ричарда како говоре о њему.

King Henry VIII Henry was born in 1491 and reigned from 1509 until his death in 1547.

Henry's wives Henry had six wives:

1 (a) ... Their marriage lasted 24 years but produced only one child, Mary. Desperate for a male heir, Henry sought permission from the Pope to divorce Catherine and remarry. The Pope refused and so Henry broke with the Catholic church in Rome and her nonetheless.

2 Anne Boleyn. Their three-year marriage produced a daughter who would later become Queen Elizabeth I. Henry accused Anne of infidelity and she was (2) ... She died giving birth to a son, Edward, who would succeed Henry.

4 Anne of Cleves. Their marriage was short-lived and they (3) ... within six months.

5 Catherine Howard. She was thirty years younger than Henry and a cousin of Anne Boleyn. She shared the same fate: Henry believed her unfaithful and had her beheaded.

6 (c) ... She (4) ... Henry.

Henry's character & lifestyle He led an (5) ... lifestyle and enjoyed entertaining. He loved food and music and was said to have composed the song *Greensleeves*.

The (6) ... of the Monasteries In 1536 Henry was short of money and so ordered the closure of all 200 monasteries in England. The buildings were (7) ... and their land and property were confiscated.

Simone

I suppose Henry the Eighth is most famous for the fact that he had six wives. I know some of their names, but I'm not sure I know them in the correct order. But as far as I can remember, his first wife was Catherine of Aragon, the second one was Anne Boleyn, third one was Jane Seymour, she was the one that he actually loved the most, fourth one was Anne of Cleves, fifth was Catherine Howard and sixth was Catherine Parr. So, he obviously liked the name Catherine a lot, because he married three Cathelines and he married two Annes as well, which is quite extraordinary really.

And in terms of what happened to his wives, I remember learning at school a little rhyme to help, help you remember the fate of his wives in the correct order, and it goes like this: divorced, beheaded, died, divorced, beheaded, survived. So I've always found that quite useful.

Mmm ... I guess he was known for having a very extravagant lifestyle, he liked to entertain, to wine and dine his guests, and his kitchens were some of the most impressive in the western world at that time, and you can still visit those kitchens today at Hampton Court Palace.

He's also famous for the fact that he was responsible for breaking away from the Catholic church in Rome, and also I guess one could say he was, he was a great builder, in the sense that he built Oxford and Cambridge colleges, and he also built

quite a few palaces, and in cont ... on the other hand he was also a great building destroyer, he was responsible for what was called the dissolution of the monasteries, and, er, he actually burned and destroyed the vast majority of monastic buildings in this country. So, yes, he's famous for quite a few things and his legacy certainly lives on today.

192

Richard

Mmm ... history's not my strong point. I have to say, but Henry the Eighth was such an outrageously colourful character, so I think I know the basic facts about him. Erm ... he came to the throne in ... erm, must have been about 1509 I reckon. And he certainly lived it up ... he liked his food and drink, that's for sure, which is why he was so fat. But of course, the thing he's most renowned for is having had so many wives ... six of them altogether, famously. And there's erm ... one thing I do recall from my dim and distant schooldays, is a little sort of poem that my teacher said would always come in handy if we needed to remember the sequence of their respective fates. Er ... it goes ... er ... let me see ... beheaded, divorced, died ... beheaded, divorced, survived. Mmm.

I can't do many of their names. Anne Boleyn was the most famous one and I'm pretty sure she was the first ... yes, yes, I'd put money on that. And the name Jane Seymour springs to mind, but I'm not sure where she fits in. I presume that none of his marriages lasted very long ... can't have really many wives was that he desperately wanted an heir, a male son, to take his place as king. I think he had two children in the end, and one of them was a boy, but he was always ill. The real point about all these divorces was ... it was Henry's need to do this that led to ... it was Henry's need to do this that led to England splitting with the Catholic church in Rome, which had a pretty dramatic effect on our history really. And after that, there was something about the dissolution of the monasteries, which is a very nice way of saying that he forced them and then set fire to them. I know that because when you travel around England, you come across a lot of ruins of monasteries.

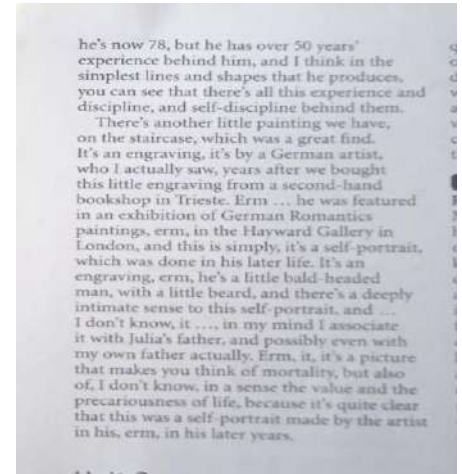
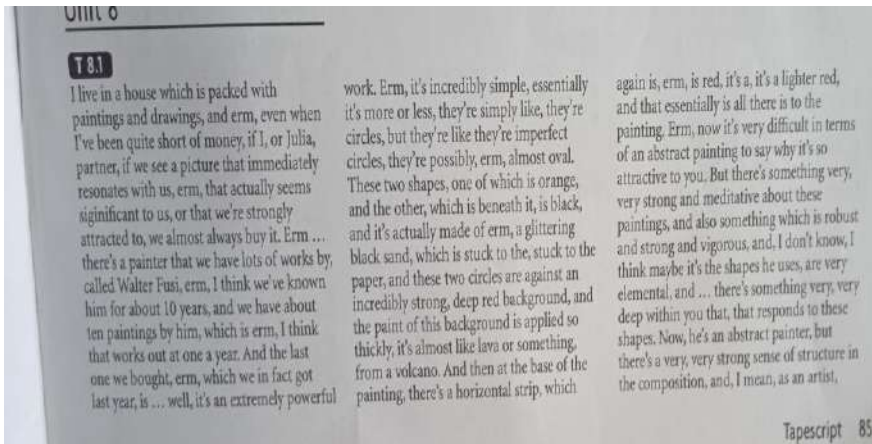
Основни ниво: Допуни празнине а, б и ц именима Хенријевих жена онако како их Симон спомиње.

Средњи ниво: Допуни празнине 1-7 следећим речима: beheaded/ divorced/ survived/ destroyed/ extravagant/ Dissolution

Напредни ниво: Пронађи и исправи 5 „историјских“ грешака које је Ричард направио.

Пример 4

Саслушајте аудио запис Мартина који говори о два сликама које су у његовој кући, једна је апстрактна, а друга је гравура.

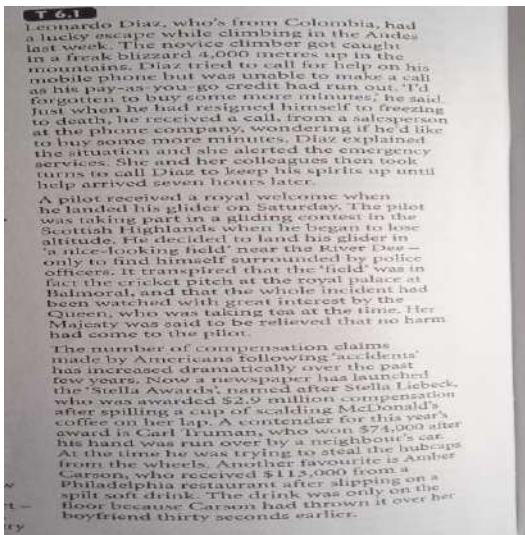

Основни ниво: О којој слици говори Мартин кад: а) names the artist б) says where he bought it c) describes the artist d) gives the age of the artist

Средњи ниво: Тачно или нетачно?

Напредни ниво: Допуни реченице изразима које Мартин користи кад описује слике, а који значе: full of/ appeals to our personal taste and values/ can be calculated as/ shiny/ deeply thoughtful/ arrangement of ideas/ make a connection in my mind/ brings to mind/worth and uncertainty

Пример 5 Саслушај аудио запис 3 приче које су доспеле у новине.

Основни ниво: Допуни новинске наслове. 1) _____ svaes climber 2) Pilot _____ on cricket pitch at royal palace 3) "Compensation Awards" launched by _____

Средњи ниво: Повежи следеће речи са њиховим дефиницијама: novice/ blizzard/ freak/ alert/ glider/ transpired/ scalding/ hubcap

Напредни ниво: Одговори на питања: 1) Why was the pilot flying his glider? 2) What made him try to land in a "nice-looking field"? 3) Why did the police make an appearance? 4) What was Her Majesty's reaction to the episode?

Пример 6 Послушајте аудио запис Мартин и Џапа који причају своју љубавну причу.

T 5.2

J Well, it was nearly twenty five years ago now ...

M It was twenty two.

J Oh yes, twenty two. And I was on holiday in Provence. A walking holiday. I'm from Holland – it's so flat – so the mountains here, here in Provence were irresistible, especially Mont Ventoux just here. It has wonderful walking trails.

M Yes, you see, I've lived in this village all my life. I was born here. Every day I've woken to the sight of the mountain rising up in front of the village. Every day it's the same, but a little bit different. It's so beautiful. The way the snowline ebbs and flows in the winter, or how the flowers cover the mountainside in spring. It's, it's entrancing.

J So, I was on holiday with a friend of mine, Rémi, and we'd walked to the summit of Mont Ventoux. It's a long climb, nearly five hours. We could see a village below us, a beautiful medieval perched village cascading down the hillside. It took us hours to reach it ... and by the time we did we were exhausted and very thirsty. So, the first house we came to I knocked on the door to ask for a glass of water, and ...

M Oh, I remember

J ... and the most beautiful girl opened the door!

M Oh, Jaap!

J And I fell in love. On the spot. That was it! My friend returned to Holland on his own.

M It's true! Poor Rémi.

J But lucky me.

M It was so unexpected. See, I am an artist, a potter, so my friends always believed I would marry a creative man, another artist or a poet. And in a way I have. You see Jaap was a physics teacher when I met him. But I have taught him how to work with the potter's wheel, to throw the clay, and work with the kiln. He learned so quickly and became an expert – perhaps his science background helped. Friends say my pottery improved the very day I met Jaap, and now we've worked together for over twenty years. He throws the pieces, and I hand paint them.

J The studio where we work is attached to the house, and we have a small shop next to that. Whether we're working or not, we always have the view of Mont Ventoux to inspire us. We never grow bored of that, or each other.

Основни ниво: Да ли се ове реченице односе на Мартин или на Џапа? а) was a teacher б) taught pottery skills c) my pottery improved d) throws the pieces e) hand paints the pottery

Средњи ниво: Шта Мартин и Џап описују овим придевима? Irresistible/ wonderful/ entrancing/ exhausted/ poor/ creative

Напредни ниво: Одговори на питања: 1 What was Jaap doing in Provence 22 years ago? 2 What does Jaap like about Mont Ventoux? 3 Why does Martine like to wake up to the sight of the mountain? 4 Whwhere and

when did Jaap fall in love with Martine? 5 Why does Martine think that Jaap learned to become a potter so quickly?

Пример 7

Погледајте фотографије у уџбенику. Поразговарајте како та помагала и услуге које омогућавају чине наше животе лакшим. (contactless debit card, wireless router, social media profile, e-reader, smart watch). Затим послушајте 3 дијалога не тему технологије.

© Pearson Education, Inc. All rights reserved.
M1 = Man 1 W1 = Woman 1 W2 = Woman 2
M2 = Man 2 W3 = Woman 3 M3 = Man 3
Dialogue 1
M1: So the other day I got my new bank card through the mail and it's one of those contactless ones – you just place it on the handset, you don't have to input your pin number or anything. The only thing is the maximum transaction is twenty pounds, which is a bit of a hassle.
W1: Well, for little stuff, like if you're in a rush and just grabbing a coffee or whatever, it's great, and people want that nowadays. But what happens if somebody nicks your card? That'd bother me.
M1: It's bizarre how things have changed over time. Like, you know, you used to swipe your card and then sign to pay for something, and then we had chip and pin, and now we've got to the point where we just tap our cards. It feels like I barely have time to get used to one technology before the next one is introduced.
W1: Even chip and pin worried me because I thought if somebody was looking over my shoulder, they could see my number. I think it's getting less safe, and wanting everything so fast means we're getting lazy.
M1: We're certainly living in a world where we want everything instantly. It's like those travel cards that are about – being quick and convenient.
W1: But that means compromising sometimes – and that's not always a good trade-off.

Dialogue 2
W2: You know, I'm probably the only person I know who's not into social media. I miss real conversations, face to face, don't you? We seem to have lost the habit.
M2: I agree, but then when you are face to face, it's sometimes no better ... It drives me potty the way you see some people flick through Facebook on their phones while other people are trying to engage them in conversation. It seems downright rude to me.
W2: I guess it's OK for people who live far away from each other so they can keep in touch. But when you're right there, well, I just don't get it. And 'liking' something is so easy – people 'like' things they haven't even read. It requires so little attention and commitment and the words have no depth. I think it cheapens human contact, honestly ... and just don't get me started on texting!
M2: Personally, I want to erase myself from all this social media, but that's actually a real pain in the neck to do. I mean it's surprisingly difficult to disappear completely from a social network once you're registered.
W2: I hear there's an app that permanently deletes you from all that stuff and leaves no trace. As if your Facebook profile had never existed ...
M2: Oh, really? Sounds like just what I need!

Dialogue 3
W3: Books are unique, aren't they? Unwinding with a good book always cheers me up. There's no finer feeling, you know? Really savouring a book and not caring about anything else. I really think they're objects of desire ...
M3: And, you don't think the same joy can be got from an e-reader? I mean, the act of reading is the same. Maybe they are not as romantic but they are much more practical. Can you imagine going on holiday with all those piles of books again when you can have them all on one device?
W3: I'm not fussed about the weight to be honest, and when you're finished, you can give them to your friends. It enriches the whole experience to be able to share.
M3: Well, I'm sorry but I don't go anywhere without my e-reader now. It's positively addictive and I can read it anywhere. And when I want a new book, I can download it right there and then and start reading it immediately, which means I am actually reading more now. It's amazing. You should try it for yourself.
W3: Oh ... They just don't appeal to me. Just compare reading the printed page with that screen glaring at you all the time ... We have too many screens, anyway. We don't need another one.
M3: Now, you're just being old-fashioned!

Основни ниво: Одговори на питања (дијалог 1): 1 How does the woman feel about contactless cards? a) annoyed about the way people use them b) concerned about some aspects of their use c) surprised about how quickly they have been introduced 2 What do they both think about the cards? a) They are only useful in certain situations b) They are less safe than other payment methods c) They indicate an attitude that is common in modern society

Средњи ниво: Одговори на питања (дијалог 2): 1 What does the woman dislike most about social media? a) It encourages a superficial form of communication b) It's hard to erase personal details c) It's spoiling people's use of language 2 What is the man doing? a) describing how he'd like to change people's approach to social media b) complaining about his own experience of social media c) explaining the difficulty of using some social media sites

Напредни ниво: Одговори на питања: 1 What aspect of e-readers do the two speakers disagree about? 2 What does the woman dislike most about e-readers? 3 What is the general attitude towards devices or services? 4 What is yours?

ОБЛАСТ/ТЕМА: РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА

- примењује стратегије читања које омогућавају откривање значења непознатих речи;
- разуме општи садржај и најважније појединости дужих текстова о различитим конкретним и апстрактним темама;
- разуме садржај различитих информативних текстова;
- разуме дуже и сложеније, лексички богатије и стилски разноврсније књижевне текстове;

Пример 1

Прочитајте одломак из романа „Ловац на змајеве“ Халеда Хосеинија.

Основни ниво: Одговори на питање: О чему текст говори? а) Afghan cinema б) growing up in Afghanistan ц) the different social classes in Afghanistan

Средњи ниво: Повежите реченице А-Е са празнинама у тексту 1-4. Једна реченица је вишак. А) Hassan and I were stunned. Б) I'd hear him singing to himself in the foyer as he ironed, singing old Hazara songs in his nasakl voice. Ц) Not in the usual sense, anyhow. Д) We had been close friends since childhood. Е) Because history isn't easy to overcome.

Напредни ниво: Разговарајте у пару. Why is it often difficult to form friendships with people from different cultural or social background? Use the following ideas and add your own: different hobbies and interests/ other people's attitudes/ different views, opinions or outlooks

Пример 2

Прочитајте текст о поузданости медија.

Основни ниво: Поразговарајте прво о следећим питањима: What is the difference between the mass media and social media? What types of media do you frequently use?

Средњи ниво: The text describes two examples of deception. Do you think that Zilla's and the Irish football fan's acts of deception were justified? Why? Why not?

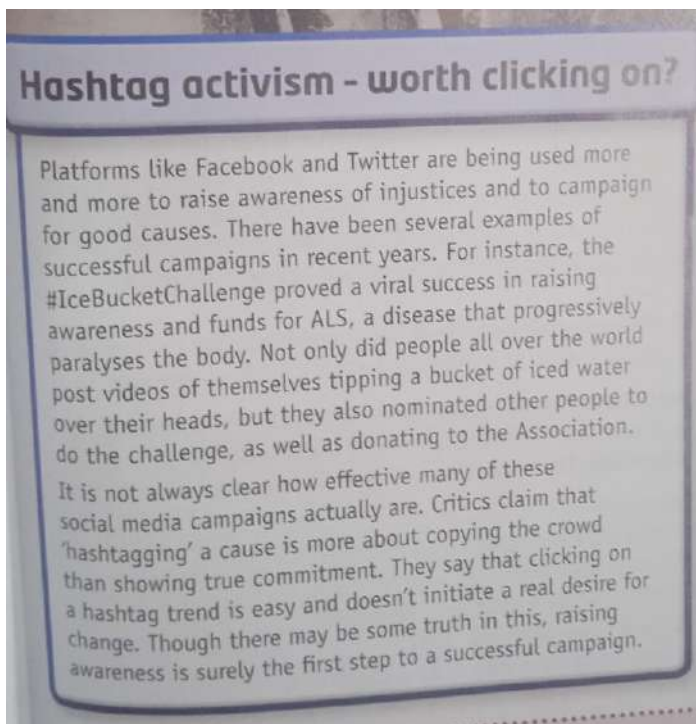
Напредни ниво: 1 Повежи затамњене фразалне глаголе у тексту са њиховим значењима. 1 to tell people about a secret 2 to notice and give special attention to something 3 to deceive someone 4 to state that something false is true 5 to create something 6 to hide something 7 to discover something 8 to take advantage of someone's feelings 2 Поразговарајте са другом на тему: What is more important to the media: the truth, money or a good story? Образложите своје виђење.

Пример 3

Погледајте слогане. Како их разумете? Попричајте са другом мало о томе.

Затим прочитајте текст.

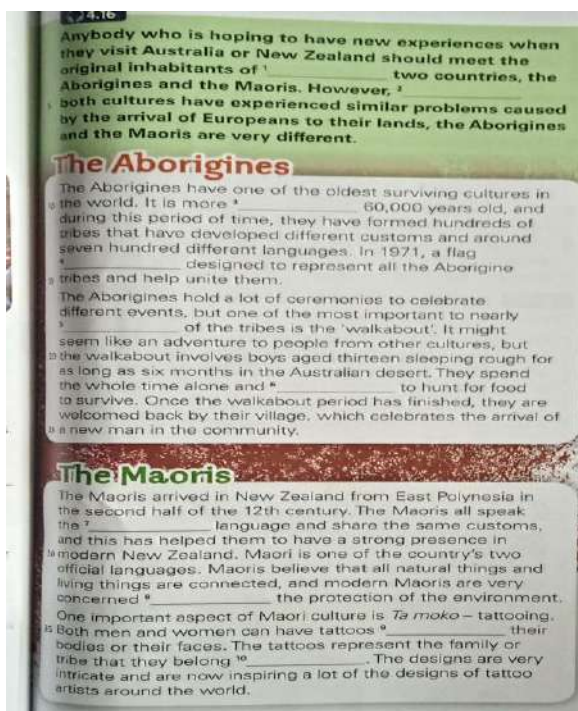
Основни ниво: Одговорите на питање: Is the text generally in favour of or against online campaigns? Refer to the text.

Средњи ниво: Објасните значење следећих речи/ фразе: to raise awareness, viral, to tip, to claim, cause, commitment, trend, campaign. Употребите их у својим примерима.

Напредни ниво: Одговорите на питања: 1 What online or Twitter campaigns are you aware of? Do you take part in any of them? Why? Why not? 2 Do you think that protests and campaigns can make a difference? Why? Why not?

Пример 4

Прочитајте текст.

Основни ниво: 1 Одговори на питање: Which two customs do the texts mention? 2 Напиши А за

Аборицине и М за Маоре. Which people 1 involve both females and males in a ritual? 2 are interested in ecology? 3 tried to symbolically unite their different groups 4 might have problems understanding each other? 5 visually display their association with certain people? 6 expect teenagers to be able to look after themselves?

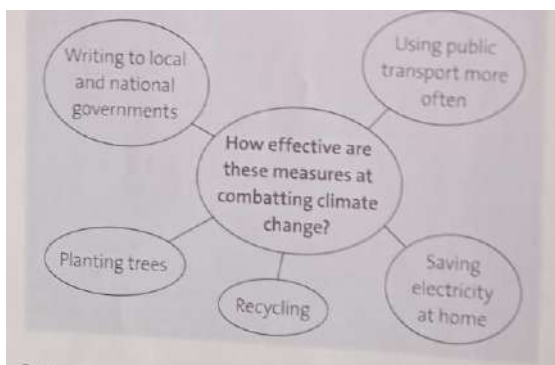
Средњи ниво: Одговори на питања: 1 Why do you think the creation of a flag was useful for the Aborigines? 2 Why is "walkabout" so important? 3 Why are Maoris so interested in looking after the environment? 4 How would you be able to know what tribe a Maori adult belongs to?

Напредни ниво: Радите у паровима. Нађите на интернету још 5 чињеница у вези са Аборицинима и 5 о Маорима. Испричајте их својим друговима.

ОБЛАСТ/ТЕМА: УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

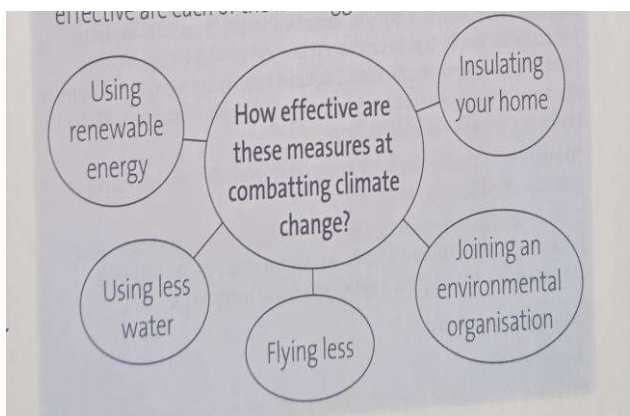
- користи спонтано и самостално циљни језик као језик комуникације у учионици и ван ње;
- говори о одређеним тематским областима на методичан/систематичан начин, наглашавајући важне елементе и значајне детаље;
- опширно описује или излаже на тему из ширег окружења и домена интересовања, користећи додатна образложења;
- у интеракцији са саговорником исказује и брани своје идеје и мишљења о актуелним дешавањима уз објашњења, аргументацију и коментаре;
- излаже свој став и подржава предности и истиче мане различитих опција;
- брани и заступа свој став и изражава слагање или неслагање са саговорником;

Пример 1   Како се борити против климатских промена?

Основни ниво: Погледајте мапу ума. Затим прочитајте у уџбенику упутство са правилима и вокабуларом за учествовање у дискусији (како започети дискусију, изразити мишљење, укључити друге, прекинути друге, доћи до заједничке одлуке/закључка)Продискутујте у групи наведене практичне начине на које људи могу узети учешће у борби против климатских промена. Колико је сваки од начина, по вашем мишљењу,ефикасан?

Средњи ниво: Погледајте мапу ума. Затим прочитајте у уџбенику упутство са правилима и вокабуларом за учествовање у дискусији (како започети дискусију, изразити мишљење, укључити друге, прекинути друге, доћи до заједничке одлуке/закључка). Продискутујте у групи наведене практичне начине на које људи могу узети учешће у борби против климатских промена. Колико је сваки од начина, по вашем мишљењу,ефикасан? На крају, реците који/е од пет начина ви лично примењујете и наведите примере.

Напредни ниво: Погледајте другу мапу ума. Затим прочитајте у уџбенику упутство са правилима и вокабуларом за учествовање у дискусији (како започети дискусију, изразити мишљење, укључити друге, прекинути друге, доћи до заједничке одлуке/закључка)Продискутујте у групи на ведене практичне начине на које људи могу узети учешће у борби против климатских промена. Колико је сваки од начина, по вашем мишљењу, ефикасан? Затим реците два најлакша начина да се млади људи укључе у борбу против климатских промена.

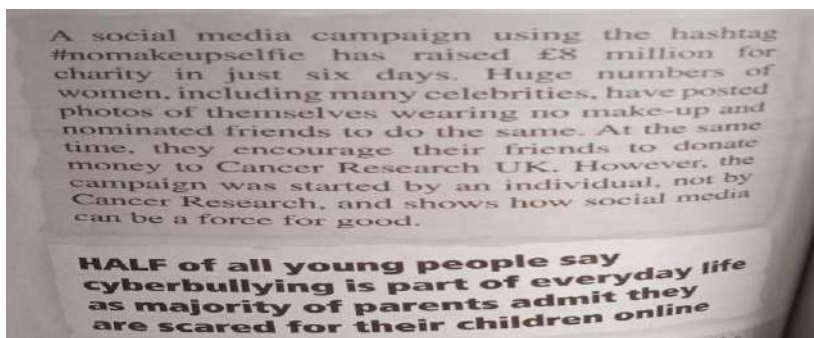
Пример 2 Веза између технологије и криминала

Основни ниво: Одговорите на питања: 1 Have social media, and modern technology in general, created any new kinds of crime? If so, what are they? 2 Have they created any new ways to fight crime? If so, what are they? Затим прочитајте кратке вести и опет одговорите на питања: In what two ways did Facebook help to catch criminals? Which story does the photo belong to?

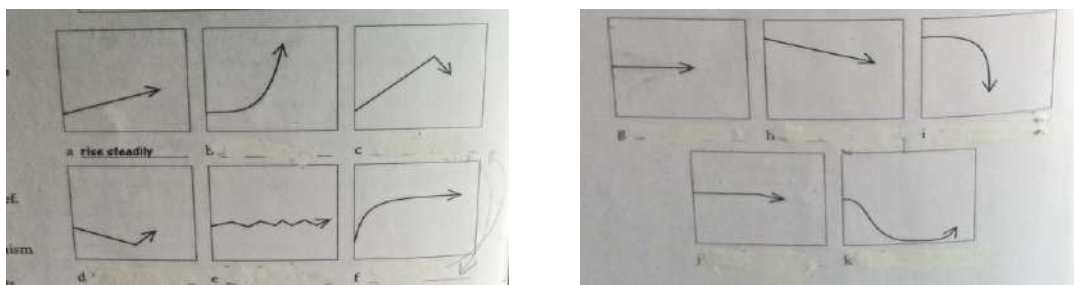
Средњи ниво: Одговорите на питања: 1 Have social media, and modern technology in general, created any new kinds of crime? If so, what are they? 2 Have they created any new ways to fight crime? If so, what are they? Затим разговарајте у групи о следећем: How can mobile phones lead to crime and/or be used to fight crime. Think about a) victims of smartphone theft and/or mugging b) phone-related fraud, scams, identity theft, etc c) crimes and criminals captured on camera d) using phones to report crime/ call for help

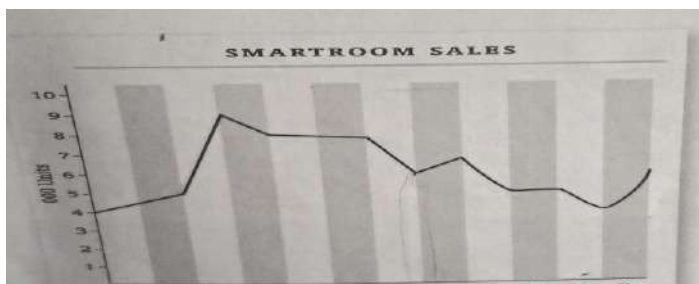

Напредни ниво: Одговорите на питања: 1 Have social media, and modern technology in general, created any new kinds of crime? If so, what are they? 2 Have they created any new ways to fight crime? If so, what are they? Затим погледајте вест и наслов. Онда разговарајте у групи о следећем: How can social media make people's lives better or worse? Think about a) friends and networks b) cyberbullying and lies c) petitions and online campaigns

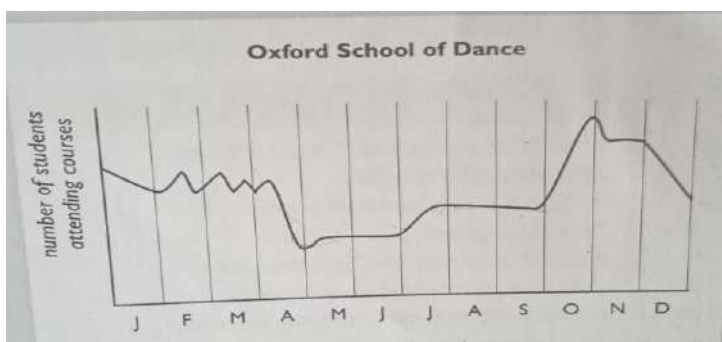
Пример 3 Тумачење графикана/ Описивање трендова

Основни ниво: Искористите следеће глаголе испод графикана а-ф: fluctuate/ level off/ peak/ pick up/shoot up/ rise steadily, а онда следеће испод графикана г-к : bottom out/ decrease gradually/ fall slightly/ plummet/ remain stable

Средњи ниво: Гледајући графикон, допуните текст следећим речима у коректном облику: downturn/ increase/ peak/ shoot up/ steadily/ drop/ level off/ pick up/ stable/ substantial

Напредни ниво: Гледајући графикон, опишите како се број полазника школе плеса мењао током године.

Пример 4   Играње улога – у лекарској ординацији

Основни ниво: Прочитајте упутство са вокабуларом помоћу ког ћете замолити да се понови преходно речено или за детаљније објашњење. Класификујте следеће речи/фразе у три групе: illnesses/ injuries/ symptoms (ache, bruise, chest infection, be congested, cough, cut, feel dizzy, feel fatigued, flu, fracture, heartburn, insect sting, feel nauseous, nose bleed, rash, sore throat, sprain, feel stiff, be swollen, temperature, virus, wound)

Средњи ниво: Прочитајте упутство са вокабуларом помоћу ког ћете замолити да се понови преходно речено или за детаљније објашњење. Нађите значења ових речи/ израза у речнику на интернету. Одговорите који би од наведених могао помоћи код које врсте здравствених проблема. Реците You could treat a sore throat with... (antacid, antibiotics, antihistamine, anti-inflammatory, antiseptic cream, bandage, cough medicine, lotsof liquids, painkillers, rest, tablets, throat sweets, X-ray)

Напредни ниво: Прочитајте упутство са вокабуларом помоћу ког ћете замолити да се понови преходно речено или за детаљније објашњење. Договорите се ко ће бити лекар, а ко пацијент. Ситуација је следећа: While on holiday in the UK, you suffer from a bad, itchy rash/ you've had an accident/ you're taken ill. Go and see a doctor. Have a conversation with him/her and discuss the following points: when it appeared/how it happened/when did it start and how/ the possible causes/ how long have you had it/ how you did it/ treatment/ medicine you can take/ how much medicine, how many times, how often/ a follow-up visit. The student who plays the role of a doctor should write down notes while asking questions about the symptoms/ how the accident happened/ when the problems started and what were they like etc. Then he/she should tell the patient what they are to do and he/she should answer any questions the patients might have.

После ове групе ученика, и остали имају исти задатак.

Пример 5   Кога позвати на роштиљ?

Gemma's wondering who she should invite to her barbecue. Makayla's got some suggestions. Read their conversation.

Основни ниво: Повежи фразе са сличним значењем. 1 How about asking Marco? 2 You were miles away! 3 What's up? 4 as long as 5 look after him 6 I'm looking forward to the weekend! a) make sure he's OK b) What's the matter? c) but only if d) You were in your own world! e) Why don't you ask Marco? f) I'm happy and excited about the weekend!

Средњи ниво: Тачно или нетачно? 1. Makayla can see that Gemma has something on her mind. 2. Gemma's brother is having a barbecue. 3. Gemma can't invite Makayla. 4. Gemma can only invite five people. 5. Makayla suggests inviting Marco. 6. Gemma immediately likes the idea of inviting Marco. 7. Makayla convinces Gemma that asking Marco is a good idea. 8. Gemma is worried about the weekend.

Напредни ниво: Допуни реченице тако да имају исто значење као дате реченице. Употреби до 5 речи, укључујући и дату реч великим словима. 1. Let's ask James to come to the barbecue. INVITE Let's _____ the barbecue. 2. How about asking your dad? DON'T Why _____ your dad? 3. My parents have organised a barbecue on Saturday. ARE My parents _____ Saturday. 4. I can only invite five people. TO I'm only _____ five people. 5. You can only go to the barbecue if you finish your homework first. AS You can go to that barbecue _____ your homework first. 6. I can't wait for the summer holiday. FORWARD _____ to the summer holiday. 7. Tom's feeling a bit ill. Can you make sure he's OK? AFTER Tom's feeling a bit ill. Can you _____ him? 8. Hey! What are you thinking about? You were in your own world just then. MILES Hey! What are you thinking about? You were _____ just then.

Пример 6

Пријатељ у невољи

Прочитајте транскрипт разговора између две другарице.

Основни ниво: Повежи два дела реченице у једну. 1 Are you 2 What's the 3 Don't 4 I know 5 If I were you, 6 Please (I would.... / matter? / worry. / OK? / how you feel. / be careful.)

Средњи ниво: Тачно или нетачно? 1. Gemma is stressed and upset. 2. Gemma sent a photo to Justin. 3. Gemma is worried about who else might see the photo. 4. Makayla thinks everyone will be interested in the photo. 5. Gemma thinks it's a good idea to ask Justin to delete the photo. 6. Gemma is angry with Justin. 7. Gemma likes Makayla's suggestion of speaking to Clare. 8. Makayla reminds Gemma not to send any more embarrassing photos.

Напредни ниво: Одговорите на питање: What advice would you give to Gemma?

ОБЛАСТ/ТЕМА: ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

- пише есеје о блиским темама из свог окружења и подручја интересовања, износећи сопствено мишљење, аргументујући своје ставове и наглашавајући релевантне детаље;
- пише прегледе/сажетке књига, филмова, тв емисија и др;
- пише текст примењујући правила правописа и интерпункције, повезујући све делове текста у смислену целину;
- описује стварне и измишљене догађаје, утиске, мишљења, осећања;
- истиче предности и мане неке појаве или поступка, поштујући начела/правила одређеног текстуалног жанра;
- сажима, препричава и систематизује садржаје и информације из сложенијих текстова;
- пише детаљне извештаје у којима тражи или преноси релевантне информације и објашњења, користећи стандардне формуле писаног изражавања;
- пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања, износећи личан став и аргументе и процењујући другачије ставове и идеје;
- тумачи и описује илустрације, табеле, слике, графиконе, истичући релевантне детаље;
- пише формална и неформална писма/меј-лове/позивнице, користећи се устаљеним изразима за одбијање/прихватање позива, упућивање извињења;

Пример 1 Есеј на тему Some people think that some types of criminals should not go to prison. Instead they should do unpaid work in the community. To what extent do you agree?

Прочитај упутство са језичким и стилским правилима писања овакве врсте есеја, као и потребним вокабуларом.

Основни ниво: **1** Одговори да ли је тачно или нетачно: 1. The first paragraph should explain the question in your own words. 2. You shouldn't give your opinion until the conclusion. 3. You must always give both sides of the argument. 4. Structures like 'One justification for ...' and 'The first thing to consider is ...' link ideas together, and help the reader follow your argument. 5. Modal verbs (e.g. 'may' in 'Prison may not be an effective punishment') make sentences sound more certain. 6. If you think of an extra idea, mention it in the conclusion. **2** Напиши есеј на задату тему у 200 речи

Средњи ниво: **1** Допуни реченице следећим изразима: It could be argued that.. Personally...One justification for... In conclusion... Owing to... The first thing to consider... However... A further reason to...1_____ is what the purpose of prison is. 2 _____ harsh prison sentences is that they act as a deterrent. _____, there is very little evidence to support this claim. 3 _____ justify putting people in prison is to keep them away from society. 4 _____, I believe that prison should aim to rehabilitate people and reform violent criminals so they are less likely to reoffend. 5 _____ prison works mainly as a punishment. _____ overcrowded, cramped and sometimes violent conditions, prison is not a pleasant place to be. 6 _____, prison may not do everything that we want it to do but it does serve as an unpleasant punishment. **2** Напиши есеј на задату тему у 250 речи

Напредни ниво: **1** Одговори на питање: Which sentences are more tentative? Prison sentences are more effective in 29 per cent of cases. It seems that prison sentences are more effective. It might be argued that unpaid work exploits criminals. Unpaid work exploits criminals. This may suggest that the criminal is not a danger to others. These kinds of criminals are no danger to others. **2** Напиши есеј на задату тему у 300 речи

Пример 2 Како резимирати податке из табеле и написати извештај

Проучите следећу табелу са информацијама о 6 језика – колики је број људи који учи тај језик, колико је изворних говорника и у колико земаља је тај језик матерњи. Затим прочитајте пример извештаја и упутство за писање таквог извештаја.

The table below gives information about some of the world's most studied languages. Summarise the information by selecting and reporting the main features, and make comparisons where relevant.

<i>Language</i>	<i>Number of people learning the language</i>	<i>Number of native speakers</i>	<i>Number of countries where language is spoken</i>
<i>English</i>	<i>1.5 billion</i>	<i>527 million</i>	<i>101</i>
<i>French</i>	<i>82 million</i>	<i>118 million</i>	<i>51</i>
<i>Chinese</i>	<i>30 million</i>	<i>1.39 billion</i>	<i>33</i>

<i>Spanish</i>	<i>14.5 million</i>	<i>389 million</i>	<i>31</i>
<i>Italian</i>	<i>8 million</i>	<i>67 million</i>	<i>29</i>
<i>Japanese</i>	<i>3 million</i>	<i>123 million</i>	<i>25</i>

Основни ниво: 1 Повежите речи и њихове дефиниције: roughly/ a correlation/ a billion/ to illustrate/ striking/ a mother tongue/ prominence/ versus 1 to show 2 the state of being easily seen or noticed 3 compared to 4 a native language 5 approximately; more or less 6 attracting people's interest or attention 7a connection or relationship between two facts 8 1,000,000,000 **2** Напиши извештај у 250 речи.

Средњи ниво: 1 Тачно или нетачно? 1. The introduction should restate the question in your own words. 2. In the second paragraph you should include detail about one part of the information. 3. It's OK if you don't include everything from the table in the answer. 4. You should think of reasons for the statistics and include them in your answer. 5. You should use a variety of language for comparing. 6. You must always include a conclusion. **2** Напиши извештај у 300 речи.

Напредни ниво: 1 Повежите речи и њихове дефиниције: altogether/ over/ a correlation/ twice as many/half as many/almost half 1 50 per cent fewer 2 double the number of 3 combined 4 roughly half the number 5 more than 6 a relationship **2** Напиши извештај у 350 речи.

Пример 3   Онлајн комуникација или лицем у лице

Прочитајте упутство за писање оваквог типа есеја.

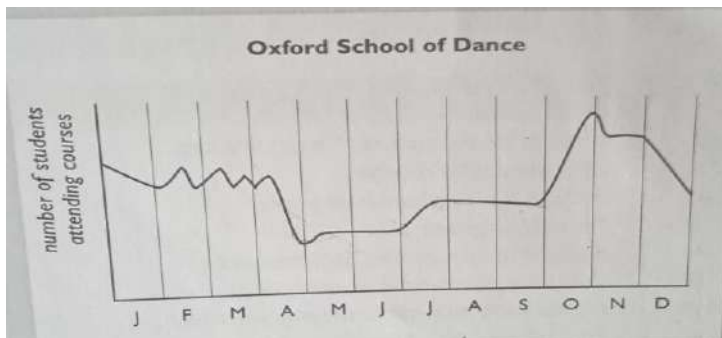
Основни ниво: 1 Групишите наведене карактеристике у 2 групе: онлајн комуникација или лицем у лице. facial expression/ possible delayed response/ develop social skills such as empathy/ close proximity required/ emoticons/ talk to people far away/ edited messages/ immediate response **2** Прво поразговарајте у групи о следећој теми Do you prefer online or face-to-face communication? Why? Which type of communication do you think is more important in today's world, and why? Затим напишите есеј у 250 речи на исту тему.

Средњи ниво: 1 Поређај речи логичним редом. 1 communicating more and more/ in today's world/ through online channels/ we find ourselves 2 begs the question/ preferable/ which/ online communication/ is/ in today's world 3 opens up the possibility/ main arguments/ in favour / is / of long-distance communication/ one of the/ that it 4 either immediately or later/ is that/ written online communication/ the option of responding/ another point/ gives us 5 vital social skills/impedes/ some experts/ the development of/ face-to-face interaction/ are concerned/ that a lack of/ 6 we're /running the risk of/ real conversation/ the art of/ losing/ so 7 I believe that/ on balance/ online communication/ several advantages to/ there are 8 we should/take care/ however/ to overlook/ not/face-to-face dialogue/ the benefits of **2**

Прво поразговарајте у групи о следећој теми Do you prefer online or face-to-face communication? Why? Which type of communication do you think is more important in today's world, and why? Затим напишите есеј у 300 речи на исту тему.

Напредни ниво: Прво поразговарајте у групи о следећој теми Do you prefer online or face-to-face communication? Why? Which type of communication do you think is more important in today's world, and why? Затим напишите есеј у 350 речи на исту тему.

Пример 4 Тумачење и описивање графикана

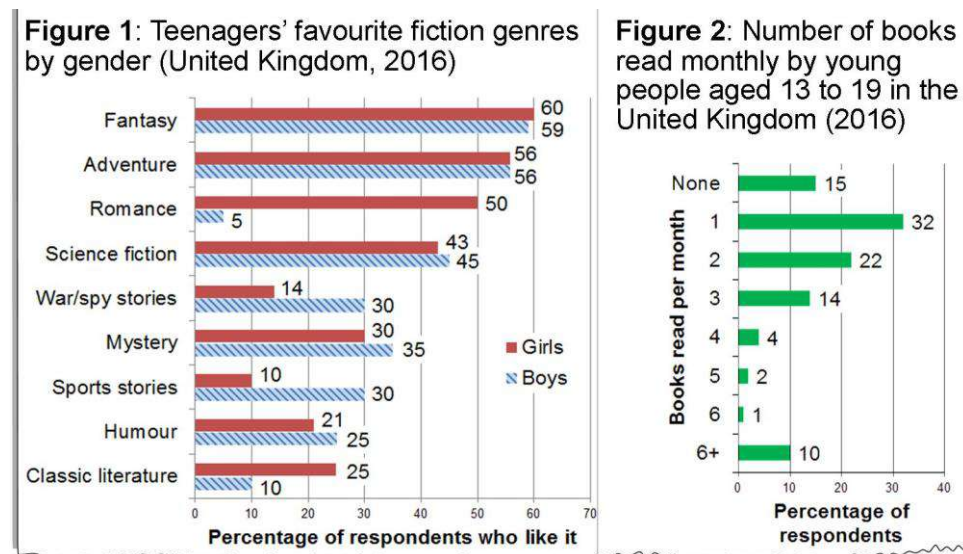
Основни ниво: Гледајући графикон, опишите у 200 речи како се број полазника школе плеса мењао током године. Користите вокабулар који сте усвојили у примеру 3 усменог изражавања.

Средњи ниво: Гледајући графикон, опишите у 250 речи како се број полазника школе плеса мењао током године. Користите вокабулар који сте усвојили у примеру 3 усменог изражавања.

Напредни ниво: Гледајући графикон, опишите у 300 речи како се број полазника школе плеса мењао током године. Користите вокабулар који сте усвојили у примеру 3 усменог изражавања.

Пример 5

Графикони показују информације везане за читалачке навике британских тинејџера. Направите селекцију и резимирајте информације. Упоредите ова два графикана.

Основни ниво: 1 Тачно или нетачно? 1 The data is for British teenagers in the year 2017. 2 Overall, boys and girls displayed very similar reading habits. 3 Girls liked science fiction slightly more than boys did. 4 Humour was more popular than classic literature. 5 Fifteen per cent of the survey respondents did not read regularly. 6 Eleven per cent of respondents read more than six books per month. 2 Напиши извештај о

информацијама у графикону у 180 речи.

Средњи ниво: **1** Поређај речи логичним редом. 1 considerably more than/ read/ girls do/ boys/ war and spy stories 2 girls/ boys do/ slightly more than/ like/ fantasy stories 3 genre/ romance/ the least/ popular/ is/ for boys 4 as much as/ boys/ more than/ twice/ girls/ like war stories 5 favourite type of book/ overall/ girls'/ romance/ is/ third 6 is not/ nearly as enjoyable / for girls/ classic literature/ for boys 7 adventure/as/ fantasy/ well liked/ as/ is almost 8 with/ is fantasy/ a close/ adventure/ coming/second/ the most popular genre **2** Напиши извештај о информацијама у графикону у 200 речи.

Напредни ниво: **1** Изабери по два тачна одговора: 1 ___ as many books were sold in the last quarter as the first. a) nearly b) almost c) fairly 2 The company's profits this year and last year were not ___ the same. a) exactly b) just c) quite 3 ___, the graph shows a very different picture for 2016. a) interestingly b) surprisingly c) dramatically 4 ___ one third of the population take a holiday in the late summer. a) slightly b) about c) approximately 5 ___ more people watch football than tennis. a) many b) much c) considerably 6 We can see that the sales figures were ___ high in November. a) reasonably b) fairly c) almost 7 The figures for boys and girls in 2014 are ___ similar, given that they were very different in 2013. a) remarkably b) greatly c) surprisingly 8 The products were given ___ higher ratings the following year. a) completely b) much c) considerably **2** Напиши извештај о информацијама у графикону у 250 речи.

Пример 6   Формални мејл

A former student of your school has just won a gold medal representing your country in the Olympic Games. Write an email asking them to visit the school and give a talk to the students to inspire them to lead healthier lifestyle and become more involved in sport.

You should a) congratulate the sportsperson on their achievement and mention how proud your school is b) explain how the students would benefit from a visit and a talk given by this sportsperson c) outline how the visit would be organised and what efforts would be made to welcome the sportsperson.

Identify the key parts of your task to focus on what the email needs to cover.

Brainstorm ideas. (what are you going to include in the first paragraph, which ideas might you include in the main body and how are you going to conclude the email)

Remember to use a formal style.

Основни ниво: Напиши мејл у 200 речи.

Средњи ниво: Напиши мејл у 250 речи.

Напредни ниво: Напиши мејл у 300 речи.

Пример 7

There are various ways in which the problem of youth unemployment could be solved. Write an essay in which you discuss the following solutions and present your opinion: a) offering more vocational training at schools b) increasing financial incentives for employers to take on young people c) mentoring young people as they apply for jobs

Think of examples to illustrate the positive aspects of each solution. Think of any possible negative aspects of each solution. Decide which you think is the most important and why. Decide how you will begin. It is good to use a rhetorical question to start the discussion. Use cohesive devices to make your argument clear and easy to follow. Think of a logical conclusion. What is your point of view?

Основни ниво: Напиши есеј у 200 речи.

Средњи ниво: Напиши есеј у 250 речи.

Напредни ниво: Напиши есеј у 300 речи.

Пример 8   Критика апликације за ђачки форум

Ten best apps! You have been asked to write a review of your favourite app for your students' forum. Describe what it does, what the benefits are and why it should be included in the top ten.

Основни ниво: Напиши своју критику у 100 речи.

Средњи ниво: Напиши своју критику у 150 речи.

Напредни ниво: Напиши своју критику у 200 речи.

Пример 9   Expressing a personal opinion

TV reality shows are third-rate entertainment and not worth watching. What do you think?

First, brainstorm arguments for and against. Then, organise your arguments into a plan: introduction, first argument, second argument, third argument, conclusion. Make sure you write a general introduction to the issue and paraphrase the essay question. Use the appropriate phrases and linking words. Illustrate your arguments with examples. Make sure you summarise the main ideas and give a clear opinion in your conclusion.

Основни ниво: Напиши есеј у 200 речи.

Средњи ниво: Напиши есеј у 250 речи.

Напредни ниво: Напиши есеј у 300 речи.

Пример 10   Describing a personal experience

Write a small or great act of kindness that happened in your life.

Use the plan:

Paragraph 1: Set the scene for the story. Remember to grab the reader's attention at the beginning. Describe the surroundings or the situation but don't give them all the facts at once.

Main body: Describe what happened. What were you doing? Were you alone? Why did you need help? How did you feel? Who did you meet? How did they help you?

Conclusion: What happened in the end? Did you learn anything from the experience?

Основни ниво: Напиши причу у 200 речи.

Средњи ниво: Напиши причу у 250 речи.

Напредни ниво: Напиши причу у 300 речи.